

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษาวิจัยและข้อเสนอแนะ

คุณลักษณะทางสถาปัตยกรรมภายในของเรือนพื้นถิ่นชาวแสก โดยครอบคลุมเนื้อหา
ดังนี้

1. ศึกษาลักษณะทางกายภาพ ความเชื่อ พิธีกรรม วัฒนธรรมเฉพาะถิ่นในการปลูกสร้างเรือน
2. ศึกษาสถาปัตยกรรมและสถาปัตยกรรมภายใน สัดส่วน วัสดุโครงสร้าง องค์ประกอบส่วนต่าง ๆ ของเรือน ตลอดจนภูมิปัญญาชาวบ้านที่มีอยู่ในเรือนของชาวแสก
3. เพื่อศึกษาใช้พื้นที่ภายในและภายนอกเรือนพื้นถิ่นชาวแสกอดีตถึงปัจจุบัน
4. สรุปข้อมูลการศึกษามาจากการวิเคราะห์คุณลักษณะทางสถาปัตยกรรมภายในเรือนพื้นถิ่นชาวแสกโดยการนำมาเปรียบเทียบ

5.1 สรุปผลจากการศึกษาวิจัย

5.1.1 ลักษณะทางกายภาพ ความเชื่อ พิธีกรรม วัฒนธรรมเฉพาะถิ่นในการปลูกสร้างเรือน

5.1.1.1 ฤกษ์เดือนในการสร้างเรือน

ตารางที่ 5.1

ชื่อเจ้าของเรือน จำนวนผู้อยู่อาศัย อายุเรือน และฤกษ์เดือนที่ปลูกสร้างเรือน

เรือนที่	เจ้าของ	จำนวนผู้อยู่อาศัย (คน)	อายุเรือน (ปี)	ฤกษ์เดือนปลูกสร้าง
1	นางสวิง สาดิ	4	38	เดือน 2 ขึ้น 4 ค่ำ
2	นายเลขา พลหาราช	3	100	เดือน 2
3	นางจรูญ ชัยปัญญา	4	48	เดือน 4
4	นายบัญญัติ ชนะพล	ปัจจุบัน 2 คน (เดิม 6 คน)	50	เดือน 4 ขึ้น 2 ค่ำ
5	นางจัน สุสิงห์	4	47	เดือน 2
6	นางปิ่นแก้ว วัฒนกุล	4	36	เดือน 4

ตารางที่ 5.1 (ต่อ)

เรือน ที่	เจ้าของ	จำนวนผู้อยู่อาศัย (คน)	อายุเรือน (ปี)	ฤกษ์เดือนปลูกสร้าง
7	นางอนงค์ คำเฮือง	2	33	เดือน 2
8	นายพินิจ ทักษิณ	1	30	เดือน 4
9	นางประยูร บุญมา	4	55	เดือน 2
10	นายบุญทอง พิมพานนท์	4	48	เดือน 2
11	นายบุญทอง พิมพานนท์	4	65	เดือน 9
12	นายพิชัย ทักษิณ	2	55	เดือน 4
13	นางเปลี่ยน ทักษิณ	ไม่มีผู้อยู่อาศัย	40	-
14	บ้านร้าง	ไม่มีผู้อยู่อาศัย	-	-
15	น.ส.ศิริพร ชัยสวัสดิ์	ไม่มีผู้อยู่อาศัย	60	-

ตารางที่ 5.1 พบว่า จำนวนผู้อยู่อาศัยปัจจุบันมีจำนวนมากที่สุดคือ 4 คน ผู้ที่ยังอาศัยอยู่ส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุคือ ย่า ยาย พ่อแม่ และหลาน ส่วนวัยรุ่นจะไปทำงานในเมืองหรือที่กรุงเทพฯ อายุเรือน 30 - 40 ปี มีจำนวน 5 หลัง อายุเรือน 41 - 50 ปี มีจำนวน 3 หลัง อายุเรือน 51 - 60 ปี มีจำนวน 4 หลัง อายุเรือนมากกว่า 61 ปี มีจำนวน 2 หลัง ส่วนอีก 1 หลังไม่ทราบอายุเรือน ส่วนเรื่องฤกษ์เดือนในการสร้างเรือน เดือน 2 จำนวน 5 หลัง เดือน 4 จำนวน 5 หลัง เดือน 9 จำนวน 1 หลัง อีก 3 หลังไม่ทราบฤกษ์เดือนในการปลูก

ผลการวิจัยพบว่า การถือฤกษ์เดือนในการปลูกเรือนยังนับถือแบบชาวอีสานในประเทศไทย คือ ปลูกเรือนเดือนยี่ (เดือนสอง) จะเกิดลาภผลมาก ทุกข์จะกลายเป็นสุข ศัตรูจะกลายเป็นมิตร ปลูกเรือนเดือนสี่ จักมีทรัพย์สินเนืองนอง มีมิตรมีสหาย ทุกข์โศกโรครภัยที่มีจะเบาบาง ปลูกเรือนเดือนเก้า จะมีความสุขกายสบายใจ มีอายุยืนนาน มีทรัพย์สินมากยิ่งขึ้น เมื่อมาพิจารณาจะเห็นว่าเดือนสองกับเดือนสี่เป็นฤกษ์ดีในการปลูกเรือนเป็นช่วงที่ว่างจากการทำนาดินฟ้าอากาศเอื้ออำนวย ไม่มีฝน จึงเป็นที่นิยมปลูกบ้านกันมากกว่าเดือนเก้า

5.1.1.2 ทิศทางการวางผังเรือน (พิจารณาจากแนวสันหลังคาการหันหน้าจั่ว)

ตารางที่ 5.2
ทิศทางการวางผังเรือน

แนวสันหลังคาการหัน หน้าจั่วกับทิศ	เรือนหลังที่														
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
เหนือ - ใต้	x	x			x	x	x			x	x	x			
ตะวันออก - ตะวันตก			x	x				x	x				x	x	x

ตารางที่ 5.2 พบว่า เรือนที่หันหน้าจั่วตามทิศเหนือ - ใต้ จำนวน 8 หลัง เรือนที่หันหน้าจั่วตามทิศตะวันออก - ทิศตะวันตก จำนวน 7 หลัง

ผลการวิจัยพบว่า เรือนชาวสแกนดิเนเวียสามารถ จะหันหน้าเรือนรับกับถนนใช้เป็นทางเข้าออกตั้งนั้นแนวการหันหน้าจั่วจึงมีทั้งหันตามทิศเหนือ - ใต้และทิศตะวันออก - ตะวันตก จากการทบทวนวรรณกรรมเรื่องความเชื่อการหันหน้าจั่วของเรือนชาวลาวในอีสานการวางตัวเรือนคือ หันหน้าจั่วตามทิศตะวันออก - ตก จะดีและเป็นมงคล การวางขวางตะวันหรือแนวหลังคา เหนือ - ใต้ถือว่าไม่เป็นมงคล เรือนของชาวสแกนดิเนเวียไม่ค่อยยึดติดกับทิศทางการหันหน้าจั่วเรือนเท่าไร

5.1.1.3 ทิศทางตำแหน่งห้องพระ

ตารางที่ 5.3
ทิศทางตำแหน่งห้องพระ

ทิศ	เรือนหลังที่														
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
ทิศเหนือ						x				x					
ทิศใต้															
ทิศตะวันออก	x	x	x	x			x	x	x						x
ทิศตะวันตก											x	x			

ตารางที่ 5.3 พบว่า ตำแหน่งห้องพระตำแหน่งหิ้งพระอยู่ที่ทิศตะวันออกมากที่สุด จำนวน 8 หลัง ทิศเหนือ 2 หลัง ทิศตะวันตก 2 หลัง และอีก 3 หลังไม่สามารถเข้าไปสำรวจและระบุตำแหน่งได้

ผลการวิจัยพบว่าตำแหน่งห้องพระและหิ้งพระของเรือนชาวแขกจะอยู่ใกล้กับเสาแขก (เสาเอก) และจะอยู่ทางทิศตะวันออกตามความความเชื่อ

5.1.1.4 ทิศทางตำแหน่งการบูชาผีบรรพบุรุษ

ตารางที่ 5.4

ทิศทางตำแหน่งการบูชาผีบรรพบุรุษ

ทิศ	เรือนหลังที่														
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
ทิศเหนือ															
ทิศใต้															
ทิศตะวันออก	x	x	x							x					
ทิศตะวันตก															

ตารางที่ 5.4 พบว่า ตำแหน่งบูชาผีบรรพบุรุษ จะอยู่ทางทิศตะวันออก ใกล้กับส่วนห้องพระจำนวน 4 หลัง บูชาทุกวันพระ ส่วนเรือนหลังอื่น ๆ จะติดรูปไว้ผนังหน้าเรือนนอน

5.1.1.5 ทิศทางการหันหัวนอน

ตารางที่ 5.5

ทิศทางการหันหัวนอน

ทิศ	เรือนหลังที่														
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
ทิศเหนือ		x	x	x					x					x	
ทิศใต้								x							x
ทิศตะวันออก	x						x			x	x	x			
ทิศตะวันตก					x	x							x		

ตารางที่ 5.5 พบว่า ทิศทางการหันหัวนอน ทิศเหนือ จำนวน 5 หลัง ทิศตะวันออก จำนวน 5 หลัง ทิศตะวันตก จำนวน 3 หลัง ทิศใต้ จำนวน 2 หลัง

ผลการวิจัยพบว่า ทิศทางการหันหัวนอนของชาวสแกกจะนอนตามลายแนวการวางไม้พื้น ถ้านอนขวางแนวลายพื้นจะถือว่าเป็นคนตาย ซึ่งคติความเชื่อนี้ยังนับถือเหมือนกับการหันหัวนอนเหมือนกับชาวลาวในภาคอีสาน

5.1.1.6 ทิศทางตำแหน่งบันไดหลัก

ตารางที่ 5.6
ทิศทางตำแหน่งบันไดหลัก

ทิศ	เรือนหลังที่														
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
ทิศเหนือ							x	x			x				x
ทิศใต้	x	x	x	x					x				x	x	
ทิศตะวันออก					x	x				x		x			
ทิศตะวันตก															

ตารางที่ 5.6 พบว่า ทิศทางตำแหน่งบันไดหลัก ตำแหน่งทิศใต้จำนวน 7 หลัง ทิศใต้ จำนวน 4 หลัง ทิศตะวันออกจำนวน 4 หลัง

ผลการวิจัยพบว่า ตำแหน่งบันไดหลักด้านทิศใต้ ทิศเหนือและทิศตะวันตก ตามคติความเชื่อชาวสแกกถือว่าดีเป็นมงคล

5.1.1.7 ทิศทางตำแหน่งเรือนไฟ

ตารางที่ 5.7
ทิศทางตำแหน่งเรือนไฟ

ทิศ	เรือนหลังที่														
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
ทิศเหนือ		x									x	x	x		
ทิศใต้			x		x	x									
ทิศตะวันออก	x													x	
ทิศตะวันตก				x			x	x	x	x					x

ตารางที่ 5.7 พบว่า ตำแหน่งเรือนไฟอยู่ทางทิศตะวันตกจำนวน 6 หลัง ทิศเหนือ 4 หลัง ทิศใต้จำนวน 3 หลัง ทิศตะวันออกจำนวน 2 หลัง

ผลการวิจัยพบว่า ตำแหน่งเรือนไฟของเรือนชาวแสงจะอยู่ในทิศทางที่อากาศถ่ายเท อยู่ปลายทิศทางลม เวลาประกอบอาหารกลิ่นควันจะได้ไม่เข้าตัวเรือนหลัก ส่วนเรื่องคติความเชื่อ ชาวแสงไม่ได้ยึดถือเลย

5.1.2 ลักษณะพื้นที่ต่างๆ ของเรือน

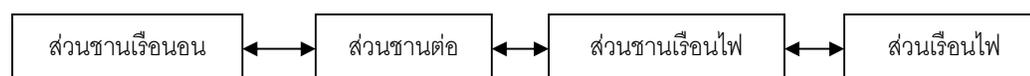
5.1.2.1 ลักษณะลำดับการเข้าถึงพื้นที่ต่าง ๆ ของเรือน

เรือนหลังที่ 1

ตัวเรือนหลัก

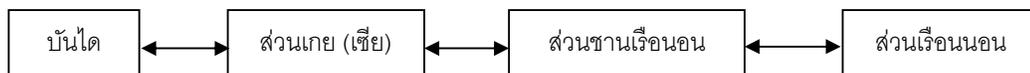

การเชื่อมต่อกับส่วนเรือนไฟ

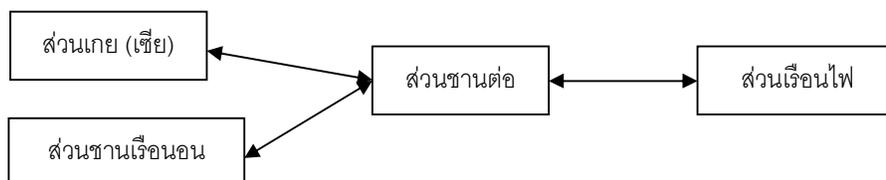

เรือนหลังที่ 2

ตัวเรือนหลัก

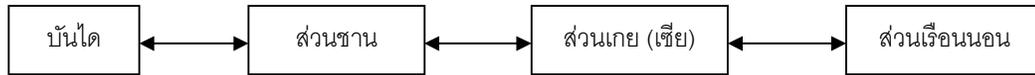

การเชื่อมต่อกับส่วนเรือนไฟ

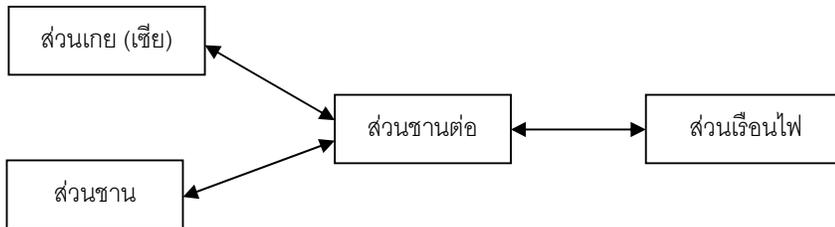

เงื่อนไขที่ 3

ตัวเงื่อนไขหลัก

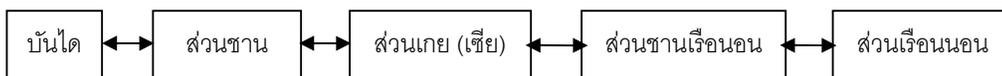

การเชื่อมต่อกับส่วนเรือนไฟ

เงื่อนไขที่ 4

ตัวเงื่อนไขหลัก

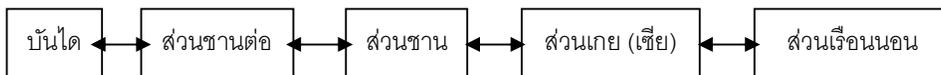

การเชื่อมต่อกับส่วนเรือนไฟ

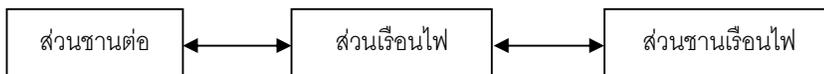

เงื่อนไขที่ 5

ตัวเงื่อนไขหลัก

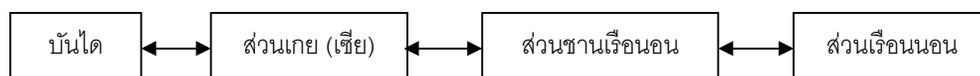

การเชื่อมต่อกับส่วนเรือนไฟ

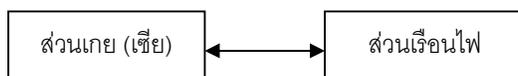

เงื่อนไขที่ 6

ตัวเงื่อนไขหลัก

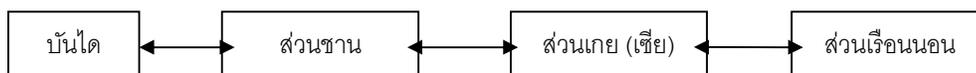

การเชื่อมต่อกับส่วนเรือนไฟ

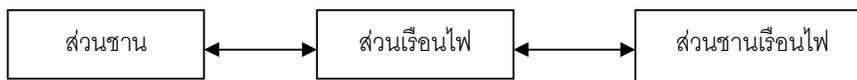

เรือนหลังที่ 7

ตัวเรือนหลัก

การเชื่อมต่อกับส่วนเรือนไฟ

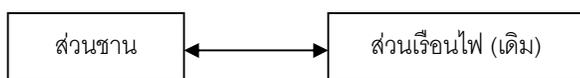

เรือนหลังที่ 8

ตัวเรือนหลัก

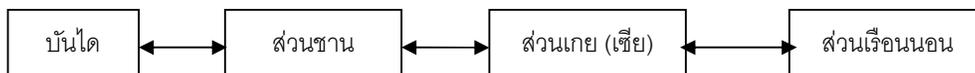

การเชื่อมต่อกับส่วนเรือนไฟ (ปัจจุบันไม่มีเรือนไฟ)

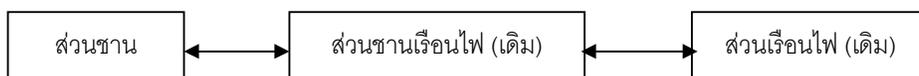

เรือนหลังที่ 9

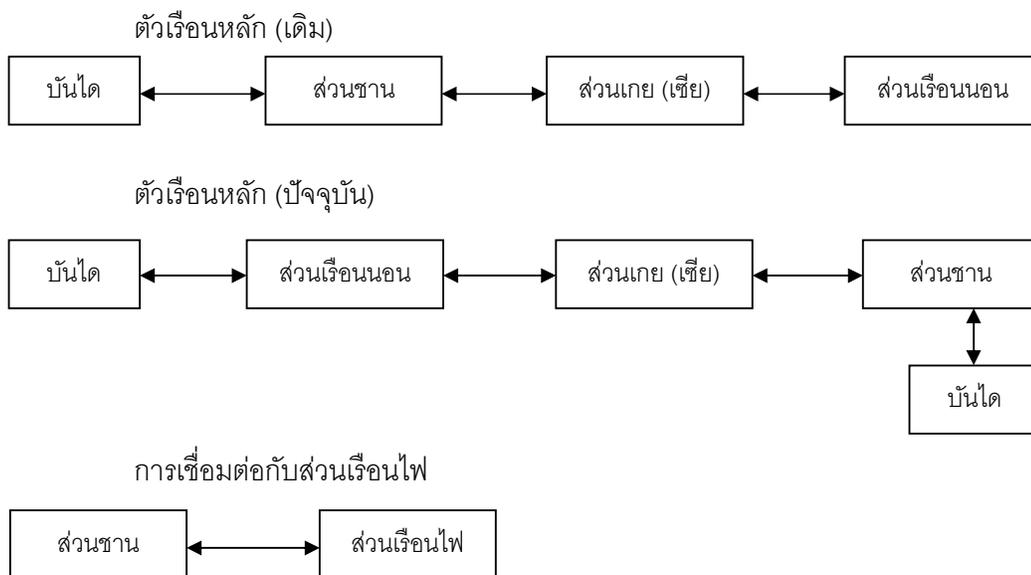
ตัวเรือนหลัก

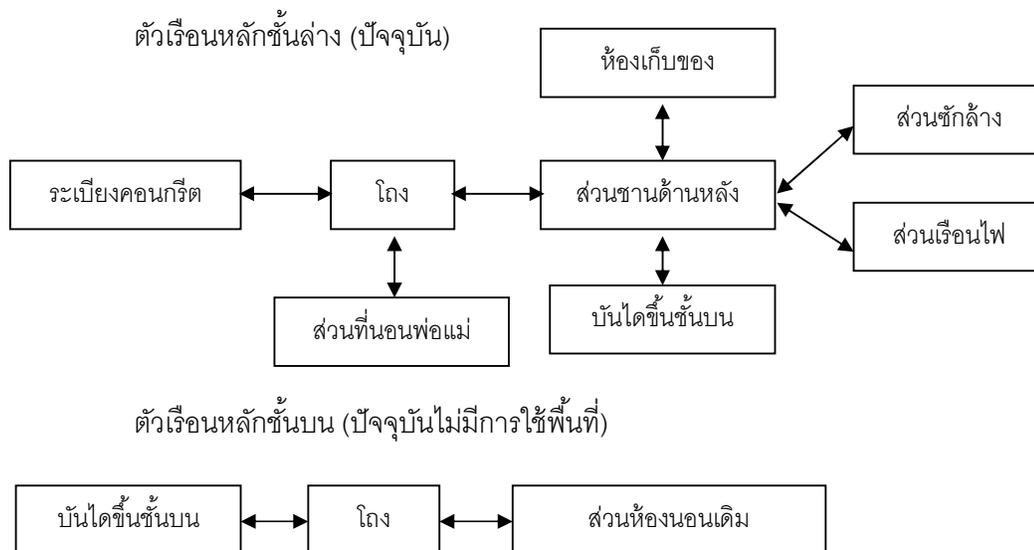
การเชื่อมต่อกับส่วนเรือนไฟ (ปัจจุบันไม่มีเรือนไฟ)

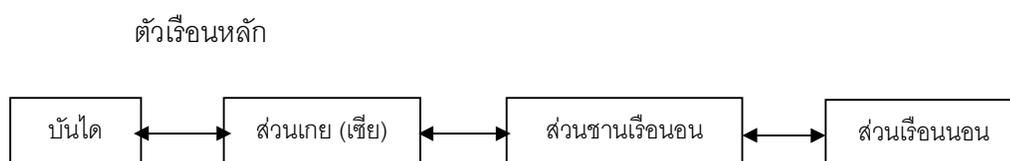
เรือนหลังที่ 10

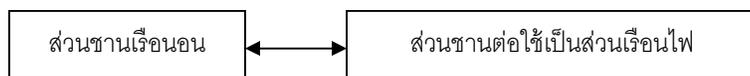
เรือนหลังที่ 11

เรือนหลังที่ 12

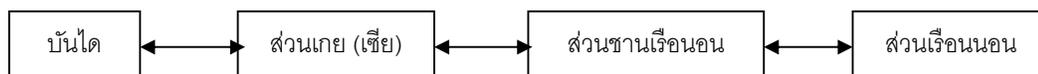

การเชื่อมต่อกับส่วนเรือนไฟ

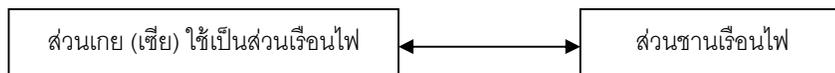

เรือนหลังที่ 13

ตัวเรือนหลัก

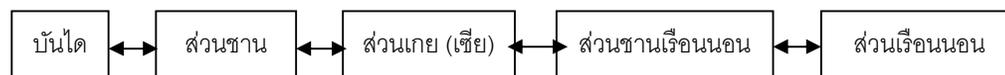

การเชื่อมต่อกับส่วนเรือนไฟ

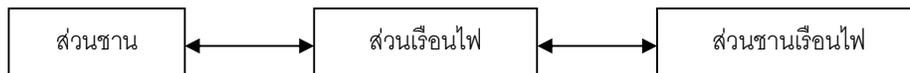

เรือนหลังที่ 14

ตัวเรือนหลัก

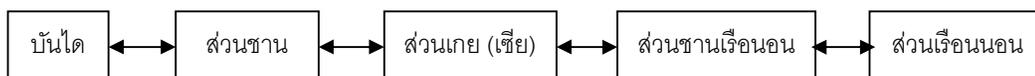

การเชื่อมต่อกับส่วนเรือนไฟ

เรือนหลังที่ 15

ตัวเรือนหลัก

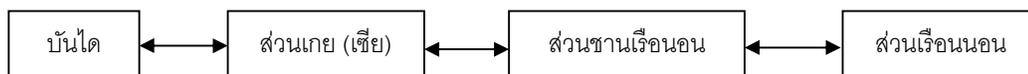

การเชื่อมต่อกับส่วนเรือนไฟ

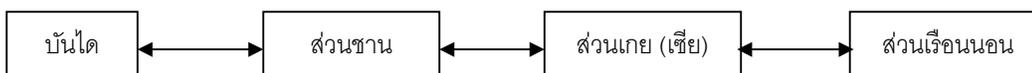

ผลการวิจัยพบว่า ลำดับการเข้าถึงพื้นที่ต่าง ๆ ของตัวเรือนหลัก มี 6 รูปแบบดังนี้คือ

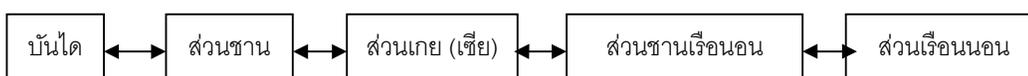
รูปแบบที่ 1 จำนวน 5 หลัง

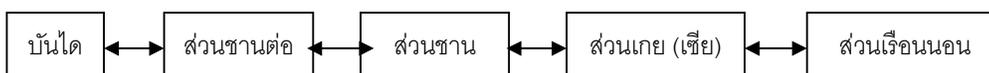
รูปแบบที่ 2 จำนวน 4 หลัง

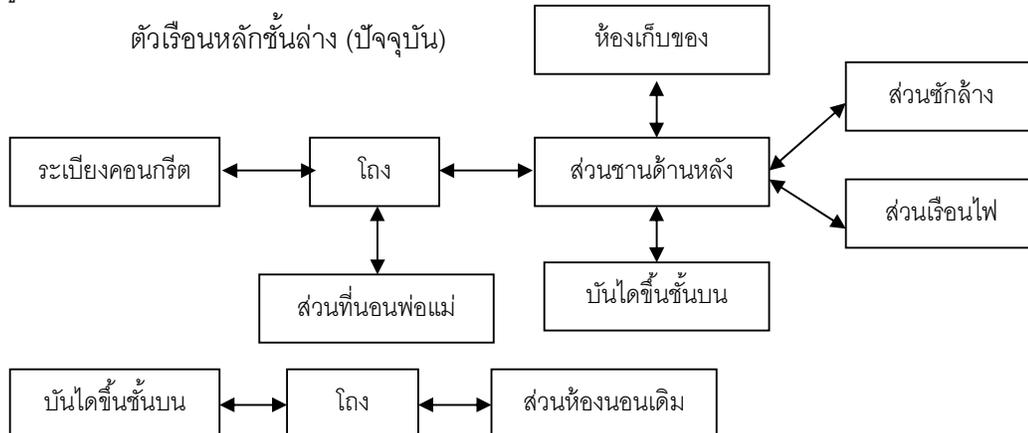
รูปแบบที่ 3 จำนวน 4 หลัง

รูปแบบที่ 4 จำนวน 1 หลัง

รูปแบบที่ 5 จำนวน 1 หลัง

ตัวเรือนหลักชั้นบน (ปัจจุบันไม่มีการใช้พื้นที่)

ส่วนการเชื่อมต่อกับส่วนเรือนไฟนั้นพบว่า ใช้ส่วนชานกับส่วนเรือนไฟจำนวน 6 หลัง ส่วนชานต่อกับส่วนเรือนไฟจำนวน 4 หลัง ส่วนเกย (เชี่ย) กับเรือนไฟจำนวน 2 หลัง ใช้ส่วนเกยเป็นส่วนเรือนไฟจำนวน 1 หลัง ใช้ส่วนชานต่อเป็นส่วนเรือนไฟจำนวน 1 หลัง และอีก 1 หลังใช้ส่วนต่อเติมเป็นส่วนเรือนไฟ

5.1.2.2 ส่วนพื้นที่ต่าง ๆ ของเรือน

ตารางที่ 5.8
พื้นที่ต่าง ๆ ของเรือน

ส่วนของเรือน	เรือนหลังที่														
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
บันได	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	-	x	x	x	
ชาน			x		x		x		x	x	-				x
ชานมีกั้นห้องนอน				x							-	x			
เกย (เขี่ย)	x	x		x			x	x	x		-	x	x	x	x
เกย (เขี่ย) กั้นห้องนอน			x		x						-				
เกย (เขี่ย) มีส่วนห้องนอน						x				x	-				
ชานเรือนนอน				x				x			-	x	x	x	x
ชานเรือนนอนกั้นห้องนอน	x	x									-				
ชานเรือนนอนมีส่วนห้องนอน						x					-				
ส่วนเรือนนอนรวม		x			x			x		x	-		x	x	x
ส่วนเรือนนอนมีห้องพระ	x	x	x	x		x	x	x	x	x	-	x	x		
ส่วนเรือนนอนใช้ตู้กันเป็นส่วนห้องนอน	x						x		x		-	x			
ส่วนเรือนนอนมีการกั้นห้องด้วยผนัง			x			x	x			x	-				
ส่วนเรือนนอนบุซาฟิบบรรพบุรุษ		x	x								-				
ชานต่อ	x	x									-			x	
ชานต่อกันห้องนอน			x		x						-				
เรือนไฟ	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
เรือนไฟมีบันไดขึ้นลง	x		x	x							-				x
ชานเรือนไฟต่อกับชานต่อ	x								x		-				
ชานเรือนไฟต่อจากเรือนไฟ			x	x	x		x			x	-	x	x		
ห้องเก็บของ		x			x					x	-				

ตารางที่ 5.8 พบว่า ทางขึ้นลงของเรือนเป็นบันไดมี 14 หลัง เป็นทางลาด 1 หลัง เรือนมีชานจำนวน 6 หลัง เรือนมีชานและกันเป็นห้องนอนจำนวน 2 หลัง เรือนมีเกย (เขีย) จำนวน 10 หลัง เรือนมีเกยและกันเป็นห้องนอนจำนวน 2 หลัง เรือนมีเกยและมีส่วนที่นอน 2 หลัง เรือนมีส่วนชานเรือนนอนจำนวน 6 หลัง เรือนมีส่วนชานเรือนนอนและกันเป็นห้องนอนจำนวน 2 หลัง เรือนมีส่วนชานเรือนนอนและมีส่วนที่นอนจำนวน 1 หลัง ส่วนเรือนนอนนอนรวมจำนวน 7 หลัง ส่วนเรือนนอนมีห้องพระจำนวน 11 หลัง ส่วนเรือนนอนใช้ตู้กันเป็นส่วนห้องนอนจำนวน 4 หลัง ส่วนเรือนนอนมีการกันห้องด้วยผนังจำนวน 4 หลัง ส่วนเรือนนอนบุซาผีบรรพบุรุษจำนวน 2 หลัง เรือนมีส่วนชานต่อจำนวน 2 หลัง เรือนมีส่วนชานต่อและกันเป็นห้องนอนจำนวน 2 หลัง เรือนมีส่วนเรือนไฟจำนวน 15 หลัง เรือนไฟมีบันไดขึ้นลงจำนวน 4 หลัง เรือนมีส่วนชานเรือนไฟต่อกับชานต่อจำนวน 2 หลัง ส่วนชานเรือนไฟต่อจากเรือนไฟจำนวน 7 หลัง และมีส่วนห้องเก็บของจำนวน 3 หลัง

5.1.2.3 ลักษณะบันได

ตารางที่ 5.9

ลักษณะบันได

ทิศ	เรือนหลังที่														
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
มีหลังคาคลุม		x		x	x	x		x				x		x	x
ไม่มีหลังคา							x						x		
หลังคาเดียวกับเรือน	x		x						x	x	x				
มีราวบันได		x	x	x	x	x				x		x		x	x
ไม่มีราวบันได	x						x	x	x		x		x		

ตารางที่ 5.9 พบว่า ลักษณะบันไดที่มีหลังคาแยกจากตัวเรือนหลักคลุมบันไดจำนวน 8 หลัง ไม่มีหลังคาคลุมบันไดจำนวน 2 หลัง ใช้หลังคาเดียวกับเรือนจำนวน 5 หลัง มีราวบันไดจำนวน 9 หลัง และไม่มีราวบันไดจำนวน 6 หลัง

ผลการวิจัยพบว่า เรือนชาวแสดกนิยมีหลังคาคลุมตรงส่วนบันได และมีราวบันไดเพื่อใช้จับเวลาขึ้นลงซึ่งจะอยู่ทางขวาของบันได (หันหน้าเข้าเรือน)

5.1.2.4 ลักษณะฐาน

ตารางที่ 5.10

ลักษณะฐาน

ลักษณะ	เงื่อนไขหลังที่														
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
เชื่อมต่อกับบันไดขึ้นลง			x	x			x	x	x	x				x	x
โล่ง			x	x	x		x	x	x	x		x		x	x
มีราวระเบียง			x	x	x		x	x	x	x		x		x	x
มีผนัง 1 ด้าน															
ผนังกับหน้าต่าง 1 ด้าน															
มีผนังส่วนล่างตีซ้อน เกล็ด ผนังส่วนบนมี ระแนงไม้แนวเฉียง					x										
มีผนังส่วนล่างตีซ้อน เกล็ด ผนังส่วนบนมี ระแนงไม้แนวเฉียงสลับ															
มีผนังส่วนล่างตีซ้อน เกล็ด ผนังส่วนบนมี ระแนงไม้แนวตั้ง															
มีผนังส่วนล่างตีซ้อน เกล็ด ผนังส่วนบนมี ระแนงไม้แนวตั้งและ นอนแบบตาราง															
กันห้องเป็นส่วนที่นอน				x								x			
กันเป็นห้องเก็บของ															
มีส่วนที่นอน															
มีฮ้านอุ้งน้ำ			x		x		x		x						

ตารางที่ 5.10 พบว่า ส่วนชานเชื่อมต่อกับบันไดขึ้นลงจำนวน 7 หลัง ส่วนชานเชื่อมต่อกับทางลาดขึ้นลงจำนวน 1 หลัง มีลักษณะโถงมีราวระเบียงจำนวน 10 หลัง ชานมีผนังส่วนล่างตีซ้อนเกล็ด ผนังส่วนบนมีระแนงไม้แนวเฉียงจำนวน 1 หลัง ชานกันห้องเป็นส่วนที่นอน 2 หลัง และส่วนชานมีอ่างอาบน้ำจำนวน 4 หลัง

ผลการวิจัยพบว่า ส่วนชานของเรือนชาวแสกนิยมเชื่อมต่อกับบันไดขึ้นลง มีลักษณะโถงมีราวระเบียง ไม่นิยมการกันห้องเป็นห้องนอน ในอดีตชานจะมีอ่างอาบน้ำไว้ดื่มกินแต่ปัจจุบันชาวแสกนิยมใช้ตู้เย็นในการเก็บน้ำไว้ดื่มกินแทน

5.1.2.5 ลักษณะเกย (เขีย)

ตารางที่ 5.11

ลักษณะเกย (เขีย)

ลักษณะ	เรือนหลังที่														
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
เชื่อมต่อกับบันไดขึ้นลง	x	x				x						x	x		
โถง	x	x	x	x	x	x	x	x	x			x	x	x	x
มีราวระเบียง	x					x	x	x	x			x		x	x
มีผนัง 1 ด้าน										x					
ผนังกับหน้าต่าง 1 ด้าน					x				x						
มีผนังส่วนล่างตีซ้อนเกล็ด ผนังส่วนบนมีระแนงไม้แนวเฉียง															
มีผนังส่วนล่างตีซ้อนเกล็ด ผนังส่วนบนมีระแนงไม้แนวเฉียงสลับ		x		x		x				x			x		
มีผนังส่วนล่างตีซ้อนเกล็ด ผนังส่วนบนมีระแนงไม้แนวตั้ง												x			
มีผนังส่วนล่างตีซ้อนเกล็ด ผนังส่วนบนมีระแนงไม้แนวตั้งและนอนแบบตาราง														x	
กันห้องเป็นส่วนที่นอน			x												
กันเป็นส่วนเก็บของ										x					
มีส่วนที่นอน					x	x				x		x			

ตารางที่ 5.12 พบว่า เรือนที่มีชานเรือนนอนจำนวน 9 หลัง ชานเรือนนอนมีลักษณะโถงจำนวน 9 หลัง มีราวระเบียงจำนวน 2 หลัง มีผนังกับหน้าต่าง 1 ด้านจำนวน 5 หลัง มีผนังส่วนล่างตีซ้อนเกล็ด ผนังส่วนบนมีระแนงไม้แนวเฉียงสลับจำนวน 1 หลัง กั้นห้องเป็นส่วนที่นอนจำนวน 2 หลัง และใช้เป็นส่วนที่นอนจำนวน 1 หลัง

ผลการวิจัยพบว่า เรือนชาวแสกนิยมมีส่วนชานเรือนนอนเพื่อเชื่อมต่อระหว่างเกย (เขีย) กับเรือนนอน ที่มีลักษณะโถงมีผนังกับหน้าต่าง 1 ด้าน ไม่นิยมกั้นเป็นห้องนอน

5.1.2.7 ลักษณะเรือนนอน

ตารางที่ 5.13
ลักษณะเรือนนอน

ลักษณะ	เรือนหลังที่														
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
ห้องนอนรวม			x			x		x		x				x	x
ห้องนอนเดี่ยว		x		x	x		x								
ใช้ตู้กั้นเป็นส่วนห้องนอน	x			x					x		x	x			
กั้นผนังมี 1 ห้องนอน						x	x			x					
กั้นผนังมี 2 ห้องนอน			x												
มีห้องพระ (หิ้งพระ)			x			x		x	x	x	x	x			x
ใช้ตู้กั้นเป็นส่วนห้องพระ	x	x		x			x								
มีส่วนบุชาบรพบุรุษ	x	x	x							x					
หน้าต่างด้านข้าง (ชุด)	2	2	2	2	2	2	6	2	2	4	4	2	2	2	2
หน้าต่างด้านหลัง (ชุด)	1	2	3			2	1			1	2		1		
ทางเข้ามีประตู (ชุด)	2	3	1	2	2	3	1	2	2	2	3	2	2	2	2

ตารางที่ 5.13 พบว่า ลักษณะเรือนนอนมีห้องนอนรวมจำนวน 6 หลัง ลักษณะเป็นห้องนอนเดี่ยวจำนวน 4 หลัง ใช้ตู้กั้นห้องเป็นส่วนห้องนอนจำนวน 5 หลัง กั้นผนังมี 1 ห้องนอน

จำนวน 3 หลัง กั้นผนังมี 2 ห้องนอนจำนวน 1 หลัง มีห้องพระจำนวน 8 หลัง ใช้ตู้กันเป็นส่วนห้องพระจำนวน 4 หลัง อีก 2 หลังไม่สามารถเข้าไปสำรวจและระบุตำแหน่งได้ เรือนนอนมีส่วนบุขาบรรพบุรุษจำนวน 4 หลัง ลักษณะจำนวนหน้าต่างด้านข้าง 2 ชุดจำนวน 12 หลัง จำนวนหน้าต่างด้านข้าง 4 ชุดจำนวน 2 หลัง จำนวนหน้าต่างด้านข้าง 6 ชุดจำนวน 1 หลัง จำนวนหน้าต่างส่วนด้านหลัง ไม่มีหน้าต่างจำนวน 7 หลัง จำนวน 1 ชุดมี 4 หลัง จำนวน 2 ชุดมี 3 หลัง จำนวน 3 ชุดมี 1 หลัง ส่วนจำนวนทางเข้าและประตู จำนวน 2 ชุดมี 10 หลัง จำนวน 3 ชุดมี 3 หลัง จำนวน 1 ชุดมี 2 หลัง

ผลการวิจัยพบว่า เรือนชาวแสกลักษณะเรือนนอนเป็นห้องนอนรวม และใช้ตู้กันเพื่อแบ่งเป็นส่วนเรือนนอนกับห้องพระ ห้องพระมีลักษณะเป็นหิ้งพระ จำนวนหน้าต่างด้านข้างนิยมนมีหน้าต่าง 2 ชุด (ข้างละชุด) ส่วนหน้าต่างด้านหลัง (หัวนอน) ไม่นิยมมีช่องเปิดหรือมีแค่ชุดเดียว ส่วนทางเข้ากับประตูด้านหน้าเรือนนอนมี 2 ทางเข้าและประตู 2 ชุดเป็นที่นิยมของเรือนชาวแสก

5.1.2.8 ลักษณะผนังหน้าเรือนนอน

ตารางที่ 5.14

ลักษณะผนังหน้าเรือนนอน

ลักษณะ	เรือนหลังที่														
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
ผนังไม้ตีซ้อนเกล็ด แนวนอน	x	x	x	x	x		x	x	x		x		x		x
ผนังส่วนล่างไม้ตี ซ้อนเกล็ดแนวนอน ส่วนบนไม้ตีทับ แนวตั้ง						x				x		x		x	
มีช่องระบายอากาศ (ช่องส่วนจันทัน)			x		x		x		x						
มีช่องระบายอากาศ ไม้แนวเฉียงสลับเว้น ช่อง	x	x		x						x		x		x	

ตารางที่ 5.14 (ต่อ)

ลักษณะ	เรือนหลังที่														
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
มีช่องระบายอากาศ ไม้แนวตั้งตีทับ แนวนอนแบบตาราง เว้นช่อง								x			x				
มีช่องระบายอากาศ ไม้แนวนอนตีทับ แนวตั้งแบบตาราง เว้นช่อง													x		x
มีช่องระบายอากาศ ไม้แนวตั้ง เว้นช่อง										x					
ความสูงช่องระบาย อากาศ	0.55	0.70		0.56				0.50		0.60	0.50	0.50	0.40	0.40	0.60

ตารางที่ 5.14 พบว่า ผนังด้านหน้าเรือนนอนมีลักษณะผนังไม้ตีซ้อนเกล็ดแนวนอน จำนวน 11 หลัง ผนังส่วนล่างไม้ตีซ้อนเกล็ดแนวนอน ส่วนบนไม้ตีทับแนวตั้งจำนวน 4 หลัง ด้านบนมีช่องระบายอากาศ (ช่องส่วนจันทัน) จำนวน 4 หลัง มีช่องระบายอากาศไม้แนวเฉียงสลับ เว้นช่องจำนวน 6 หลัง มีช่องระบายอากาศไม้แนวตั้งตีทับแนวนอนแบบตาราง เว้นช่องจำนวน 2 หลัง มีช่องระบายอากาศ ไม้แนวนอนตีทับแนวตั้งแบบตาราง เว้นช่องจำนวน 2 หลัง มีช่องระบายอากาศ ไม้แนวตั้ง เว้นช่องจำนวน 1 หลัง ความสูงของช่องระบายอากาศต่ำสุด 0.40 ม. สูงสุด 0.70 ม.

ผลการวิจัยพบว่า ผนังหน้าเรือนนอนนิยมตีไม้ซ้อนเกล็ดแนวนอน ผนังด้านบนสุดมีช่องระบายอากาศไม้แนวเฉียงสลับเว้นช่อง ความสูงของช่องระบายอากาศเฉลี่ย 0.55 ม.

5.1.2.9 ลักษณะเรือนไฟและชานเรือนไฟ

ตารางที่ 5.15

ลักษณะเรือนไฟและชานเรือนไฟ

ลักษณะ	เรือนหลังที่														
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
แยกจากตัวเรือนหลัก	x	x	x	x	x		x	x	x	x	x	x		x	x
เชื่อมด้วยชาน			x	x					x	x				x	x
เชื่อมด้วยชานต่อ	x				x										
เชื่อมด้วยเกย (เขี้ย)							x	x							
ใช้ส่วนเกย (เขี้ย)													x		
ใช้ส่วนชานต่อ												x			
ต่อเติมใหม่ (ก่ออิฐ)		x													
มีชานเรือนไฟแยก	x		x	x	x		x		x			x	x		
ชานเรือนไฟที่เดียวกัน										x					
มีเตาแบบใช้ฟืนถ่าน	x		x		x			x	x	x			x		
ชานเรือนไฟมีเตาแบบใช้ฟืนถ่าน				x				x							
มีเตาแก๊ส				x	x		x			x	x				
มีบันไดขึ้นลง	x	x	x	x	x					x	x				x

ตารางที่ 5.15 พบว่า ส่วนเรือนไฟมีลักษณะแยกจากตัวเรือนจำนวน 13 หลัง เชื่อมกับชานจำนวน 6 หลัง เชื่อมกับส่วนชานต่อจำนวน 2 หลัง เชื่อมด้วยเกย (เขี้ย) จำนวน 2 หลัง ใช้ส่วนเกย (เขี้ย) เป็นส่วนเรือนไฟจำนวน 1 หลัง ใช้ส่วนชานต่อเป็นส่วนเรือนไฟจำนวน 1 หลัง ต่อเติมใหม่ (ก่ออิฐ) จำนวน 1 หลัง เรือนไฟมีชานเรือนไฟแยกจำนวน 8 หลัง เรือนไฟกับชานเรือนไฟเป็นที่เดียวกันจำนวน 1 หลัง เรือนไฟมีเตาแบบใช้ฟืนถ่านจำนวน 7 หลัง ชานเรือนไฟมีเตาแบบใช้ฟืนถ่านจำนวน 2 หลัง เรือนไฟมีเตาแก๊สจำนวน 5 หลัง และส่วนเรือนไฟมีบันไดขึ้นลงจำนวน 8 หลัง

ผลการวิจัยพบว่า เรือนไฟของชาวสแกนดิเนเวียมีลักษณะแยกออกจากตัวเรือนหลักเชื่อมจากตัวเรือนหลักด้วยชาน มีชานเรือนไฟแยกออกจากเรือนไฟ มีการใช้เตาแบบใช้ฟืนถ่าน และส่วนของเรือนไฟมีบันไดขึ้นลง เพื่อลงไปยังส่วนปลูกผักสวนครัวเพื่อมาประกอบอาหารและบันไดส่วนนี้ยังเป็นส่วนลงไปยังห้องน้ำซึ่งแยกจากตัวเรือน

5.1.3 วิเคราะห์รูปแบบ รูปทรง ตัวเรือนหลัก

5.1.3.1 ส่วนชั้นล่าง (ใต้ถุน)

5.1.3.1.1 พื้น

ตารางที่ 5.16

ลักษณะพื้น

ลักษณะ	เรือนหลังที่														
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
พื้นดิน	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x
พื้นคอนกรีต											x				

ตารางที่ 5.16 พบว่า ชั้นล่างเรือนชาวแสกเป็นพื้นดินอัดแน่นจำนวน 14 หลัง และพื้นเป็นคอนกรีตเสริมเหล็กจำนวน 1 หลัง

5.1.3.1.2 เสา

ตารางที่ 5.17

ลักษณะเสา

ลักษณะ	เรือนหลังที่														
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
เสากลม				x		x		x	x				x	x	x
เสากลมบนตะม่อ	x	x	x		x							x			
เสาสี่เหลี่ยม							x				x				
เสาสี่เหลี่ยมบนตะม่อ			x							x				x	

ตารางที่ 5.17 พบว่า ใช้เสากลมจำนวน 6 หลัง เสากลมบนตะม่อจำนวน 5 หลัง เสาสี่เหลี่ยมจำนวน 2 หลัง เสาสี่เหลี่ยมบนตะม่อจำนวน 3 หลัง

ผลการวิจัยพบว่า เรือนชาวแสกนิยมใช้เสากลมฝังลงในดินไม่มีฐานรากและใช้เสากลมวางบนตะม่อคอนกรีตเพื่อความแข็งแรง สมัยก่อนยังหาไม้ที่มีขนาดเท่ากันได้จึงใช้เสากลม

ตารางที่ 5.19 พบว่าลักษณะพื้นเป็นไม้แผ่นสี่เหลี่ยมวางตั้งฉากกับแนวสันหลังคาตัว
เรือนหลัก

5.1.3.2.2 ผนัง

ตารางที่ 5.20

ลักษณะผนัง

ลักษณะ	เรือนหลังที่														
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
ผนังไม้ตีซ้อนเกล็ด แนวนอน	x	x	x	x	x		x	x				x	x		x
ผนังตีไม้ซ้อนเกล็ด แนวนอน 3 ด้าน									x						
ผนังไม้ช่วงล่างตีซ้อน เกล็ดแนวนอน ผนังช่วง บนตีแนวตั้งทับกัน						x				x		x			
ผนังไม้ช่วงล่างตีซ้อน เกล็ดแนวนอน ผนังช่วง บนตีแนวตั้งทับกัน 2 ด้าน														x	
ผนังไม้ไผ่ขัดแตะ 1 ด้าน									x						
ผนังไม้ไผ่ขัดแตะ 2 ด้าน														x	

ตารางที่ 5.20 พบว่าผนังเรือนเป็น ผนังไม้ตีซ้อนเกล็ดแนวนอนจำนวน 10 หลัง ผนังตีไม้ซ้อนเกล็ด
แนวนอน 3 ด้านและผนังไม้ไผ่ขัดแตะ 1 ด้านจำนวน 1 หลัง ผนังไม้ช่วงล่างตีซ้อนเกล็ดแนวนอน
ผนังช่วงบนตีแนวตั้งทับกันจำนวน 3 หลัง ผนังไม้ช่วงล่างตีซ้อนเกล็ดแนวนอน ผนังช่วงบนตี
แนวตั้งทับกัน 2 ด้านและผนังไม้ไผ่ขัดแตะ 1 ด้านจำนวน 1 หลัง

ผลการวิจัยพบว่ารูปแบบผนังที่เป็นที่นิยมของเรือนชาวสแกนดิเนเวียคือผนังตีไม้ซ้อนเกล็ด
แนวนอนเนื่องจากมีวิธีการติดตั้งที่ง่ายและการซ้อนเกล็ดป้องกันฝนสาดเข้าไปในเรือนได้ดี ไม่ต้อง
ตัดแผ่นผนัง อีกทั้งยังไม่เปลืองโครงคร่าว (เช่นตั้ง) ด้วย

5.1.3.2.2 เพดาน

ตารางที่ 5.21

ลักษณะเพดาน

ลักษณะ	เรือนหลังที่														
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
โครงสร้างหลังคา	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
ไม้อัด (ส่วนเรือนนอน)						x									
ไม้อัด (ชานเรือนนอน)						x									
ไม้ตีซ้อนเกล็ดแนวนอน (ส่วนเกย)			x												

ตารางที่ 5.21 พบว่า ลักษณะเพดานจะโชว์โครงสร้างหลังคาทั้งหมด มีบางเรือนจำนวน 1 หลัง มีส่วนของเรือนที่ใช้ไม้อัดเป็นฝ้าเพดานในส่วนเรือนนอนกับชานเรือนนอน และมีการใช้ไม้ตีซ้อนเกล็ดเป็นฝ้าเพดานในส่วนเกย (เขีย) นอกจากนั้นส่วนอื่น ๆ ของเรือนจะโชว์โครงสร้างหลังคาทั้งหมด

5.1.3.3 ตัวเรือนหลัก (ส่วนหลังคาหรือส่วนยอด)

ตารางที่ 5.22

ลักษณะหลังคา

ลักษณะ	เรือนหลังที่														
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
ทรงจั่ว (เรือนนอนกับชานเรือนนอน)	x	x		x		x		x			x	x		x	x
ทรงจั่ว (เรือนนอน)			x		x		x		x	x			x		
องศา	7	11	27	9	22	10	10	18	31	8	26	11	18	10	9
เพิง (ส่วนเกย)	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x
องศา (ส่วนเกย)	7	11	10	9	4	10	10	5	5	4		11	8	10	9
เพิง (ชาน)			x		x		x		x	x			x		
องศา (ชาน)			6		4		10		5	4			8		

ตารางที่ 5.22 พบว่า

หลังคาทรงจั่ว (เรื่อนนอนกับชานเรื่อนนอน) จำนวน 9 หลัง งบคาหลังคา 7 - 10 งบคาจำนวน 5 หลัง งบคาหลังคา 11 - 20 งบคาจำนวน 3 หลัง งบคาหลังคา 21 งบคาขึ้นไปจำนวน 1 หลัง ทรงจั่ว (เรื่อนนอน) จำนวน 6 หลัง งบคาหลังคา 8 - 20 งบคาจำนวน 3 หลัง งบคาหลังคา 21 - 31 งบคาจำนวน 3 หลัง

ส่วนเกย (เขี้ย) ลักษณะหลังคาเป็นเพิง งบคาหลังคา 4 - 8 งบคาจำนวน 6 หลัง งบคาหลังคา 9 - 11 งบคาจำนวน 8 หลัง

ส่วนชาน ลักษณะหลังคาเป็นเพิง งบคาหลังคา 4 - 10 งบคาจำนวน 6 หลัง

ผลกรวิจัยพบว่า หลังคาส่วนเรื่อนนอน ชานเรื่อนนอน มีลักษณะเป็นทรงจั่วใช้สังกะสีนิยมใช้งบคาคอนข้างต่ำทำให้อากาศร้อนตอนกลางวัน เจ้าของเรื่อนจึงทำกิจกรรมส่วนใหญ่ในสวนชั้นล่าง (ใต้ถุน)เวลากลางวัน ส่วนเกย (เขี้ย) และชาน ลักษณะเป็นเพิงเทมาจากส่วนเรื่อนนอน ใช้สังกะสี งบคาหลังคาก็ต่ำเช่นกัน

5.1.4 วิเคราะห์รูปแบบ รูปทรง ตัวเรื่อนเรื่อนไฟ

5.1.4.1 ส่วนชั้นล่าง (ใต้ถุน)

5.1.4.1.1 พื้น

ตารางที่ 5.23

ลักษณะพื้น

ลักษณะ	เรื่อนหลังที่														
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
พื้นดิน	x		x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x
พื้นคอนกรีต		x													
พื้นไม้											x				

ตารางที่ 5.23 พบว่า พื้นชั้นล่างเป็นพื้นดินจำนวน 13 หลัง เป็นพื้นคอนกรีตจำนวน 1 หลัง และพื้นไม้จำนวน 1 หลัง

ผลกรวิจัยพบว่า พื้นชั้นล่างเรื่อนไฟเป็นพื้นดินเมื่อเวลาทำอาหารจะมีส่วนน้ำทิ้งต่างๆ ก็จะมีลงดิน บางหลังอาจมีเศษหินเศษก้อนอิฐเอามาวางในพื้นที่ส่วนนี้เป็นเหมือนตัวกรองเศษอาหารให้ค้างไว้ให้เบ็ดให้ไถ่มาากิน

5.1.4.1.2 เส่า

ตารางที่ 5.24

ลักษณะเส่า

ลักษณะ	เรื่อนหลังที่														
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
เส่ากลม	x		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
เส่าสี่เหลี่ยม															
เส่าคอนกรีต (ต่อเติม)		x													

ตารางที่ 5.24 พบว่า เส่าส่วนเรื่อนไฟมีลักษณะกลมจำนวน 14 หลัง เส่าเป็นคอนกรีตเสริมเหล็กจำนวน 1 หลัง

ผลการวิจัยพบว่า เส่าส่วนเรื่อนไฟมีลักษณะกลมฝังลงดินไม่มีส่วนฐานราก ทำให้อาคารเกิดการทรุดลงจึงมีการนำเส่าไม้ที่มีขนาดไม่เท่ากับเส่าเดิมมาค้ำส่วนคานไว้จึงมีเส่าหลากหลายขนาด

5.1.4.1.2 ผนัง

ชั้นล่าง (ใต้ถุน) ส่วนเรื่อนไฟปล่อยโล่งไม่มีผนังมีเรื่อนเพียง 1 หลัง ใช้สังกะสีมาค้ำขึ้นเพื่อไม่ให้คนเห็นถึงความสกปรกจากการทิ้งของเสียจากเรื่อนไฟ

5.1.4.2 ส่วนชั้นบน

5.1.4.2.1 ฝ้า

ตารางที่ 5.25

ลักษณะฝ้า

ลักษณะ	เรื่อนหลังที่														
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
เป็นแผ่นไม้ตีเหลี่ยม	x		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
วางขนานตามแนวหลังคาเรื่อนไฟ				x				x	x	x	x	x			

ตารางที่ 5.26 (ต่อ)

ลักษณะ	เรือนหลังที่														
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
ไม้ไผ่ขัดแตะ 2 ด้าน															
ไม้ไผ่ขัดแตะ 3 ด้าน							x								
ไม้ไผ่ขัดแตะ 4 ด้าน															
ก่ออิฐฉาบปูน		x													
มีประตูเข้า 1 ด้าน	x						x								
มีประตูเข้า 2 ด้าน			x	x						x	x				
มีหน้าต่าง 1 ด้าน	x		x												
มีหน้าต่าง 2 ด้าน				x											
มีหน้าต่าง 3 ด้าน															
มีราวระเบียงไม้					x					x		x		x	
ราวระเบียงสังกะสี					x	x									
ส่วนบนมีช่องระแนงไม้ ระบายอากาศ	x		x	x							x				
ส่วนบนเปิดช่องโถง							x			x					
ระแนงเฉียงสลับ													x		

ตารางที่ 5.26 พบว่า เรือนไฟมีผนังโถงจำนวน 8 หลัง ผนังไม้ตีซ้อนเกล็ดจำนวน 5 หลัง ผนังแนวตั้งจำนวน 2 หลัง ผนังไม้ 1 ด้านจำนวน 1 หลัง ผนังไม้ 2 ด้านจำนวน 2 หลัง ผนังไม้ 4 ด้านจำนวน 3 หลัง ไม้ไผ่ขัดแตะ 3 ด้านจำนวน 1 หลัง ก่ออิฐฉาบปูนจำนวน 1 หลัง มีประตูเข้า 1 ด้านจำนวน 2 หลัง มีประตูเข้า 2 ด้านจำนวน 4 หลัง มีหน้าต่าง 1 ด้านจำนวน 2 หลัง มีหน้าต่าง 2 ด้านจำนวน 1 หลัง มีราวระเบียงไม้จำนวน 4 หลัง ราวระเบียงสังกะสีจำนวน 2 หลัง ส่วนบนมีช่องระแนงไม้ระบายอากาศจำนวน 4 หลัง ส่วนบนเปิดช่องโถงจำนวน 2 หลัง ระแนงเฉียงสลับจำนวน 1 หลัง

ผลการวิจัยพบว่า ผนังเรือนไฟชาวสแกน ถ้าเป็นแบบโถง มีราวระเบียงไม้ ถ้าเรือนไฟเป็นแบบกั้นห้องจะใช้ผนังไม้ตีซ้อนเกล็ด 4 ด้าน มีประตูทางเข้า 2 ด้าน มีหน้าต่าง 2 ด้านและส่วนบนมีช่องระแนงไม้ระบายอากาศ

5.1.4.2.3 เพดาน

ลักษณะเพดานส่วนเรือนไฟนิยมิโซวีโครงสร้างหลังคาไม่มีเพดาน

5.1.4.3 ส่วนยอด (หลังคา)

ตารางที่ 5.27

ลักษณะหลังคา

ลักษณะ	เรือนหลังที่														
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
หลังคาทรงจั่ว	x					x	x								
องศา	9					10	16								
หลังคาแบบเพิง		x	x	x	x			x	x	x	x	x	x	x	x
องศา			3	4	5			5	11	4	7	11	8	7	11

ตารางที่ 5.27 พบว่า หลังคาทรงจั่วจำนวน 3 หลัง ซึ่งมี 9 องศา 10 องศาและ 16 องศา ส่วนหลังคาแบบเพิงจำนวน 12 หลัง ซึ่งมีหลังคา 3 องศาจำนวน 1 หลัง หลังคา 4 องศาจำนวน 2 หลัง หลังคา 5 องศาจำนวน 2 หลัง หลังคา 7 องศาจำนวน 2 หลัง หลังคา 8 องศาจำนวน 1 หลัง และหลังคา 11 องศาจำนวน 3 หลัง

ผลการวิจัยพบว่า หลังคาส่วนเรือนไฟนิยมิหลังคาแบบเพิง องศาหลังคาเฉลี่ยอยู่ที่ 7 องศา

5.1.5 วิเคราะห์วัสดุและขนาด

5.1.5.1 เสา

ตารางที่ 5.28

วัสดุและขนาดเสา

เรือนที่	วัสดุ	ขนาด	ลักษณะ
1	ไม้จิก (ไม้เต็ง)	เสากลม Ø 0.16 ม.	วางบนตะม่อคอนกรีต
2	ไม้จิก (ไม้เต็ง)	เสากลม Ø 0.14 ม.	วางบนตะม่อคอนกรีต
3	ไม้จิก (ไม้เต็ง)	ด้านหน้า เสากลม Ø 0.14 ม. ด้านหลัง เสาสี่เหลี่ยม 0.18x0.18 ม.	วางบนตะม่อคอนกรีต

ตารางที่ 5.28 (ต่อ)

เรื่อนที่	วัสดุ	ขนาด	ลักษณะ
4	ไม้แดง	เสากลม Ø 0.20 ม.	ฝังลงดิน
5	ไม้ประดู่	เสากลม Ø 0.18 ม.	วางบนตะม่อคอนกรีต
6	ไม้แดง	เสากลม Ø 0.16 ม.	ฝังลงดิน
7	ไม้แคน	เสาสี่เหลี่ยม 0.16x0.16 ม.	ฝังลงดิน
8	ไม้ประดู่	เสากลม Ø 0.20 ม.	ฝังลงดิน
9	ไม้จิก (ไม้เต็ง)	เสากลม Ø 0.20 ม.	ฝังลงดิน
10	ไม้แดง	เสาสี่เหลี่ยม 0.19x0.19 ม.	วางบนตะม่อคอนกรีต
11	ไม้ตะเคียน	เสาสี่เหลี่ยม 0.19x0.19 ม.	วางบนตะม่อคอนกรีต
12	ไม้ประดู่	เสากลม Ø 0.20 ม.	วางบนตะม่อคอนกรีต
13	ไม้แดง	เสากลม Ø 0.20 ม.	ฝังลงดิน
14	ไม้แดง	ด้านหน้า เสากลม Ø 0.16 ม. ด้านหลังเสาสี่เหลี่ยม 0.18x0.18 ม.	วางบนตะม่อคอนกรีต
15	ไม้แดง	เสากลม Ø 0.12 ม.	ฝังลงดิน

ตารางที่ 5.28 พบว่า เสาใช้ไม้แดงจำนวน 6 หลัง ไม้จิก (ไม้เต็ง) จำนวน 4 หลัง ไม้ประดู่จำนวน 3 หลัง ไม้แคน 1 หลังและไม้ตะเคียน 1 หลัง ใช้เสากลมจำนวน 10 หลัง ใช้ ขนาด Ø 0.20 ม. จำนวน 5 หลัง ขนาด Ø 0.16 ม. จำนวน 2 หลัง ขนาด Ø 0.18 ม. จำนวน 1 หลัง และขนาด Ø 0.12 ม. จำนวน 1 หลัง ส่วนเสาแบบสี่เหลี่ยมจำนวน 5 หลัง ใช้ขนาด 0.18x0.18 ม. จำนวน 2 หลัง ขนาด 0.19x0.19 ม. จำนวน 2 หลังและขนาด 0.16x0.16 ม. จำนวน 1 หลัง ส่วนลักษณะเสาฝังลงดินจำนวน 7 หลัง เสากลมวางบนตะม่อจำนวน 4 หลังและเสาสี่เหลี่ยมวางบนตะม่อคอนกรีตจำนวน 4 หลัง

ผลการวิจัยพบว่าเสาที่ใช้เป็นไม้ธรรมชาติที่เกิดในพื้นที่นิยมใช้ ไม้แดง ไม้จิก ไม้ประดู่ ไม้แคนและไม้ตะเคียนตามลำดับ นิยมใช้เสากลมขนาด Ø 0.20 ม.และ 0.16 ม. และมีใช้เสาแบบสี่เหลี่ยมบ้างเพราะหาเสากลมที่มีขนาดเท่ากันยากเลยต้องใช้เสากลม นอกจากนั้นยังนิยมใช้เสา วางบนตะม่อเพื่อความแข็งแรงของการรับน้ำหนักโครงสร้างไม่ให้ตัวเรือนทรุด

5.1.5.2 คานพื้น

ตารางที่ 5.29
วัสดุและขนาดคานพื้น

เรื่อนที่	วัสดุ	ขนาด	ลักษณะ
1	ไม้จิก (ไม้เต็ง)	2"x4"	ส่วนเรื่อนนอนเป็นคานคู่ ส่วนอื่นเป็นคานเดี่ยว มีลักษณะสี่เหลี่ยมวางแนวตั้ง
2	ไม้เปื่อย	2"x4"	ส่วนเรื่อนนอนเป็นคานคู่ ส่วนอื่นเป็นคานเดี่ยว มีลักษณะสี่เหลี่ยมวางแนวตั้ง
3	ไม้จิก (ไม้เต็ง)	2"x8"	ตัวเรื่อนหลักเป็นคานคู่ ส่วนอื่นเป็นคานเดี่ยว มีลักษณะสี่เหลี่ยมวางแนวตั้ง
4	ไม้ตะเคียน	2"x6"	เป็นคานเดี่ยวมีลักษณะสี่เหลี่ยมวางแนวตั้ง
5	ไม้จิก (ไม้เต็ง)	2"x6"	เป็นคานเดี่ยวมีลักษณะสี่เหลี่ยมวางแนวตั้ง
6	ไม้แดง	2"x8"	เป็นคานเดี่ยวมีลักษณะสี่เหลี่ยมวางแนวตั้ง
7	ไม้ประดู่	2"x6"	เป็นคานเดี่ยวมีลักษณะสี่เหลี่ยมวางแนวตั้ง
8	ไม้ประดู่	2"x6"	เป็นคานเดี่ยวมีลักษณะสี่เหลี่ยมวางแนวตั้ง
9	ไม้จิก (ไม้เต็ง)	2"x6"	เป็นคานเดี่ยวมีลักษณะสี่เหลี่ยมวางแนวตั้ง
10	ไม้พลวง	2"x6"	เป็นคานคู่มี่ลักษณะสี่เหลี่ยมวางแนวตั้ง
11	ไม้ตะเคียน	2 ½ "x8"	เป็นคานคู่มี่ลักษณะสี่เหลี่ยมวางแนวตั้ง
12	ไม้ประดู่	2"x6"	เป็นคานเดี่ยวมีลักษณะสี่เหลี่ยมวางแนวตั้ง
13	ไม้แดง	2"x4"	เป็นคานเดี่ยวมีลักษณะสี่เหลี่ยมวางแนวตั้ง
14	ไม้แคน	2"x6"	เป็นคานเดี่ยวมีลักษณะสี่เหลี่ยมวางแนวตั้ง
15	ไม้แดง	2"x6"	เป็นคานเดี่ยวมีลักษณะสี่เหลี่ยมวางแนวตั้ง

ตารางที่ 5.29 พบว่า คานพื้นใช้ไม้จิก (ไม้เต็ง) จำนวน 4 หลัง ไม้แดงและไม้ประดู่อย่างละ 3 หลัง ไม้ตะเคียน 2 หลัง ไม้เปื่อย ไม้พลวง ไม้แคนอย่างละ 1 หลัง คานขนาด 2"x6" จำนวน 9 หลัง ขนาด 2"x4" จำนวน 3 หลัง ขนาด 2"x8" จำนวน 2 หลัง ขนาด 2 ½ "x8" จำนวน 1 หลัง ลักษณะคานเป็นคานเดี่ยวมีลักษณะสี่เหลี่ยมวางแนวตั้งจำนวน 10 หลัง ส่วนเรื่อนนอนเป็นคานคู่ ส่วนอื่นเป็นคานเดี่ยว มีลักษณะสี่เหลี่ยมวางแนวตั้งจำนวน 2 หลัง คานคู่มี่ลักษณะสี่เหลี่ยมวางแนวตั้งจำนวน 2 หลัง และตัวเรื่อนหลักเป็นคานคู่ ส่วนอื่นเป็นคานเดี่ยว มีลักษณะสี่เหลี่ยมวางแนวตั้งจำนวน 1 หลัง

ผลการวิจัยพบว่าเรือนชาวแสกนิยมใช้ไม้จิก (ไม้เต็ง) ไม้แดง ไม้ประดู่และไม้ตะเคียน ตามลำดับ เป็นไม้ที่มีในพื้นที่ ขนาดคานที่นิยมใช้ขนาด 2"x6" เป็นคานเดี่ยวมีลักษณะสี่เหลี่ยมวางแนวตั้ง ซึ่งก็ขึ้นอยู่กับระยะเสาของเรือน

5.1.5.3 ตงพื้น (หว่างร่าน)

ตารางที่ 5.30

วัสดุและขนาดตงพื้น

เรือนที่	วัสดุ	ขนาด	ลักษณะ
1	ไม้เปื่อย	2"x4"	เป็นตงเดี่ยวมีลักษณะสี่เหลี่ยมวางแนวตั้ง
2	ไม้เปื่อย	2"x4"	เป็นตงเดี่ยวมีลักษณะสี่เหลี่ยมวางแนวตั้ง
3	ไม้เปื่อย	2"x6"	เป็นตงเดี่ยวมีลักษณะสี่เหลี่ยมวางแนวตั้ง
4	ไม้ตะเคียน	2"x6"	เป็นตงเดี่ยวมีลักษณะสี่เหลี่ยมวางแนวตั้ง
5	ไม้แคน	2"x4"	เป็นตงเดี่ยวมีลักษณะสี่เหลี่ยมวางแนวตั้ง
6	ไม้แดง	2"x4"	เป็นตงเดี่ยวมีลักษณะสี่เหลี่ยมวางแนวตั้ง
7	ไม้แคน	2"x6"	เป็นตงเดี่ยวมีลักษณะสี่เหลี่ยมวางแนวตั้ง
8	ไม้ประดู่	2"x4"	เป็นตงเดี่ยวมีลักษณะสี่เหลี่ยมวางแนวตั้ง
9	ไม้จิก (ไม้เต็ง)	2"x4"	เป็นตงเดี่ยวมีลักษณะสี่เหลี่ยมวางแนวตั้ง
10	ไม้พลวง	2"x6"	เป็นตงเดี่ยวมีลักษณะสี่เหลี่ยมวางแนวตั้ง
11	ไม้ตะเคียน	2 ½"x6"	เป็นตงเดี่ยวมีลักษณะสี่เหลี่ยมวางแนวตั้ง
12	ไม้ประดู่	2"x6"	เป็นตงเดี่ยวมีลักษณะสี่เหลี่ยมวางแนวตั้ง
13	ไม้แดง	2"x4"	เป็นตงเดี่ยวมีลักษณะสี่เหลี่ยมวางแนวตั้ง
14	ไม้แคน	2"x4"	เป็นตงเดี่ยวมีลักษณะสี่เหลี่ยมวางแนวตั้ง
15	ไม้แดง	2"x4"	เป็นตงเดี่ยวมีลักษณะสี่เหลี่ยมวางแนวตั้ง

ตารางที่ 5.30 พบว่า ตงใช้ไม้เปื่อย ไม้แดง ไม้แคนอย่างละ 3 หลัง ไม้ตะเคียน ไม้ประดู่อย่างละ 2 หลัง ใช้ไม้จิก (ไม้เต็ง) ไม้พลวงอย่างละ 1 หลัง ตงพื้นใช้ขนาด 2"x4" จำนวน 9 หลัง ขนาด 2"x6" จำนวน 5 หลัง ขนาด 2 ½"x6" จำนวน 5 หลัง และมีลักษณะตงเดี่ยวสี่เหลี่ยมวางแนวตั้ง

ผลการวิจัยพบว่า เรือนชาวแสกนิยมใช้ตงไม้เปื่อย ไม้แดง ไม้แคน ซึ่งมีขนาด 2"x4" และมีลักษณะตงเดี่ยวสี่เหลี่ยมวางแนวตั้ง

5.1.5.4 พื้น (แป้นป็น)

ตารางที่ 5.31
วัสดุและขนาดพื้น

เรื่อนที่	วัสดุ	ขนาด	ลักษณะ
1	ไม้ยาง	หน้าไม้ 7" - 8" (ประมาณ 18 - 20 ซม.) หนา 1"	สีเหลี่ยมแนวยาว
2	ไม้แคน	หน้าไม้ 7" - 8" (ประมาณ 18 - 20 ซม.) หนา 1"	สีเหลี่ยมแนวยาว
3	ไม้แคน	หน้าไม้ 7" - 8" (ประมาณ 18 - 20 ซม.) หนา 1"	สีเหลี่ยมแนวยาว
4	ไม้ตะเคียน	หน้าไม้ 7" - 8" (ประมาณ 18 - 20 ซม.) หนา 1"	สีเหลี่ยมแนวยาว
5	ไม้แคน	หน้าไม้ 7" - 8" (ประมาณ 18 - 20 ซม.) หนา 1"	สีเหลี่ยมแนวยาว
6	ไม้แดง	หน้าไม้ 7" - 8" (ประมาณ 18 - 20 ซม.) หนา 1"	สีเหลี่ยมแนวยาว
7	ไม้แดง	หน้าไม้ 7" - 8" (ประมาณ 18 - 20 ซม.) หนา 1"	สีเหลี่ยมแนวยาว
8	ไม้แคน	หน้าไม้ 7" - 8" (ประมาณ 18 - 20 ซม.) หนา 1"	สีเหลี่ยมแนวยาว
9	ไม้แดง	หน้าไม้ 7" - 8" (ประมาณ 18 - 20 ซม.) หนา 1"	สีเหลี่ยมแนวยาว
10	ไม้ประดู่	หน้าไม้ 7" - 8" (ประมาณ 18 - 20 ซม.) หนา 1"	สีเหลี่ยมแนวยาว
11	ไม้ตะเคียน	หน้าไม้ 7" - 8" (ประมาณ 18 - 20 ซม.) หนา 1"	สีเหลี่ยมแนวยาว
12	ไม้ยาง	หน้าไม้ 7" - 8" (ประมาณ 18 - 20 ซม.) หนา 1"	สีเหลี่ยมแนวยาว
13	ไม้แดง	หน้าไม้ 7" - 8" (ประมาณ 18 - 20 ซม.) หนา 1"	สีเหลี่ยมแนวยาว
14	ไม้แดง	หน้าไม้ 7" - 8" (ประมาณ 18 - 20 ซม.) หนา 1"	สีเหลี่ยมแนวยาว
15	ไม้แดง	หน้าไม้ 7" - 8" (ประมาณ 18 - 20 ซม.) หนา 1"	สีเหลี่ยมแนวยาว

ตารางที่ 5.31 พบว่าพื้นใช้ไม้แดงจำนวน 5 หลัง ใช้ไม้แคนจำนวน 4 หลัง ใช้ไม้ยางจำนวน 3 หลัง ใช้ไม้ตะเคียน 2 หลัง และใช้ไม้ประดู่ 1 หลัง ขนาดหน้าไม้ 7" - 8" (ประมาณ 18 - 20 ซม.) หนา 1" ลักษณะสีเหลี่ยมแนวยาว

ผลการวิจัยพบว่า เรือนชาวสแกนนิยมใช้พื้นไม้แดง ไม้แคน ไม้ยาง ไม้ตะเคียนตามลำดับ ขนาดหน้าไม้ 7" - 8" (ประมาณ 18 - 20 ซม.) หนา 1" และมีลักษณะสีเหลี่ยมแนวยาว

5.1.5.5 บันได (งันไดร)

ตารางที่ 5.32
วัสดุและขนาดบันได

เรื่อนที่	วัสดุ	ขนาดแม่บันได	กว้าง (ม.)	ลูกตั้ง (ม.)	ลูกนอน (ม.)	ความหนา	จำนวนชั้น
1	ไม้เป็อย	2"x6"	0.95	0.25	0.23	1"	7
2	ไม้รั้ง	2"x5"	1.05	0.23	0.20	2"	6
3	ไม้เป็อย	2"x7"	1.00	0.20	0.20	2"	7
4	ไม้แดง	2"x6"	1.00	0.23	0.20	1"	7
5	ไม้ประดู่	2"x5"	1.03	0.25	0.14	2"	7
6	ไม้แดง	2"x6"	1.00	0.27	0.20	1"	5
7	ไม้แคน	2"x6"	1.17	0.20	0.17	2"	7
8	ไม้ประดู่	2"x5"	1.05	0.17	0.20	1"	7
9	ไม้จิก	2"x5"	0.82	0.27	0.15	2"	5
10	ไม้ประดู่	2"x6"	1.20	0.20	0.19	1 ½"	11
11	ไม้ตะเคียน	2"x6"	0.90	0.22	0.16	2"	9
12	ไม้ประดู่	2"x5"	0.87	0.21	0.14	2"	7
13	ไม้แดง	2"x6"	0.90	0.25	0.15	2"	5
14	ไม้ประดู่	2"x7"	0.93	0.22	0.19	2"	9
15	ไม้แดง	2"x5"	2.30	ทางลาด			

ตารางที่ 5.32 พบว่า บันไดใช้ไม้ประดู่จำนวน 5 หลัง ไม้แดงจำนวน 4 หลัง ไม้เป็อยจำนวน 2 หลัง และไม้รั้ง ไม้แคน ไม้จิก ไม้ตะเคียนอย่างละ 1 หลัง ขนาดแม่บันได ขนาด 2"x6" จำนวน 7 หลัง ขนาด 2"x5" จำนวน 6 หลัง ขนาด 2"x7" จำนวน 2 หลัง ความกว้างของบันไดต่ำสุด 0.82 ม. ความกว้างของบันไดสูงสุดกว้าง 1.20 ม. ส่วนอีก 1 หลังใช้ทางลาดไม้ขึ้นลงกว้าง 2.30 ม. ขนาดลูกตั้งบันไดต่ำสุด 0.17 ม. ขนาดลูกตั้งสูงสุด 0.27 ม. ขนาดลูกนอนแคบสุด 0.14 ม. ขนาดลูกนอนกว้างสุด 0.23 ม. ความหนาของลูกนอนหนา 2" จำนวน 9 หลัง ความหนา 1" จำนวน 4 หลัง ความหนา 1 ½" จำนวน 1 หลัง จำนวนชั้นบันไดเป็นเลขคี่ 13 หลัง เลขคู่ 1 หลัง บันได 7 ชั้นจำนวน 7 หลัง บันได 5 ชั้นจำนวน 3 หลัง บันได 9 ชั้นจำนวน 2 หลัง บันได 11 ชั้นจำนวน 1 หลัง และบันได 6 ชั้นจำนวน 1 หลัง

ผลการวิจัยพบว่า ไม้ที่นำมาใช้ทำบันไดเป็นไม้ธรรมชาติที่เกิดในพื้นที่ ส่วนใหญ่ใช้ไม้ประดู่ ไม้แดง ไม้เปื่อย ความกว้างบันไดเฉลี่ยอยู่ที่ 1 ม. ขนาดแม่บันได 2"x6" และขนาด 2"x5" เป็นที่นิยมตามลำดับ ขนาดลูกตั้งบันไดเฉลี่ยอยู่ที่ 0.22 ม. ขนาดลูกนอนเฉลี่ยอยู่ที่ 0.185 ม. ความหนาลูกนอนที่นิยม 2" จำนวนชั้นบันไดต้องเป็นเลขคี่ซึ่งตามความเชื่อถือว่าเป็นมงคล ดี และชั้นบันไดที่นิยมคือ 7 ชั้น

5.1.5.6 โครงคร่าวผนัง แนวตั้ง (เซนต์ตั้ง) แนวนอน (เซนต์นอน)

ตารางที่ 5.33

วัสดุและขนาด โครงคร่าวผนัง

เรื่อ๑นที่	วัสดุ	ขนาด	ลักษณะ
1	ไม้ยาง	1"x2"	วางแนวตั้ง
2	ไม้เปื่อย	1"x2"	วางแนวตั้ง
3	ไม้เปื่อย	1"x2"	วางแนวตั้ง
4	ไม้ประดู่	1"x2"	วางแนวตั้ง
5	ไม้ประดู่	1"x2"	วางแนวตั้ง
6	ไม้แดง	1"x2"	ส่วนล่ำงวางแนวตั้ง ส่วนบนวางแนวนอน
7	ไม้แคน	1"x2"	วางแนวตั้ง
8	ไม้แคน	1"x2"	วางแนวตั้ง
9	ไม้จิก (เตี๑ง)	1"x2"	วางแนวตั้ง
10	ไม้พลวง	1"x2"	ส่วนล่ำงวางแนวตั้ง ส่วนบนวางแนวนอน
11	ไม้ตะเคี๑ย๑น	1"x2"	วางแนวตั้ง
12	ไม้ประดู่	1"x2"	วางแนวตั้ง
13	ไม้แดง	1"x2"	วางแนวตั้ง
14	ไม้แคน	1"x2"	ส่วนล่ำงวางแนวตั้ง ส่วนบนวางแนวนอน
15	ไม้แดง	1"x2"	วางแนวตั้ง

ตารางที่ 5.33 พบว่า โครงคร่าวผนังใช้ไม้ยางจำนวน 1 หลัง ไม้เปื่อยจำนวน 2 หลัง ไม้ประดู่จำนวน 3 หลัง ไม้แดงจำนวน 3 หลัง ไม้แคนจำนวน 3 หลัง ไม้จิก (เตี๑ง) ไม้พลวง ไม้ตะเคี๑ย๑น จำนวนอย่างละ 1 หลัง โครงคร่าวขนาด 1"x2" โครงคร่าววางแนวตั้งจำนวน 12 หลัง และโครงคร่าวส่วนล่ำงวางแนวตั้ง ส่วนบนวางแนวนอนจำนวน 3 หลัง

ผลการวิจัยพบว่า โครงคร่าวผนังนิยมใช้ไม้ประดู่ ไม้แดง ไม้แคน ขนาด 1"x2" วางแนวตั้งเพื่อไว้ติดตั้งผนังไม้ตีซ้อนเกล็ดแนวนอน

5.1.5.7 ผนัง (แป้นวา)

ตารางที่ 5.34

วัสดุและขนาดผนัง

เรื่อนที่	วัสดุ	ขนาด	ลักษณะ
1	ไม้ยาง	หน้าไม้ 7" - 8" (ประมาณ 18 - 20 ซม.) หนา 1"	ตีซ้อนเกล็ดแนวนอน
2	ไม้ยาง	หน้าไม้ 7" - 8" (ประมาณ 18 - 20 ซม.) หนา 1"	ตีซ้อนเกล็ดแนวนอน
3	ไม้แคน	หน้าไม้ 7" - 8" (ประมาณ 18 - 20 ซม.) หนา 1"	ตีซ้อนเกล็ดแนวนอน
4	ไม้ตะเคียน	หน้าไม้ 7" - 8" (ประมาณ 18 - 20 ซม.) หนา 1"	ตีซ้อนเกล็ดแนวนอน
5	ไม้แคน ไม้แดง	หน้าไม้ 7" - 8" (ประมาณ 18 - 20 ซม.) หนา 1"	ตีซ้อนเกล็ดแนวนอน
6	ไม้แดง	หน้าไม้ 7" - 8" (ประมาณ 18 - 20 ซม.) หนา 1"	ส่วนล่างตีซ้อนเกล็ดแนวนอน ส่วนบนตีแนวตั้งทับ
7	ไม้แดง	หน้าไม้ 7" - 8" (ประมาณ 18 - 20 ซม.) หนา 1"	ตีซ้อนเกล็ดแนวนอน
8	ไม้ยาง	หน้าไม้ 7" - 8" (ประมาณ 18 - 20 ซม.) หนา 1"	ตีซ้อนเกล็ดแนวนอน
9	ไม้แคน ไม้ไผ่ขัดแตะ (ด้านหลัง)	หน้าไม้ 7" - 8" (ประมาณ 18 - 20 ซม.) หนา 1"	ตีซ้อนเกล็ดแนวนอน
10	ไม้ตะเคียน ไม้ยาง	หน้าไม้ 7" - 8" (ประมาณ 18 - 20 ซม.) หนา 1"	ส่วนล่างตีซ้อนเกล็ดแนวนอน ส่วนบนตีแนวตั้งทับ
11	ไม้ตะเคียน	หน้าไม้ 7" - 8" (ประมาณ 18 - 20 ซม.) หนา 1"	ตีซ้อนเกล็ดแนวนอน
12	ไม้ยาง	หน้าไม้ 7" - 8" (ประมาณ 18 - 20 ซม.) หนา 1"	ตีซ้อนเกล็ดแนวนอน
13	ไม้แดง	หน้าไม้ 7" - 8" (ประมาณ 18 - 20 ซม.) หนา 1"	ตีซ้อนเกล็ดแนวนอน
14	ไม้แคน ไม้ไผ่ขัดแตะ (ด้านหลัง)	หน้าไม้ 7" - 8" (ประมาณ 18 - 20 ซม.) หนา 1"	ส่วนล่างตีซ้อนเกล็ดแนวนอน ส่วนบนตีแนวตั้งทับ
15	ไม้แดง	หน้าไม้ 7" - 8" (ประมาณ 18 - 20 ซม.) หนา 1"	ตีซ้อนเกล็ดแนวนอน

ตารางที่ 5.34 พบว่า ผนังใช้ยางจำนวน 4 หลัง ไม้แคนจำนวน 1 หลัง ไม้ตะเคียนจำนวน 2 หลัง ไม้แดงจำนวน 4 หลัง ไม้แคนกับไม้แดงจำนวน 1 หลัง ไม้แคนกับไม้ไผ่ขัดแตะจำนวน 2 หลัง และใช้ไม้ตะเคียนกับไม้ยางจำนวน 1 หลัง ขนาดหน้าไม้ 7" - 8" (ประมาณ 18 - 20 ซม.) หนา 1" ลักษณะตีซ้อนเกล็ดแนวนอนจำนวน 12 หลัง ผนังส่วนล่างตีซ้อนเกล็ดแนวนอนส่วนบนตีแนวตั้งทับจำนวน 3 หลัง

ผลการวิจัยพบว่า เรือนชาวสแกนดิเนเวียใช้ไม้ยาง ไม้แดง ไม้ตะเคียนตามลำดับ ขนาดหน้าไม้ 7" - 8" (ประมาณ 18 - 20 ซม.) หนา 1" ลักษณะตีซ้อนเกล็ดแนวนอน

5.1.5.8 ประตู (ประตูบอง)

ตารางที่ 5.35
วัสดุและขนาดประตู

เรือนที่	วัสดุ	ขนาด	ลักษณะ
1	ไม้ยาง	1.08x2.05 ม.	บานคู่เปิดออก
2	ไม้ยาง	0.90x1.61 ม.	บานคู่เปิดออก
3	ไม้แคน	0.88x1.74 ม. 2.44x1.95 ม.ช่องระบายระแนงสูง 0.30 ม.	บานคู่เปิดออก ลูกฟัก บานเฟี้ยม 4 บาน ลูกฟัก
4	ไม้ยาง	1.00x1.85 ม.	บานคู่เปิดออก
5	ไม้แคน	1.07x1.90 ม.	บานคู่เปิดออก
6	ไม้ยาง	1.97x2.00 ม. 1.60x1.93 ม.ช่องระบายระแนงสูง 0.30 ม.	บานคู่เปิดออก บานเฟี้ยม 4 บาน ลูกฟัก
7	ไม้ประตู	0.97x1.50 ม.ช่องแสงสูง 0.30 ม.	บานคู่เปิดออก
8	ไม้แคน	0.75x1.70 ม.	บานคู่เปิดออก
9	ไม้แดง	1.02x1.90 ม.	บานคู่เปิดออก
10	ไม้แดง	0.90x2.00 ม. (ห้องเก็บของ) 2.00x2.00 ม. (ทางเข้าเกย)	บานเดี่ยวเปิดออก ลูกฟัก บานคู่เปิดเข้ามีระแนง
11	ไม้ตะเคียน	2.11x2.00 ม. (ทางเข้า) 2.00x2.00 ม. (ด้านหลัง)	บานเฟี้ยม 4 บาน ลูกฟัก บานคู่เปิดออก ลูกฟัก
12	ไม้ยาง	0.98x2.07 ม.	บานเดี่ยวเปิดออก
13	ไม้ยาง	0.85x1.85 ม.	บานคู่เปิดออก
14	ไม้แคน	0.90x1.98 ม.	บานเฟี้ยม 2 บาน
15	ไม้แคน	0.93x1.85 ม.	บานเดี่ยวเปิดออก

ตารางที่ 5.35 พบว่า ประดู่ใช้ไม้ยางจำนวน 6 หลัง ไม้แคนจำนวน 5 หลัง ไม้แดงจำนวน 2 หลัง ไม้ประดู่และไม้ตะเคียนจำนวนอย่างละ 1 หลัง ขนาดประตูบานเปิดคู่ความกว้างตั้งแต่ 0.75 - 2.00 ม. สูงตั้งแต่ 1.50 - 2.05 ม. ขนาดประตูบานเปิดเดี่ยวกว้างตั้งแต่ 0.90 - 0.98 ม. สูงตั้งแต่ 1.85 - 2.07 ม. ขนาดประตูบานเฟี้ยมความกว้างตั้งแต่ 0.90 - 2.44 ม. สูงตั้งแต่ 1.93 - 2.00 ม. ลักษณะบานคู่เปิดออกจำนวน 9 หลัง บานคู่เปิดออกลูกพักกับบานเฟี้ยม 4 บาน ลูกพักจำนวน 1 หลัง บานคู่เปิดออกกับบานเฟี้ยม 4 บาน ลูกพักจำนวน 1 หลัง บานเดี่ยวเปิดออกลูกพักกับบานคู่เปิดเข้ามีระแนงจำนวน 1 หลัง บานเฟี้ยม 2 บานจำนวน 1 หลัง บานเดี่ยวเปิดออกจำนวน 2 หลัง

ผลการวิจัยพบว่า เรือนชาวสแกนดิเนเวียใช้ประตูไม้ยาง ไม้แคน ไม้แดงตามลำดับ ลักษณะประตูที่นิยมใช้เป็นบานคู่เปิดออก ขนาดความกว้างเฉลี่ย 1.40 ม. ความสูงเฉลี่ย 1.78 ม.

5.1.5.9 หน้าต่าง (ตูปอง)

ตารางที่ 5.36

วัสดุและขนาดหน้าต่าง

เรือนที่	วัสดุ	ขนาด	ลักษณะ
1	ไม้ยาง	0.85x1.08 ม. สูงจากพื้น 0.80 ม.	บานคู่เปิดออก
2	ไม้ยาง	0.89x1.05 ม. สูงจากพื้น 0.67 ม.	บานคู่เปิดออก
3	ไม้แคน	0.80x1.22 ม. สูงจากพื้น 0.80 ม.	บานคู่เปิดออกลูกพัก
4	ไม้ยาง	0.68x0.97 ม. สูงจากพื้น 0.84 ม.	บานคู่เปิดออก
5	ไม้ยาง	0.78x0.85 ม. สูงจากพื้น 0.72 ม.	บานคู่เปิดออก
6	ไม้ยาง	0.88x1.18 ม. สูงจากพื้น 0.76 ม.	บานคู่เปิดออก
7	ไม้ประดู่	0.76x0.90 ม. ช่องแสง 0.22 ม. สูงจากพื้น 0.90 ม.	บานคู่เปิดออก
8	ไม้ยาง	0.70x1.00 ม. สูงจากพื้น 0.60 ม.	บานคู่เปิดออก
9	ไม้ประดู่	0.74x0.91 ม. สูงจากพื้น 0.51 ม.	บานคู่เปิดออก
10	ไม้ยาง	0.88x1.20 ม. สูงจากพื้น 0.80 ม.	บานคู่เปิดออก ลูกพัก
11	ไม้ตะเคียน	0.88x1.18 ม. สูงจากพื้น 0.79 ม.	บานคู่เปิดออก ลูกพัก
12	ไม้ยาง	0.89x1.10 ม. สูงจากพื้น 0.80 ม.	บานคู่เปิดออก
13	ไม้ยาง	0.89x1.10 ม. สูงจากพื้น 0.80 ม.	บานคู่เปิดออก
14	ไม้แคน	0.89x1.10 ม. สูงจากพื้น 0.80 ม.	บานคู่เปิดออก
15	ไม้แคน	0.80x1.04 ม. สูงจากพื้น 0.60 ม.	บานคู่เปิดออก

ตารางที่ 5.36 พบว่า หน้าต่างใช้ไม้ยางจำนวน 9 หลัง ไม้แคนจำนวน 3 หลัง ไม้ประดู่จำนวน 2 หลัง และไม้ตะเคียนจำนวน 1 หลัง ความกว้างของหน้าต่างตั้งแต่ 0.68 - 0.89 ม. ความสูงหน้าต่างตั้งแต่ 0.85 - 1.22 ม. ลักษณะหน้าต่างเป็นบานคู่เปิดออกจำนวน 12 หลัง และเป็นบานคู่เปิดออก ลูกฟักจำนวน 3 หลัง

ผลการวิจัยพบว่าเรือนชาวสแกนดิเนเวียใช้หน้าต่างไม้ยาง ไม้แคน ไม้ประดู่ตามลำดับ เนื่องจากราคาถูกลงกว่า ความกว้างหน้าต่างเฉลี่ย 0.80 ม. ความสูงหน้าต่างเฉลี่ย 1.04 ม. ความสูงจากพื้นเฉลี่ย 0.72 ม. ลักษณะทึบเป็นบานคู่เปิดออก

5.1.5.10 อะเส

ตารางที่ 5.37
วัสดุและขนาด อะเส

เรื่อนที่	วัสดุ	ขนาด	ลักษณะ
1	ไม้เปื่อย	2"x4"	สีเหลี่ยมแนวตั้ง
2	ไม้เปื่อย	2"x4"	สีเหลี่ยมแนวตั้ง
3	ไม้เปื่อย	2"x6"	สีเหลี่ยมแนวตั้ง
4	ไม้ประดู่	2"x6"	สีเหลี่ยมแนวตั้ง
5	ไม้ประดู่	2"x4"	สีเหลี่ยมแนวตั้ง
6	ไม้แดง	2"x4"	สีเหลี่ยมแนวตั้ง
7	ไม้แคน	2"x6"	สีเหลี่ยมแนวตั้ง
8	ไม้แคน	2"x6"	สีเหลี่ยมแนวตั้ง
9	ไม้จิก (เต็ง)	2"x4"	สีเหลี่ยมแนวตั้ง
10	ไม้พลวง	2"x8"	สีเหลี่ยมแนวตั้ง
11	ไม้ตะเคียน	2"x6"	สีเหลี่ยมแนวตั้ง
12	ไม้ประดู่	2"x4"	สีเหลี่ยมแนวตั้ง
13	ไม้แดง	2"x4"	สีเหลี่ยมแนวตั้ง
14	ไม้แคน	2"x4"	สีเหลี่ยมแนวตั้ง
15	ไม้แดง	2"x4"	สีเหลี่ยมแนวตั้ง

ตารางที่ 5.37 พบว่า อะเสใช้ไม้เปื่อยจำนวน 3 หลัง ไม้ประดู่จำนวน 3 หลัง ไม้แดงจำนวน 3 หลัง ไม้แคน 3 หลัง ไม้ตะเคียนจำนวน 1 หลัง ไม้จิก (เต็ง) จำนวน 1 หลังและไม้พลวง

จำนวน 1 หลัง อะเสที่ให้มีขนาด 2"x4" จำนวน 9 หลัง ขนาด 2"x6" จำนวน 5 หลัง และขนาด 2"x8" จำนวน 1 หลัง อะเสมีลักษณะสี่เหลี่ยมวางแนวตั้ง

ผลการวิจัยพบว่าเรือนชาวแสกนิยมอะเส ใช้ไม้เปื่อย ไม้ประดู่ ไม้แดง และไม้แคน ขนาด 2"x4" และ 2"x6" เป็นที่นิยม อะเสมีลักษณะสี่เหลี่ยมวางแนวตั้ง

5.1.5.11 ซื่อ

ตารางที่ 5.38
วัสดุและขนาดซื่อ

เรือนที่	วัสดุ	ขนาด	ลักษณะ
1	ไม้เปื่อย	2"x4"	สี่เหลี่ยมแนวตั้ง
2	ไม้เปื่อย	2"x4"	สี่เหลี่ยมแนวตั้ง
3	ไม้เปื่อย	2"x8"	สี่เหลี่ยมแนวตั้ง
4	ไม้ประดู่	2"x6"	สี่เหลี่ยมแนวตั้ง
5	ไม้ประดู่	2"x7"	สี่เหลี่ยมแนวตั้ง
6	ไม้แดง	2"x5"	สี่เหลี่ยมแนวตั้ง
7	ไม้แคน	2"x6"	สี่เหลี่ยมแนวตั้ง
8	ไม้แคน	2"x6"	สี่เหลี่ยมแนวตั้ง
9	ไม้จิก (เต็ง)	2"x6"	สี่เหลี่ยมแนวตั้ง
10	ไม้พลวง	2"x6"	สี่เหลี่ยมแนวตั้ง
11	ไม้ตะเคียน	2"x8"	สี่เหลี่ยมแนวตั้ง
12	ไม้ประดู่	2"x5"	สี่เหลี่ยมแนวตั้ง
13	ไม้แดง	2"x4"	สี่เหลี่ยมแนวตั้ง
14	ไม้แคน	2"x4"	สี่เหลี่ยมแนวตั้ง
15	ไม้แดง	2"x4"	สี่เหลี่ยมแนวตั้ง

ตารางที่ 5.38 พบว่า ซื่อใช้ไม้เปื่อยจำนวน 3 หลัง ไม้ประดู่จำนวน 3 หลัง ไม้แดง จำนวน 3 หลัง ไม้แคน 3 หลัง ไม้ตะเคียนจำนวน 1 หลัง ไม้จิก (เต็ง) จำนวน 1 หลังและไม้พลวง จำนวน 1 หลัง ซื่อที่ให้มีขนาด 2"x4" จำนวน 5 หลัง ขนาด 2"x5" จำนวน 2 หลัง ขนาด 2"x6"

จำนวน 5 หลัง ขนาด 2"x7" จำนวน 1 หลัง และขนาด 2"x8" จำนวน 2 หลัง ชื่อมีลักษณะสีเหลี่ยม
วางแนวตั้ง

ผลการวิจัยพบว่าเรือนชาวแสกนิยมใช้ชื่อไม้เปื่อย ไม้ประดู่ ไม้แดง และไม้แคน ชื่อ
ขนาด 2"x4" และ 2"x6" เป็นที่นิยม ชื่อมีลักษณะสีเหลี่ยมวางแนวตั้ง

5.1.5.12 ตั้ง

ตารางที่ 5.39
วัสดุและขนาดตั้ง

เรื่อนที่	วัสดุ	ขนาด	ลักษณะ
1	ไม้เปื่อย	2"x4"	สีเหลี่ยมแนวตั้ง
2	ไม้เปื่อย	2"x4"	สีเหลี่ยมแนวตั้ง
3	ไม้เปื่อย	2"x6"	สีเหลี่ยมแนวตั้ง
4	ไม้ประดู่	2"x6"	สีเหลี่ยมแนวตั้ง
5	ไม้ประดู่	2"x7"	สีเหลี่ยมแนวตั้ง
6	ไม้แดง	2"x5"	สีเหลี่ยมแนวตั้ง
7	ไม้แคน	2"x6"	สีเหลี่ยมแนวตั้ง
8	ไม้แคน	2"x6"	สีเหลี่ยมแนวตั้ง
9	ไม้จิก (เต็ง)	2"x6"	สีเหลี่ยมแนวตั้ง
10	ไม้พลวง	2"x6"	สีเหลี่ยมแนวตั้ง
11	ไม้ตะเคียน	2"x8"	สีเหลี่ยมแนวตั้ง
12	ไม้ประดู่	2"x5"	สีเหลี่ยมแนวตั้ง
13	ไม้แดง	2"x4"	สีเหลี่ยมแนวตั้ง
14	ไม้แคน	2"x4"	สีเหลี่ยมแนวตั้ง
15	ไม้แดง	2"x4"	สีเหลี่ยมแนวตั้ง

ตารางที่ 5.39 พบว่า ตั้งใช้ไม้เปื่อยจำนวน 3 หลัง ไม้ประดู่จำนวน 3 หลัง ไม้แดงจำนวน 3
หลัง ไม้แคน 3 หลัง ไม้ตะเคียนจำนวน 1 หลัง ไม้จิก (เต็ง) จำนวน 1 หลังและไม้พลวงจำนวน 1
หลัง ตั้งที่ใช้มีขนาด 2"x4" จำนวน 5 หลัง ขนาด 2"x5" จำนวน 2 หลัง ขนาด 2"x6" จำนวน 6 หลัง
ขนาด 2"x7" จำนวน 1 หลัง และขนาด 2"x8" จำนวน 1 หลัง ตั้งมีลักษณะสีเหลี่ยมวางแนวตั้ง

ผลการวิจัยพบว่าเรือนชาวแสกนิยมใช้ตั้งไม้เปื่อย ไม้ประดู่ ไม้แดง และไม้แคน ตั้งขนาด 2"x4" และ 2"x6" เป็นที่นิยม ตั้งมีลักษณะสี่เหลี่ยมวางแนวตั้ง

5.1.5.13 ออกไก่ (เอ็กไก)

ตารางที่ 5.40

วัสดุและขนาดออกไก่

เรื่อนที่	วัสดุ	ขนาด	ลักษณะ
1	ไม้เปื่อย	2"x4"	สี่เหลี่ยมแนวตั้งวางเดียว
2	ไม้เปื่อย	2"x4"	สี่เหลี่ยมแนวตั้งวางเดียว
3	ไม้เปื่อย	2"x6"	สี่เหลี่ยมแนวตั้งวางเดียว
4	ไม้ประดู่	2"x6"	สี่เหลี่ยมแนวตั้งวางเดียว
5	ไม้ประดู่	2"x7"	สี่เหลี่ยมแนวตั้งวางเดียว
6	ไม้แดง	2"x5"	สี่เหลี่ยมแนวตั้งวางเดียว
7	ไม้แคน	2"x6"	สี่เหลี่ยมแนวตั้งวางเดียว
8	ไม้แคน	2"x6"	สี่เหลี่ยมแนวตั้งวางเดียว
9	ไม้จิก (เต็ง)	2"x6"	สี่เหลี่ยมแนวตั้งวางเดียว
10	ไม้พลวง	2"x6"	สี่เหลี่ยมแนวตั้งวางเดียว
11	ไม้ตะเคียน	2"x8"	สี่เหลี่ยมแนวตั้งวางเดียว
12	ไม้ประดู่	2"x5"	สี่เหลี่ยมแนวตั้งวางเดียว
13	ไม้แดง	2"x4"	สี่เหลี่ยมแนวตั้งวางเดียว
14	ไม้แคน	2"x4"	สี่เหลี่ยมแนวตั้งวางเดียว
15	ไม้แดง	2"x4"	สี่เหลี่ยมแนวตั้งวางเดียว

ตารางที่ 5.40 พบว่า ออกไก่ใช้ไม้เปื่อยจำนวน 3 หลัง ไม้ประดู่จำนวน 3 หลัง ไม้แดงจำนวน 3 หลัง ไม้แคน 3 หลัง ไม้ตะเคียนจำนวน 1 หลัง ไม้จิก (เต็ง) จำนวน 1 หลังและไม้พลวงจำนวน 1 หลัง ออกไก่ที่ใช้มีขนาด 2"x4" จำนวน 5 หลัง ขนาด 2"x5" จำนวน 2 หลัง ขนาด 2"x6" จำนวน 6 หลัง ขนาด 2"x7" จำนวน 1 หลัง และขนาด 2"x8" จำนวน 1 หลัง ออกไก่มีลักษณะสี่เหลี่ยมวางเดี่ยวแนวตั้ง

ผลการวิจัยพบว่าเรือนชาวแสกนิยมใช้ออกไก่ไม้เปื่อย ไม้ประดู่ ไม้แดง และไม้แคน ออกไก่ขนาด 2"x4" และ 2"x6" เป็นที่นิยม ตั้งมีลักษณะสี่เหลี่ยมวางแนวตั้ง

5.1.5.14 จันทัน (ลิ้น)

ตารางที่ 5.41
วัสดุและขนาดจันทัน

รื้อนที่	วัสดุ	ขนาด	ลักษณะ
1	ไม้เป็อย	2"x4"	สีเหลี่ยมแนวตั้ง
2	ไม้เป็อย	2"x4"	สีเหลี่ยมแนวตั้ง
3	ไม้เป็อย	2"x8"	สีเหลี่ยมแนวตั้ง
4	ไม้ประดู่	2"x6"	สีเหลี่ยมแนวตั้ง
5	ไม้ประดู่	2"x7"	สีเหลี่ยมแนวตั้ง
6	ไม้แดง	2"x5"	สีเหลี่ยมแนวตั้ง
7	ไม้แคน	2"x6"	สีเหลี่ยมแนวตั้ง
8	ไม้แคน	2"x6"	สีเหลี่ยมแนวตั้ง
9	ไม้จิก (เต็ง)	2"x6"	สีเหลี่ยมแนวตั้ง
10	ไม้พลวง	2"x6"	สีเหลี่ยมแนวตั้ง
11	ไม้ตะเคียน	2"x8"	สีเหลี่ยมแนวตั้ง
12	ไม้ประดู่	2"x5"	สีเหลี่ยมแนวตั้ง
13	ไม้แดง	2"x4"	สีเหลี่ยมแนวตั้ง
14	ไม้แคน	2"x4"	สีเหลี่ยมแนวตั้ง
15	ไม้แดง	2"x4"	สีเหลี่ยมแนวตั้ง

ตารางที่ 5.41 พบว่า จันทันใช้ไม้เป็อยจำนวน 3 หลัง ไม้ประดู่จำนวน 3 หลัง ไม้แดงจำนวน 3 หลัง ไม้แคน 3 หลัง ไม้ตะเคียนจำนวน 1 หลัง ไม้จิก (เต็ง) จำนวน 1 หลังและไม้พลวงจำนวน 1 หลัง จันทันที่ใช้มีขนาด 2"x4" จำนวน 5 หลัง ขนาด 2"x5" จำนวน 2 หลัง ขนาด 2"x6" จำนวน 5 หลัง ขนาด 2"x7" จำนวน 1 หลัง และขนาด 2"x8" จำนวน 2 หลัง จันทันมีลักษณะสีเหลี่ยมแนวตั้ง

ผลการวิจัยพบว่าเรือชนวสแกนิยมใช้จันทันไม้เป็อย ไม้ประดู่ ไม้แดง และไม้แคนขนาด 2"x4" และ 2"x6" เป็นที่นิยม จันทันมีลักษณะสีเหลี่ยมวางแนวตั้ง เนื่องจากการวางไม้แนวตั้งสามารถรับน้ำหนักได้ดีกว่า

5.1.5.15 แป

ตารางที่ 5.42
วัสดุและขนาดแป

เรื่อนที่	วัสดุ	ขนาด	ลักษณะ
1	ไม้รัง	1"x2"	สีเหลี่ยมแนวนอน
2	ไม้รัง	1"x2"	สีเหลี่ยมแนวนอน
3	ไม้เปื่อย	1"x2"	สีเหลี่ยมแนวนอน
4	ไม้ประดู่	1"x2"	สีเหลี่ยมแนวนอน
5	ไม้เปื่อย	1"x2"	สีเหลี่ยมแนวนอน
6	ไม้เปื่อย	1"x2"	สีเหลี่ยมแนวนอน
7	ไม้แคน	1 ½"x1 ½"	สีเหลี่ยมแนวนอน
8	ไม้ประดู่	1"x2"	สีเหลี่ยมแนวนอน
9	ไม้จิก (เต็ง)	1"x2"	สีเหลี่ยมแนวนอน
10	ไม้พลวง	1"x2"	สีเหลี่ยมแนวนอน
11	ไม้ตะเคียน	1 ½"x2 ½"	สีเหลี่ยมแนวนอน
12	ไม้ประดู่	1"x2"	สีเหลี่ยมแนวนอน
13	ไม้แดง	1"x2"	สีเหลี่ยมแนวนอน
14	ไม้แคน	1"x2"	สีเหลี่ยมแนวนอน
15	ไม้ประดู่	1"x2"	สีเหลี่ยมแนวนอน

ตารางที่ 5.42 พบว่า แปใช้ไม้รังจำนวน 2 หลัง ไม้เปื่อยจำนวน 3 หลัง ไม้ประดู่จำนวน 4 หลัง ไม้แคนจำนวน 2 หลัง ไม้พลวง ไม้จิก (เต็ง) ไม้ตะเคียน ไม้แดงจำนวนอย่างละ 1 หลัง แปใช้ขนาด 1"x2" จำนวน 13 หลัง ขนาด 1 ½"x1 ½" จำนวน 1 หลังและขนาด 1 ½"x2 ½" จำนวน 1 หลัง ส่วนแปมีลักษณะสีเหลี่ยมวางแนวนอน

ผลการวิจัยพบว่า เรือนชาวสแกนมีแปที่นิยมใช้ไม้ประดู่ ไม้เปื่อย ไม้แคนตามลำดับขนาดแปที่นิยมใช้คือ 1"x2" สีเหลี่ยมวางแนวนอน

5.1.5.16 เชิงชาย

ตารางที่ 5.43
วัสดุและขนาดเชิงชาย

เรื่อนที่	วัสดุ	ขนาด	ลักษณะ
1	ไม้รั้ง	1"x4"	สีเหลี่ยมแนวตั้ง
2	ไม้รั้ง	1"x4"	สีเหลี่ยมแนวตั้ง
3	ไม้รั้ง	1"x8"	สีเหลี่ยมแนวตั้ง
4	ไม้ประดู่	1"x6"	สีเหลี่ยมแนวตั้ง
5	ไม้รั้ง	1"x7"	สีเหลี่ยมแนวตั้ง
6	ไม้เปื่อย	1"x5"	สีเหลี่ยมแนวตั้ง
7	ไม้แคน	1"x6"	สีเหลี่ยมแนวตั้ง
8	ไม้ยาง	1"x6"	สีเหลี่ยมแนวตั้ง
9	ไม้เปื่อย	1"x6"	สีเหลี่ยมแนวตั้ง
10	ไม้พลวง	1"x6"	สีเหลี่ยมแนวตั้ง
11	ไม้ตะเคียน	1"x8"	สีเหลี่ยมแนวตั้ง
12	ไม้เปื่อย	1"x5"	สีเหลี่ยมแนวตั้ง
13	ไม้แดง	1"x4"	สีเหลี่ยมแนวตั้ง
14	ไม้แคน	1"x4"	สีเหลี่ยมแนวตั้ง
15	ไม้เปื่อย	1"x4"	สีเหลี่ยมแนวตั้ง

ตารางที่ 5.43 พบว่า เชิงชายใช้ไม้รั้งจำนวน 4 หลัง ไม้เปื่อยจำนวน 4 หลัง ไม้แคนจำนวน 2 หลัง ไม้ประดู่ ไม้ยาง ไม้พลวง ไม้ตะเคียนและไม้แดงอย่างละ 1 หลัง เชิงชายขนาด 1"x4" จำนวน 5 หลัง ขนาด 1"x5" จำนวน 2 หลัง ขนาด 1"x6" จำนวน 5 หลัง ขนาด 1"x7" จำนวน 1 หลัง ขนาด 1"x8" จำนวน 1 หลัง

ผลการวิจัยพบว่า เรือนชาวสแกนนิยมใช้เชิงชายไม้ไม้รั้ง ไม้เปื่อย เชิงชายขนาด 1"x4" กับขนาด 1"x6" เชิงชายลักษณะสีเหลี่ยมแนวตั้ง

5.1.5.17 ช่องระบายอากาศผนังหน้าเรือนนอน

ตารางที่ 5.44

วัสดุและขนาดช่องระบายอากาศ

เรือนที่	วัสดุ	ขนาด	ลักษณะ
1	ไม้พลวง	2"x1" ตีสลับ เว้นช่อง 8 ซม. สูง 0.55 ม.	ไม้แนวเฉียงสลับเว้นช่อง
2	ไม้พลวง	2"x1" ตีสลับ เว้นช่อง 5 ซม. สูง 0.70 ม.	ไม้แนวเฉียงสลับเว้นช่อง
3	ช่องจันทัน กับอะเส	-	-
4	ไม้พลวง	2"x1" ตีสลับ เว้นช่อง 8 ซม. สูง 0.56 ม.	ไม้แนวเฉียงสลับเว้นช่อง
5	ช่องจันทัน กับอะเส	-	-
6	ช่องจันทัน กับอะเส	-	-
7	ช่องจันทัน กับอะเส	-	-
8	ไม้พลวง	แนวตั้งขนาด 2"x1" แนวนอนขนาด 3"x1" เว้นช่อง 6 ซม. สูง 0.50 ม.	ไม้แนวตั้งตีทับแนวนอนแบบ ตาราง เว้นช่อง
9	ช่องจันทัน กับอะเส	-	-
10	ไม้พลวง	2"x1" ตีสลับ เว้นช่อง 5 ซม. สูง 0.40 ม. 8"x1" เว้นช่อง 5 ซม. สูง 0.50 ม.	ไม้แนวเฉียงสลับเว้นช่อง ไม้แนวตั้ง เว้นช่อง
11	ไม้ตะเคียน	แนวตั้งขนาด 2"x1" และ 8"x1" แนวนอนขนาด 3"x1" เว้นช่อง 10 ซม. สูง 0.80 ม.	ไม้แนวตั้งตีทับแนวนอนแบบ ตาราง เว้นช่อง
12	ไม้ยาง	2"x1" ตีสลับ เว้นช่อง 8 ซม. สูง 0.56 ม.	ไม้แนวเฉียงสลับเว้นช่อง
13	ไม้แดง	แนวนอน 2"x1" แนวตั้ง 1"x1" เว้นช่อง 10 ซม. สูง 0.40 ม.	ไม้แนวนอนตีทับแนวตั้งแบบ ตาราง เว้นช่อง
14	ประดู่	2"x1" ตีสลับ เว้นช่อง 6 ซม. สูง 0.40 ม.	ไม้แนวเฉียงสลับเว้นช่อง
15	ไม้แคน	แนวนอน แนวตั้ง 2"x1" เว้นช่อง 10 ซม. สูง 0.40 ม.	ไม้แนวนอนตีทับแนวตั้งแบบ ตาราง เว้นช่อง

ตารางที่ 5.44 พบว่า เรือนมีช่องไม้ระแนงจำนวน 10 หลัง อีก 5 หลังเป็นช่องว่างระหว่างจันทันกับ อะเส ลักษณะไม้ระแนงวางแนวเฉียงสลับเว้นช่องจำนวน 5 หลัง ไม้แนวตั้งตีทับแนวนอนแบบตาราง เว้นช่องจำนวน 2 หลัง ไม้แนวนอนตีทับแนวตั้งแบบตาราง เว้นช่องจำนวน 2 หลัง และลักษณะไม้แนวเฉียงสลับเว้นช่องกับไม้แนวตั้ง เว้นช่องใช้ในเรือนเดียวกันจำนวน 1 หลัง วัสดุที่ใช้เป็นไม้พลวงจำนวน 5 หลัง ไม้ตะเคียน ไม้ยาง ไม้แดง ไม้ประดู่และไม้แคนจำนวนอย่างละ 1 หลัง ขนาดหน้าไม้ถ้าเป็นระแนงแบบเฉียงสลับจะมีขนาด 2"x1"ตีสลับ เว้นช่อง 5-8 ซม. สูง 0.40 - 0.70 ม. ถ้าระแนงแบบไม้แนวตั้งตีทับแนวนอนแบบตาราง เว้นช่องจะมีขนาด แนวตั้งขนาด 2"x1"แนวนอนขนาด 3"x1" เว้นช่อง 6 ซม.สูง 0.50 ม.กับแนวตั้งขนาด 2"x1" และ 8"x1"แนวนอนขนาด 3"x1" เว้นช่อง 10 ซม.สูง 0.80 ม. ถ้าระแนงแบบไม้แนวนอนตีทับแนวตั้งแบบตาราง เว้นช่อง แนวนอน แนวตั้ง 2"x1" เว้นช่อง 10 ซม.สูง 0.40 ม.กับแนวนอน 2"x1" แนวตั้ง 1"x1"เว้นช่อง 10 ซม.สูง 0.40 ม.

ผลการวิจัยพบว่า ช่องระแนงไม้ระบายอากาศที่ชาวแสกนิยมใช้เป็นแบบไม้แนวเฉียงสลับเว้นช่อง ใช้ไม้พลวงและมีขนาด 2"x1" การเว้นช่องเฉลี่ย 6.5 ซม. และมีความสูงเฉลี่ย 0.55 ม.

5.1.5.18 ช่องระแนงไม้ส่วนเกย (เชีย)

ตารางที่ 5.45

วัสดุและขนาดช่องระแนงไม้ส่วนเกย (เชีย)

เรือนที่	วัสดุ	ขนาด	ลักษณะ
1	-		
2	ไม้รัง	2"x1" เว้นช่อง 5 ซม.	ตีไม้เฉียงสลับเว้นช่อง
3	-		
4	ไม้พลวง	2"x1" เว้นช่อง 8 ซม.	ตีไม้เฉียงสลับเว้นช่อง
5	ไม้แคน	2"x1" เว้นช่อง 2.5 ซม.	ตีไม้เฉียงเว้นช่อง
6	ไม้รัง	1"x1" เว้นช่อง 5 ซม.	ตีไม้เฉียงสลับเว้นช่อง
7	-		
8	-		
9	-		
10	ไม้พลวง	2"x1" เว้นช่อง 5 ซม.	ตีไม้เฉียงสลับเว้นช่อง

ตารางที่ 5.45 (ต่อ)

เรื่อนที่	วัสดุ	ขนาด	ลักษณะ
11	-		
12	ไม้พลวง	2"x1" เว้นช่อง 4 ซม.	ตีแนวตั้งเว้นช่อง
13	ไม้รั้ง	2"x1" เว้นช่อง 18 ซม.	ตีไม้เฉียงสลับเว้นช่อง
14	ไม้รั้ง	แนวตั้ง 2"x1" แนวนอน 2"x1" เว้นช่อง 5 ซม.	ไม้แนวตั้งตีทับแนวนอน เว้นช่อง
15	-		

ตารางที่ 5.45 พบว่า ระแนงส่วนเกย (เขีย) มีทั้งหมดจำนวน 8 หลัง มีลักษณะตีไม้เฉียงสลับเว้นช่องจำนวน 5 หลัง ตีไม้เฉียงเว้นช่องจำนวน 1 หลัง ตีแนวตั้งเว้นช่องจำนวน 1 หลัง ไม้แนวตั้งตีทับแนวนอนจำนวน 1 หลัง ขนาดไม้ 2"x1" จำนวน 7 หลัง และขนาด 1"x1" จำนวน 1 หลัง ส่วนระยะเว้นช่องระแนงแบบเฉียงสลับ 5 ซม. จำนวน 3 หลัง เว้นช่อง 8 ซม. กับ 18 ซม. อย่างละ 1 หลัง ถ้าเป็นระแนงตีไม้เฉียงจะเว้นช่อง 2.5 ซม. ถ้าระแนงตีแนวตั้งจะเว้นช่อง 4 ซม. จำนวน 1 หลัง ถ้าระแนงไม้แนวตั้งตีทับแนวนอนจะเว้นช่อง 5 ซม.

ผลการวิจัยพบว่า เรือนชาวแสมก์มีส่วนเกยที่นิยมมีระแนงไม้ตกแต่งและใช้กันสาดตา ลักษณะระแนงที่นิยมใช้คือตีไม้เฉียงสลับเว้นช่อง ขนาดไม้ที่ใช้คือ 2"x1" ระยะเว้นช่องที่นิยมคือ 5 ซม.

5.1.5.19 รวาระเบียง

ตารางที่ 5.46

วัสดุและขนาดรวาระเบียง

เรื่อนที่	วัสดุ	ขนาด	ลักษณะ
1	ไม้รั้ง	แนวนอน 2"x1" แนวตั้ง 1"x1" รว จับ 2"x1" สูง 0.80 ม.	แนวนอนตีทับแนวตั้งแบบตาราง
2	ไม่มีรวาระเบียง	ใช้ผนังล่างตีซ้อนเกล็ดผนังบนไม้ระแนงตีเฉียงสลับ	
3	ไม้รั้ง	แนวนอน 3"x1" แนวตั้ง 1"x2" รว จับ 2"x1" สูง 0.77 ม.	แนวนอนตีทับแนวตั้งแบบตาราง

ตารางที่ 5.46 (ต่อ)

เรื่อนที่	วัสดุ	ขนาด	ลักษณะ
4	ไม้ประดู่	แนวตั้ง 1"x1" ราวจับ 2"x1" สูง 0.80 ม.	ไม้วางแนวตั้ง
5	ไม้แคน	แนวนอน 1"x1" แนวตั้ง 1"x1" ราว จับ 1"x1" สูง 0.78 ม.	แนวนอนตีทับแนวตั้งแบบตาราง
6	ไม้รัง	แนวนอน 1"x1" แนวตั้ง 1"x1" ราว จับ 1"x1" สูง 0.78 ม.	แนวนอน (3 เส้น) ตีทับแนวตั้ง (2 เส้น) แบบตาราง
7	ไม้แคน	แนวตั้ง 2"x1" ราวจับ 2"x1" สูง 0.72 ม.	ไม้วางแนวตั้ง
8	ไม้รัง	แนวนอน 1"x1" แนวตั้ง 1"x1" ราว จับ 1"x1" สูง 0.70 ม.	แนวนอนตีทับแนวตั้งแบบตาราง
9	ไม้ประดู่	แนวนอน 2"x1" แนวตั้ง 2"x1" ราว จับ 3"x1" สูง 0.65 ม.	แนวนอนตีทับแนวตั้งแบบตาราง
10	ไม้พลวง	แนวนอน (เส้นกลม Ø 4 ซม.) แนวตั้ง 1"x2" วางคู่ ราวจับ 1"x2" สูง 0.85 ม.	แนวนอน (เส้นกลม) ตีทับแนวตั้ง (2 เส้น) แบบตาราง
11	ไม้ตะเคียน	แนวนอน เส้นกลม Ø 4 ซม. แนวตั้ง 1"x2" วางคู่ ราวจับ 1"x2" สูง 0.85 ม.	แนวนอน (เส้นกลม) ตีทับแนวตั้ง (2 เส้น) แบบตาราง
12	ไม้พลวง	แนวตั้ง 2"x1" ราวจับ 2"x1" สูง 0.80 ม.	ไม้วางแนวตั้ง
13	ไม้รัง	ใช้ระแนงตีเฉียงสลับแทนราวระเบียง	
14	ไม้ประดู่	แนวนอน 1"x1" แนวตั้ง 1"x1" ราว จับ 1"x1" สูง 0.80 ม.	แนวนอนตีทับแนวตั้งแบบตาราง
15	ไม้แคน	แนวตั้ง 1"x2" ราวจับ 1"x2" สูง 0.63 ม.	ไม้วางแนวตั้ง

ตารางที่ 5.46 พบว่า เรือนที่มีราวระเบียงจำนวน 13 หลัง ใช้ไม้รังจำนวน 5 หลัง ไม้ประดู่จำนวน 3 หลัง ไม้แคนจำนวน 3 หลัง ไม้พลวงและไม้ตะเคียนจำนวนอย่างละ 1 หลัง ลักษณะราวระเบียงเป็นแบบแนวนอนตีทับแนวตั้งแบบตารางจำนวน 6 หลัง ราวระเบียงไม้วางแนวตั้งจำนวน 4 หลัง ราวระเบียงแบบแนวนอน (3 เส้น) ตีทับแนวตั้ง (2 เส้น) แบบตาราง จำนวน

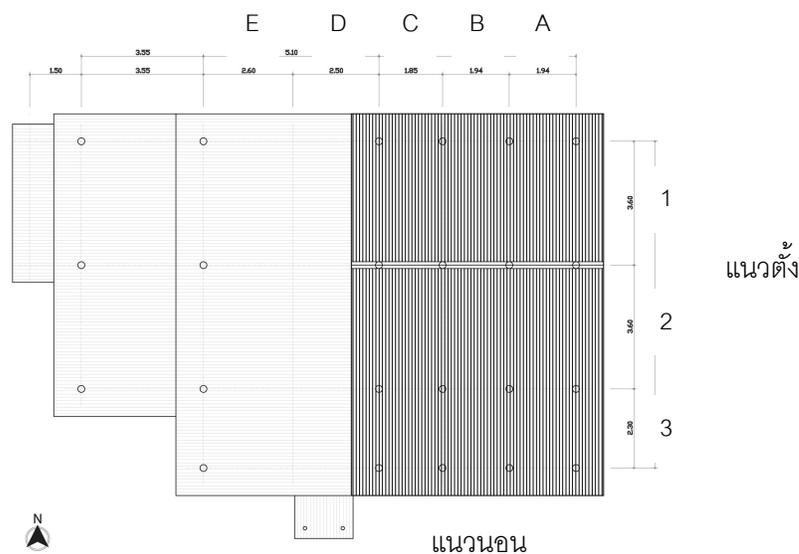
1 หลัง รวาระเบียงแบบแนวนอน (เส้นกลม) ตีทับแนวตั้ง (2 เส้น)แบบตารางจำนวน 2 หลัง ขนาดไม้ที่นำมาใช้เป็นราวระเบียงคือ แนวนอนขนาด 2"x1"จำนวน 2 หลัง ขนาด 1"x1" จำนวน 4 หลัง ขนาด 3"x1" จำนวน 1 หลัง แนวตั้งขนาด 1"x1" จำนวน 6 หลัง ขนาด 1"x2" จำนวน 7 หลัง ราวจับขนาด 2"x1" จำนวน 8 หลัง ขนาด 1"x1" จำนวน 4 คน ขนาด 3"x1" จำนวน 1 หลัง ขนาด ความสูงของราวระเบียง ความสูงที่ 0.80 ม.จำนวน 4 หลัง ความสูงที่ 0.78 ม.จำนวน 2 หลัง ความสูงที่ 0.85 ม.จำนวน 2 หลัง ส่วนความสูงที่ 0.60 ม. 0.65 ม. 0.70 ม. 0.72 และ 0.77 ม. จำนวนอย่างละ 1 หลัง

ผลการวิจัยพบว่า เรือนชาวแสมกีนิยมมีราวระเบียง นิยมใช้ไม้รัง ไม้ประดู่ ไม้แคน ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบแนวนอนตีทับแนวตั้งแบบตาราง ขนาดไม้แนวนอนที่นิยมใช้คือ 1"x1" ขนาดแนวตั้งที่นิยมคือ 1"x2" ขนาดราวจับที่นิยมคือ 2"x1" ระดับความสูงที่นิยมคือ 0.80 ม.

5.1.6 วิเคราะห์สัดส่วนเรือน

5.1.6.1 ระยะเวลา

ซึ่งใช้เกณฑ์การพิจารณาจากแนวหลังคาแนวนอน (ขนานสันหลังคา) กับแนวตั้ง (ตั้งฉากกับสันหลังคา)

ตารางที่ 5.47

ระยะแนวเสา

บริเวณ ที่	ระยะแนวนอน					ระยะแนวตั้ง				
	E	D	C	B	A	1	2	3	4	5
1			4.80	3.23	3.23	4.00	3.50	2.98		
2	3.30	2.80	2.17	2.12	2.12	3.95	3.40	2.87		
3	1.71	1.76	2.50	2.70	2.55	4.85	2.80	3.04		
4	2.60	2.50	1.85	1.94	1.94	3.60	3.60	2.30		
5	4.24	3.60	2.07	2.00	2.06	3.70	3.65	2.75		
6		3.10	2.35	2.60	2.50	4.28	3.80	3.00		
7				2.94	2.90	2.90	3.00	2.20	3.60	3.60
8		1.85	2.10	1.90	1.90	4.10	3.05	3.95		
9	3.00	1.50	2.15	2.15	2.15	4.05	3.14	2.38		
10			2.35	2.35	2.35	3.40	3.40	4.45	3.45	2.10
11			2.30	2.30	2.30	3.00	3.00	4.55	4.20	
12			3.10	2.93	3.00	4.00	3.48	2.97		
13				2.60	2.60	3.40	2.70	2.55		
14			4.00	2.70	2.70	3.27	3.07	3.00		
15		1.80	2.30	2.43	2.43	3.60	3.00	2.67		

หมายเหตุ ตัวเลข หมายถึงตัวเรือนหลัก

ตารางที่ 5.47 พบว่า ระยะเสาตัวเรือนหลักแนวนอน (ขนานสันหลังคา) ระยะ A มีตั้งแต่ 1.90 - 3.23 ม. ระยะ B มีตั้งแต่ 1.90 - 3.23 ม. ระยะ C มีตั้งแต่ 1.85 - 2.35 ม. ส่วนที่ต่อเติมจากตัวเรือนหลัก ระยะ C มีตั้งแต่ 2.30 - 4.80 ม. ระยะ D มีตั้งแต่ 1.50 - 3.60 ม. ระยะ E มีตั้งแต่ 1.71 - 4.24 ม. ระยะเสาตัวเรือนหลักแนวตั้ง (ตั้งฉากกับสันหลังคา) ระยะ 1 มีตั้งแต่ 2.90 - 4.85 ม. ระยะ 2 มีตั้งแต่ 2.70 - 3.80 ม. ระยะ 3 มีตั้งแต่ 2.20 - 4.45 ม. ในระยะเสาแนวตั้งไม่นิยมต่อเติมพื้นที่

ผลการวิจัยพบว่า ระยะเสาตัวเรือนหลักแนวนอน (ขนานสันหลังคา) ระยะ A เฉลี่ยเท่ากับ 2.57 ม. ระยะ B เฉลี่ย 2.57 ม. ระยะ C เฉลี่ย 2.10 ม. ส่วนที่ต่อเติมจากตัวเรือนหลัก ระยะ C เฉลี่ย 3.55 ม. ระยะ D เฉลี่ย 2.55 ม. ระยะ E เฉลี่ย 2.98 ม. ระยะเสาตัวเรือนหลักแนวตั้ง (ตั้ง

ฉากกับสันหลังคา) ระยะ 1 เฉลี่ย 3.88 ม. ระยะ 2 เฉลี่ย 3.25 ม. ระยะ 3 เฉลี่ย 3.33 ม. ระยะเสา
แนวตั้งฉากกับสันหลังคาไม่นิยมต่อเติมพื้นที่

5.1.6.2 ระยะความสูงตัวเรือน

ตารางที่ 5.48

ระยะความสูงเรือน

เรือนที่	พื้นดิน - พื้นชั้นบน (ม.)	พื้นชั้นบน - ฝ้า (ม.)	ฝ้า - หลังคา (ม.)	ความสูงรวม (ม.)
1	1.97	2.50	0.45	4.92
2	1.65	2.09	0.71	4.44
3	2.25	3.00	1.07	6.32
4	1.86	2.33	0.57	4.76
5	2.18	2.47	0.58	5.22
6	2.01	2.67	0.75	5.42
7	1.50	2.90	0.50	4.90
8	1.53	2.30	1.20	5.03
9	1.84	2.20	1.12	5.16
10	2.32	3.05	0.51	5.88
11	3.48	3.33	2.00	8.81
12	2.24	3.20	0.71	6.15
13	1.43	2.30	0.49	4.22
14	2.38	2.80	0.30	5.48
15	1.55	2.03	0.57	4.15

ตารางที่ 5.48 พบว่า ระยะความสูงเรือนจากพื้นดิน - พื้นชั้นบนตั้งแต่ 1.43 - 2.38 ม.
ระยะพื้นชั้นบน - ฝ้าตั้งแต่ 2.03 - 3.33 ม. ระยะฝ้า - หลังคาตั้งแต่ 0.30 - 2.00 ม. ความสูงรวม
ตั้งแต่ 4.15 - 8.81 ม.

ผลการวิจัยพบว่า เรือนชาวแฉกระยะความสูงจากพื้นดิน - พื้นชั้นบนเฉลี่ย 1.90 ม.
ระยะพื้นชั้นบน - ฝ้าเฉลี่ย 2.68 ม. ระยะฝ้า - หลังคาเฉลี่ย 0.75 ม. ความสูงรวมเฉลี่ย 5.24 ม.

5.1.6.3 ระดับการยกพื้นในส่วนต่าง ๆ ของเรือน

ตารางที่ 5.49

ระดับการยกพื้นในส่วนต่าง ๆ ของเรือน

ลักษณะ	เรือนหลังที่														
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
การเชื่อมต่อ															
ชาน/เกย				0.20				0.13						0.10	0.28
ชานต่อ/เกย	0.05	0.05													
ชานต่อ/ชาน					0.13										
ตัวเรือนหลัก															
ชาน/เกย			0.19		0.00		0.00		0.10	0.00			0.13		
เกย/ชาน เรือนนอน	0.04	0.10		0.00		0.20		0.14				0.20		0.15	0.10
ชานเรือน นอน/เรือน นอน	0.00	0.10		0.23		0.20		0.14				0.16		0.00	0.00
เกย/เรือน นอน			0.20		0.13		0.15		0.10	0.15			0.28		
ส่วนเรือนไฟ															
ชานต่อ/ เรือนไฟ					0.12									0.25	
ชานต่อ/ ชานเรือน ไฟ	0.26														
ชาน/เรือน ไฟ			0.00	0.28			0.00	0.00				0.00			0.28
เกย/เรือน ไฟ						0.00							0.00		
เรือนไฟ/ ชานเรือน ไฟ	0.10		0.00	0.10	0.10		0.10					0.15	0.20		

ตารางที่ 5.49 พบว่า ระดับการยกพื้นเชื่อมต่อกับบันได ชาน/เกยจำนวน 4 หลังคือ มีระดับ 0.20 ม. 0.13 ม. 0.10 ม. และ 0.28 ม. ชานต่อ/เกยจำนวน 2 หลัง มีระดับ 0.05 ม. ชานต่อ/ชานจำนวน 1 หลัง มีระดับ 0.13 ม. ส่วนการยกกระดานตัวเรือนหลัก ชาน/เกย มีระดับ 0.19 ม. จำนวน 1 หลัง ระดับ 0.00 ม.จำนวน 3 หลัง ระดับ 0.10 ม.จำนวน 1 หลัง และระดับ 0.13 ม. จำนวน 1 หลัง เกย/ชานเรือนนอนจำนวน 8 หลัง มีระดับ 0.00 ม.จำนวน 1 หลัง มีระดับ 0.04 ม. จำนวน 1 หลัง มีระดับ 0.10 ม.จำนวน 2 หลัง มีระดับ 0.20 ม.จำนวน 2 หลัง มีระดับ 0.14 ม. จำนวน 1 หลัง มีระดับ 0.15 ม.จำนวน 2 หลัง ชานเรือนนอน/เรือนนอนจำนวน 8 หลังคือ มีระดับ 0.00 ม.จำนวน 3 หลัง มีระดับ 0.10 ม.จำนวน 1 หลัง มีระดับ 0.23 ม.จำนวน 1 หลัง มีระดับ 0.20 ม.จำนวน 1 หลัง มีระดับ 0.14 ม.จำนวน 1 หลัง มีระดับ 0.16 ม.จำนวน 1 หลัง เกย/เรือนนอนมีการยกกระดานจำนวน 6 หลัง คือ มีระดับ 0.20 ม.จำนวน 1 หลัง มีระดับ 0.13 ม.จำนวน 1 หลัง มีระดับ 0.15 ม.จำนวน 2 หลัง มีระดับ 0.10 ม.จำนวน 1 หลัง มีระดับ 0.28 ม.จำนวน 1 หลัง ส่วนเรือนไฟ ชานต่อ/เรือนไฟ มี 2 หลังคือ มีระดับ 0.12 ม.จำนวน 1 หลัง มีระดับ 0.25 ม.จำนวน 1 หลัง ชานต่อ/ชานเรือนไฟมี 1 หลัง มีระดับ 0.26 ม.จำนวน 1 หลัง ชาน/เรือนไฟไม่มีการยกกระดาน 4 หลัง มีระดับ 0.28 ม.จำนวน 2 หลัง เกยกับเรือนไฟไม่มีการยกกระดาน 2 หลัง ส่วนเรือนไฟ/ชานเรือนไฟไม่มีการยกกระดานจำนวน 1 หลัง มีระดับ 0.10 ม.จำนวน 4 หลัง มีระดับ 0.15 ม.จำนวน 1 หลัง และมีระดับ 0.20 ม.จำนวน 1 หลัง

ผลการวิจัยพบว่า ลักษณะการเชื่อมต่อกับบันไดส่วนชานกับเกยพบ 4 หลังมีการยกกระดานเฉลี่ย 0.19 ม. ลักษณะการเชื่อมต่อกับบันไดส่วนชานต่อกับเกยพบ 2 หลังมีการยกกระดานเฉลี่ย 0.05 ม. ลักษณะการเชื่อมต่อกับบันไดชานต่อกับชานพบ 1 หลังมีการยกกระดาน 0.13 ม. ลักษณะการยกกระดานของตัวเรือนหลัก ส่วนชานกับเกยมีการยกกระดานเฉลี่ย 0.15 ม. ส่วนเกยกับชานเรือนนอนมีการยกกระดานเฉลี่ย 0.12 ม. ส่วนชานเรือนนอนกับเรือนนอนมีการยกกระดานเฉลี่ย 0.17 ม.ส่วนเกยกับเรือนนอนมีการยกกระดานเฉลี่ย 0.19 ม. ลักษณะการยกกระดานของเรือนไฟ ถ้ามีส่วนชานต่อกับเรือนไฟมีการยกกระดานเฉลี่ย 0.185 ม. ถ้ามีส่วนชานต่อกับชานเรือนไฟมีการยกกระดานเฉลี่ย 0.26 ม. ถ้ามีส่วนชานกับเรือนไฟไม่นิยมยกกระดาน ถ้าใช้ส่วนเกยเป็นส่วนเรือนไฟจะไม่มีการยกกระดาน ส่วนการยกกระดานระหว่างเรือนไฟกับชานเรือนไฟเฉลี่ย 0.15 ม.

5.1.6.4 ขนาดพื้นที่ส่วนต่าง ๆ ของเรือน

ตารางที่ 5.50
ขนาดพื้นที่ส่วนต่าง ๆ ของเรือน

เรือน ที่	ส่วนต่างๆของเรือน (ตร.ม.)							รวม (ตร.ม.)
	เรือนนอน	ชานเรือน นอน	เกย (เขี่ย)	ชาน	ชานต่อ	เรือนไฟ	ชานเรือน ไฟ	
1	25.84	22.61	16.25		35.40	13.92	9.60	123.62
2	25.32	21.80	18.40		17.56			83.08
3	37.59		21.70	21.16		9.12	6.69	96.26
4	20.63	20.63	13.18	48.45	5.22	7.56	18.18	133.85
5	22.68		22.37	16.86	36.36	25.95	2.78	127.00
6	31.89	28.31	22.35		11.78	9.30		103.63
7	47.30		21.02	5.04		9.04	2.50	84.90
8	24.19	18.00	23.31	12.95		7.59		86.04
9	26.12		20.25	5.12		12.00	6.00	69.49
10	58.82		31.37	16.22		9.87		116.28
11	41.40				20.93	10.47		72.80
12	23.72	20.64	17.61		23.19		4.34	89.50
13	17.68		14.04	13.26			3.19	48.17
14	19.29	16.58	16.20		25.36	13.48		90.91
15	17.50	14.58	12.98		15.18	16.00		76.24

ตารางที่ 5.50 พบว่า พื้นที่ส่วนเรือนนอน 17.50 - 26.12 ตร.ม.จำนวน 10 หลัง ขนาดพื้นที่ส่วนเรือนนอน 31.89 - 58.82 ตร.ม.จำนวน 5 หลัง พื้นที่ส่วนชานเรือนนอนขนาด 14.58 - 28.31 ตร.ม.จำนวน 8 หลัง พื้นที่ส่วนเกยขนาด 12.98 - 31.37 ตร.ม.จำนวน 14 หลัง พื้นที่ส่วนชานขนาด 5.04 - 48.45 ตร.ม.จำนวน 8 หลัง พื้นที่ส่วนชานต่อ 5.22 - 36.36 ตร.ม.จำนวน 9 หลัง พื้นที่ส่วนเรือนไฟขนาด 7.56 - 25.95 ตร.ม.จำนวน 12 หลัง พื้นที่ส่วนชานเรือนไฟ 2.50 - 18.18 ตร.ม.จำนวน 8 หลัง พื้นที่ใช้สอยรวมของเรือนขนาด 72.80 - 133.88 ตร.ม.

ผลการวิจัยพบว่า เรือนของชาวแสมกมีขนาดสวนเรือนนอนเฉลี่ยเท่ากับ 22.00 ตร.ม. ขนาดพื้นที่สวนชานเรือนนอนเฉลี่ยเท่ากับ 21.45 ตร.ม. ขนาดพื้นที่สวนเกย (เขีย) เฉลี่ยเท่ากับ 22.18 ตร.ม. ขนาดพื้นที่สวนชานเฉลี่ยเท่ากับ 10.95 ตร.ม. ขนาดพื้นที่สวนชานต่อเฉลี่ยเท่ากับ 20.79 ตร.ม. ขนาดพื้นที่สวนเรือนไฟเฉลี่ยเท่ากับ 11.78 ตร.ม. ขนาดพื้นที่สวนชานเรือนไฟเฉลี่ยเท่ากับ 6.05 ตร.ม. และพื้นที่ใช้สอยรวมเฉลี่ยเท่ากับ 84.53 ตร.ม.

5.1.7 วิเคราะห์ลักษณะการใช้พื้นที่

5.1.7.1 ลักษณะการใช้พื้นที่ภายนอกเรือน

ตารางที่ 5.51

ลักษณะการใช้พื้นที่ภายนอกเรือน

เรือน ที่	ทิศเหนือ	ทิศใต้	ทิศตะวันออก	ทิศตะวันตก
1	- ปลูกต้นกล้วย	- ใกล้เคียงเข้าเรือนอื่น - ปลูก ต้นมะเขือพวง ต้นพุทธรักษา ต้นกล้วย ต้นหนองไก่	- ห้องน้ำ - พื้นที่ซักล้าง - โถงเก็บน้ำ ใกล้เคียง ปลูก ต้นใบเตย - พื้นที่ตากผ้า มีราวตาก ผ้า - ปลูกต้นผักตบชวา ต้นข่า ต้นย่านาง	- ทางเข้าออก - ยุ้งข้าว - กองไม้ - ปลูกพืชผักสวน ครัวต้นตะไคร้ ต้น กล้วยต้นกระถิน
2	- ห้องน้ำ - ปลูกผักสวนครัว ต้น ตะไคร้ ต้นกล้วย	- ทางเข้าออก - ปลูกต้นมะม่วง ต้น มะขาม ต้นไม้ประดับ มงคล ต้นจันผา ต้น ย่านาง ต้นกระถิน	- ปลูกต้นหยดเทียน ต้น มะเฟือง ต้นเสนหีจัน แดง ต้นกล้วย	- ยุ้งข้าว - โถงใส่น้ำ - ปลูกต้นเฟืองฟ้า ต้น กล้วย ต้น มะเฟือง ต้นยอ
3	- ห้องน้ำ - พื้นที่ซักล้าง - โถงเก็บน้ำ - ปลูกต้นไผ่ ต้นกล้วย ต้นมะขาม ต้นมะปราง	- ทางเข้าออก - ยุ้งข้าว - ปลูกต้นกล้วย	- ปลูกต้นกล้วย	- ใกล้เคียงเข้าเรือน อื่น - พื้นที่ซักล้าง

ตารางที่ 5.51 (ต่อ)

เรื่อน ร	ทิศเหนือ	ทิศใต้	ทิศตะวันออก	ทิศตะวันตก
4	- เก็บไม้ - คอกไก่ - ปลูกลงกล้วย ต้นขนุน	- ทางเข้าออก - ศาลา - ที่อาบน้ำ - วางโถงน้ำ - ปลูกลงหมาก ต้น อ้อย ต้นพุทธรักษา ต้น ลำไย	- ยุ่งข้าว - โลง - ถัดไปเป็นห้องน้ำ	- โถงน้ำ - ปลูกลงมะละกอ ต้นใบเตย ต้นอ้อย ต้นขนุน
5	- ยุ่งข้าว - พื้นที่ตากผ้า มีราวตาก ผ้า - ปลูกลงต้นหมาก ต้นผัก ตั่ว ต้นลำไย ต้นมะไฟ ต้น หมากเหลือง	- พื้นที่โล่ง - ปลูกลงไม้ประดับ ต้น ชบา ต้นหมากเหลือง ต้นลำไย	- ทางเข้าออก - ที่นั่งเล่น ต้อนรับ - ปลูกลงใบย่านาง	- ห้องน้ำ - โถงน้ำ - ปลูกลงใบเตย ต้นฝรั่ง ต้นกล้วย ต้นมะพร้าว ต้น ขนุน ต้นมะไฟ
6	- ห้องน้ำ - แคร่ไม้ แขนวเปล - ปลูกลงฝรั่ง ต้นยาง ต้นมะม่วง	- ปลูกลงกล้วย ต้น มะละกอ ต้นมะเขือพวง ต้นมะละกอ ต้นดอกแค ต้นวาสนา ต้นมะเขือ พวง	- พื้นที่ซักล้าง - พื้นที่ตากผ้า มีราวตาก ผ้า - โถงน้ำ - ปลูกลงหมาก ต้น ลำไย ต้นมะละกอ ต้น มะม่วง	- ทางเข้าออก - ปลูกลงขนุน ต้น มะม่วง ต้นใผ่
7	- ทางเข้าออก - ศาลา - โถงน้ำ - ปลูกลงไม้ประดับ ต้น ดอกรัก ต้นคันทารด ต้น ดอกว่าน ต้นส้มป่อย ต้น พลู ต้นหมาก ต้นลำไย ต้นชา ต้นมะม่วง	- ติดเรือนอื่น - ปลูกลงกล้วย	- ติดเรือนข้าง ๆ	- ยุ่งข้าว - ห้องน้ำ - โถงน้ำ แท็งก์น้ำ - ปลูกลงใบเตย ต้นมะม่วง ต้น กล้วย

ตารางที่ 5.51 (ต่อ)

เรือน ร.	ทิศเหนือ	ทิศใต้	ทิศตะวันออก	ทิศตะวันตก
8	- ทางเข้าออก - โถงน้ำ - ปลุกต้นมะม่วง ต้น หมาก ต้นกะทกลก ต้น วาสนา	- คอกควาย - ปลุกต้นมะเขือพวง ต้นกล้วย	- ติดถนนเข้าเรือนอื่น	- ติดเรือนอื่น
9	- ห้องน้ำ - พื้นที่ตากผ้า - ปลุกต้นกล้วย ต้น มะม่วง ต้นสี่เสียด ต้น มะละกอ	- ถนน และเรือนข้างๆ	- ทางเข้าออก - ยุ้งข้าว - คอกไก่ - ปลุกต้นตะไคร้ ต้น มะละกอ ต้นกล้วย ต้น ข้าว	- ปลุกต้นขนุน ต้น ข้าว ต้นกล้วย ต้น มะม่วง
10	- ติดเรือนข้างๆ (เจ้าของ เดียวกัน)	- ปลุกต้นมะลิป่า ต้น วาสนา ต้นนางกวัก ต้น ทุเรียน	- ทางเข้าออก - ปลุกต้นพุทธรักษา ต้นไม้ประดับ ต้นกันเภา ต้นหมาก	- ยุ้งข้าว - คอกเลี้ยงวัว - กองฟาง - ปลุกต้นกล้วย ต้น ลำไย - ห้องน้ำ
11	- ติดเรือนข้างๆ	- ติดเรือนข้างๆ (เจ้าของเดียวกัน)	- ทางเข้าออก - ปลุกต้นพุทธรักษา ต้นมะขาม ต้นกามปู้ ต้นเงินต้นทอง ต้นหวาย ต้นช้อนหมาก ต้นลำไย	- ห้องน้ำ - ปลุกผักสวนครัว ต้นไผ่ย่านาง ต้น มะละกอ ต้นกล้วย ต้นไผ่เตย ต้นยอ ต้นขนุน ต้นกะท้อน ต้นมะม่วง
12	- ปลุกต้นวาสนา ต้น มะเขือพวง ต้นกล้วย ต้น กระถิน	- ปลุกต้นกล้วย ต้นมะขาม ต้นขี้เหล็ก	- ทางเข้าออก - พื้นที่ตากผ้า วางราว ตากผ้า - ปลุกต้นกล้วย ต้น มะม่วง	- ห้องน้ำ - โถงน้ำ - ปลุกต้นกล้วย ต้น ขนุน ต้นกระถิน ต้นลำไย

ตารางที่ 5.51 (ต่อ)

เรือ ร.	ทิศเหนือ	ทิศใต้	ทิศตะวันออก	ทิศตะวันตก
13	- วางท่อนไม้ - จอดจักรยาน - ปลุกต้นกล้วย	- ทางเข้าออก - ปลุกต้นส้มโอ ต้น พุทธรักษา	- ติดเรือนข้าง ๆ	- จอดรถสามล้อ - ติดเรือนข้าง ๆ
14	- ปลุกต้นมะม่วง ต้น หมาก	- ทางเข้าออก - ปลุกต้นขนุน	- ห้องน้ำ - ปลุกต้นกล้วย	- ปลุกต้นมะม่วง ต้นกระถิน
15	- ทางเข้าออก - ใองน้ำ - ปลุกต้นกล้วย ต้น มะพร้าว ต้นหมาก	- ปลุกต้นกล้วย ต้น สีเสียด ต้นไผ่	- ปลุก ต้น ลิ้นจี่ ต้น สีเสียด ต้นหมาก ต้น ขนุน ต้นมะพร้าว	- ต้นไม้ธรรมชาติ

ตารางที่ 5.51 พบว่า จากเรือน 15 หลัง ทางเข้าออกทางด้านทิศเหนือจำนวน 3 หลัง ทิศใต้จำนวน 5 หลัง ทิศตะวันออกจำนวน 5 หลัง ทิศตะวันตกจำนวน 2 หลัง พบเรือนที่มีอยู่ข้างทั้งหมด 8 หลังซึ่งอยู่ตำแหน่งทิศเหนือจำนวน 1 หลัง ทิศใต้จำนวน 2 หลัง ทิศตะวันออกจำนวน 2 หลัง ทิศตะวันตกจำนวน 3 หลัง พบเรือนที่มีห้องน้ำจำนวน 13 หลังซึ่งอยู่ตำแหน่งทิศเหนือจำนวน 4 หลัง ทิศใต้จำนวน 1 หลัง ทิศตะวันออกจำนวน 3 หลัง ทิศตะวันตกจำนวน 5 หลัง

ผลการวิจัยพบว่า เรือนชาวแสกนิยมใช้ทิศใต้กับทิศตะวันออกเป็นทางเข้าออก เนื่องจากการวางผังของชุมชนชาวแสกและการหันหน้าเรือนรับกับถนน ตำแหน่งข้างอยู่ทิศตะวันตก ทิศตะวันออก และทิศใต้เนื่องจากเป็นทิศที่รับแสงแดดไม่ให้ชาวเปลือกมีความชื้น ส่วนตำแหน่งห้องน้ำที่นิยมคือทิศตะวันตก ทิศเหนือ ทิศตะวันออก ซึ่งจะอยู่ปลายลมพอดีและแยกจากตัวเรือน พื้นที่รอบ ๆ เรือนก็จะปลูกไม้ให้ร่มเงาและใช้กินผล เช่น มะม่วง มะขาม ลำไย ขนุน มะเฟือง ละครุด กระถิน ต้นกล้วย มะพร้าว ต้นไผ่ ส่วนที่ปลูกเป็นพืชผักสวนครัวเช่น ตะไคร้ มะละกอ ใบบ้านาง ผักกาด เป็นต้น ส่วนต้นไม้สำหรับคนแก่ คนเฒ่าที่ชอบกินหมาก ก็จะปลูก ต้นหมาก พลู ต้นสีเสียด ส่วนไม้ประดับต่าง ๆ ก็จะใช้ไม้ประดับที่เป็นมงคลและเป็นไม้ที่ให้ดอกที่สวยงาม ในส่วนที่ใกล้โองเก็บน้ำหรือใกล้ตรงเรือนไฟก็จะปลูกใบเตยหรือเอาผลมะพร้าวมาวางไว้เพื่อให้ออกหน่อ ส่วนพืชพรรณที่ปลูกตามความเชื่อก็เช่น ต้นขนุน มีคนค้าจุนหนุนหลัง ต้นมะขาม ผู้คนเกรงขาม ต้นมะเฟืองและต้นพลู ปลูกไว้ชีวิตจะเฟื่องฟูเจริญ ปลูกต้นอ้อย แสดงถึง ความเป็นมงคล ลดความโหดร้ายเพิ่มความหวานให้กับชีวิต ต้นว่านต่าง ๆ เพื่อแก้อาคมสิ่งอวิชาชั่วร้าย เป็นต้น

5.1.7.2 ลักษณะการใช้พื้นที่ชั้นล่าง (ใต้ถุน)

ตารางที่ 5.52

ลักษณะการใช้พื้นที่ชั้นล่าง (ใต้ถุน)

เงื่อนไขที่	การใช้งาน	เฟอร์นิเจอร์และอุปกรณ์
1	- กั้นเป็นโรงจอดรถ กั้นเป็นคอกควาย - เกือบของ เกือบไม้ เกือบพื้น - นั่งนอน กินข้าวตอนกลางวัน ประกอบอาชีพเสริมเช่น ตัด แกะเปลือกสีเสียดเพื่อขาย - ตากเสื้อผ้า	- รถมอเตอร์ไซด์ รถจักรยาน ล้อลาก สังกะสี ไม้ พื้น - ราวตากเสื้อผ้า เปด แคร่ไม้ ลำต้นสีเสียด เปลือกสีเสียด มัดสีเสียด กระตักน้ำ กะละมัง เลื่อย มีด พร้า
2	- กั้นเป็นที่เก็บของ - เกือบของ เกือบไม้ เกือบพื้น - นั่งนอน กินข้าวตอนกลางวัน - ตากเสื้อผ้า	- รถมอเตอร์ไซด์ รถจักรยาน สังกะสี ไม้ พื้น - ราวตากเสื้อผ้า เปด แคร่ไม้ กระตักน้ำ พัดลม
3	- เกือบของ เกือบไม้ เกือบพื้น สังกะสี - นั่งนอน กินข้าวตอนกลางวัน ประกอบอาชีพเสริมเช่น ตัดไม้ไฟ ทำไม้ปิ้งไก่ จักสาน - ตากเสื้อผ้า	- ราวตากเสื้อผ้า เปด แคร่ไม้ ลำต้นไม้ เลื่อย มีด พร้า กระตักน้ำ กะละมัง ล้อลากเข็น
4	- กั้นคอกไก่ชน - เกือบของ เกือบไม้ เกือบพื้น - นั่งนอน กินข้าวตอนกลางวัน - ตากเสื้อผ้า	- รถมอเตอร์ไซด์ รถจักรยาน รถไถเดินตามที่เปลี่ยนใส่ ล้อลากเข็น สังกะสี ไม้ พื้น - ราวตากเสื้อผ้า เปด แคร่ไม้ ถังน้ำกระตักน้ำ พัดลม เสื้อ หมอน ตะกร้าใส่ของ
5	- เกือบของ เกือบไม้ เกือบพื้น เลี้ยงไก่ชน - นั่งนอน กินข้าวตอนกลางวัน - ตากเสื้อผ้า	- รถมอเตอร์ไซด์ รถจักรยาน สังกะสี ไม้ พื้น สุ่มไก่ - ราวตากเสื้อผ้า แคร่ไม้ เก้าอี้โต๊ะไม้ ตู้ปลา

ตารางที่ 5.52 (ต่อ)

เรือน ที่	การใช้งาน	เฟอร์นิเจอร์และอุปกรณ์
6	- กั้นเก็บของ - เก็บไม้ เก็บพิน เลี้ยงเปิด - ตากเสื้อผ้า	- รวดตากเสื้อผ้า กระสอบใส่ของ พิน
7	- เก็บของ เก็บไม้ เก็บพิน - กั้นตะขாயเลี้ยงไก่ - นั่งนอน กินข้าวตอนกลางวัน - ตากเสื้อผ้า	- รวดตากเสื้อผ้า พิน ไม้ โองน้ำ ล้อลากเข็น สุ่มไก่
8	- กั้นเก็บของ - เก็บไม้ เก็บพิน เก็บเรือ	ไม้ จักรยาน ล้อลาก เรือ
9	- กั้นเก็บของ เก็บไม้ เก็บพิน กระสอบใส่ของ รถจักรยาน รถสามล้อ - นั่งนอน กินข้าวตอนกลางวัน - ตากเสื้อผ้า	- รถจักรยาน รถสามล้อ ไม้ พิน กระสอบ - รวดตากเสื้อผ้า แคร่ไม้
10	- เก็บไม้ เก็บพิน เก็บล้อลาก - นั่งนอน กินข้าวตอนกลางวัน - ตากเสื้อผ้า	- จักรยาน ล้อลากเข็น พิน สุ่มไก่ กระสอบใส่ของ - รวดตากเสื้อผ้า แคร่ไม้ ชิงช้า
11	ใช้เป็นส่วนที่นอนใช้คู่กันกับส่วนนั่งนอนเล่น ดูโทรทัศน์ เก็บเสื้อผ้า ตากเสื้อผ้า และส่วน เรือนไฟ เก็บของ	- เตียงนอน ที่นอน หมอน มุ้ง รวดแขนเสื้อผ้า ตู้เก็บ ของ ตู้เสื้อผ้า โทรทัศน์ เครื่องเสียง พัดลม คอมพิวเตอร์ โต๊ะ เก้าอี้ ตู้เย็น เสื้อ อุปกรณ์และ เครื่องปรุงทำอาหาร
12	โล่ง นอนนอนเล่น ตากผ้า	เปล รวดตากผ้า
13	เก็บพิน เก็บจักรยาน เลี้ยงไก่	พิน จักรยาน สุ่มไก่
14	โล่ง	ไม่มีการใช้งาน
15	โล่ง	ไม่มีการใช้งาน

ตารางที่ 5.52 พบว่าพื้นที่ชั้นล่าง จะใช้เป็นที่นั่งเล่น กินข้าว ตอนกลางวัน คุยพบปะกับเพื่อนบ้านมีแคร่ไม้ ผูกเปล ชั้นล่างยังใช้เป็นพื้นที่ประกอบอาชีพเสริมต่าง ๆ ของเจ้าของเรือน เป็น

ที่เก็บฝุ่น เก็บไม้ เก็บผลผลิตทางการเกษตร เก็บล้อลากเข็น เก็บจักรยาน เก็บจักรยานยนต์ กัน เป็นพื้นที่ห้องเก็บของ ตากเสื้อผ้าและเลี้ยงเปิดเลี้ยงไก่

5.1.7.3 ลักษณะการใช้พื้นที่ชั้นบน

5.1.7.3.1 ลักษณะการใช้งานพื้นที่ส่วนชาน

ตารางที่ 5.53

ลักษณะการใช้พื้นที่ส่วนชาน

เรือนที่	การใช้งาน	เฟอร์นิเจอร์และอุปกรณ์
1	(ชานต่อ) ใช้เป็นพื้นที่เก็บของ ตากแขวนเสื้อผ้า ตากเปลือกลีเสียด	แคร่ไม้ เสื้อ ถังน้ำ เชือกราวตากผ้า กล่อง ตะกร้าผ้า ตะกร้าใส่ของ ถุงพลาสติกใส่ของ ชั้นวางของ ตู้ใส่ของ
2	(ชานต่อ) ใช้เป็นพื้นที่เก็บของต่าง ๆ ที่ไม่ใช่แล้ว วาง ถุงกระสอบใส่ผ้า	ตู้เก็บผ้าห่ม หมอน ร่มเก่า พัดลม ตะกร้าใส่ ผ้า ถุงใส่ของ กระสอบใส่ผ้า โต๊ะวางถุงผ้า
3	(ชาน) เชื่อมต่อกับบันได มีชานอุ้มน้ำไว้ดื่ม ใช้เป็น พื้นที่นั่งเล่น ตากพริก ตากไม้เสียบ รวาระเบียงไว้ ตากผ้า (ชานต่อ) เป็นส่วนที่นอนของลูกชายกับสะใภ้ ด้านหน้าเป็นที่วางตู้เก็บเสื้อผ้า วางโต๊ะเครื่องแป้ง ชั้นวางรองเท้า ตากแขวนเสื้อผ้า	ชานอุ้มน้ำโถงน้ำ ชานน้ำ กระจาด ที่นอน หมอน มุ้ง ผ้าห่ม พัดลม ตู้เก็บเสื้อผ้า โต๊ะเครื่องแป้ง ชั้นวางรองเท้า ราวตากแขวน เสื้อผ้า
4	(ชาน) เชื่อมต่อกับบันได เป็นที่นั่งเล่น เก็บแก้ว เก็บ จาน รวาระเบียงไว้ตากผ้า และมีการกั้นเป็นห้อง เก็บของ (เดิมเป็นห้องนอน)	เก้าอี้ไม้ ชั้นวางของ ตะกร้าผ้า ผ้าเช็ดตัว ภายในห้องเก็บของมีเตียง ที่นอนเก่า ตู้เย็น กองเสื้อผ้ากับพื้น ห้อยแขวนกระเป๋า เก้าอี้
5	(ชาน) ใช้เป็นที่นั่งเล่น ตากแขวนเสื้อผ้า (ชานต่อ) เชื่อมต่อกับบันได ใช้เป็นพื้นที่ชานอุ้มน้ำไว้ ดื่ม เก็บรองเท้า แขวนตากเสื้อผ้า วางของ มีการกั้น เป็นส่วนห้องนอนลูกชายกับสะใภ้	(ชาน) ชุดโซฟา ราวแขวนผ้า ไม้ตากผ้า (ชานต่อ) โถงน้ำดื่ม ชั้นวางรองเท้า ราวตาก เสื้อผ้า จักรยาน ชั้นวางของ โต๊ะ ตะกร้าผ้า ภายในห้องนอน พื้นปูเสื่อน้ำมัน มีที่นอน หมอน ผ้าห่ม โทรทัศน์ เครื่องเล่น โต๊ะเก้าอี้ ตู้ เสื้อผ้า
6	ไม่มีส่วนชาน	ไม่มีการใช้งาน

ตารางที่ 5.53 (ต่อ)

เรือนที่	การใช้งาน	เฟอร์นิเจอร์และอุปกรณ์
7	(ซาน) เชื่อมบันไดกับเกย ใกล้กับส่วนเรือนไฟและ อยู่หน้าห้องน้ำ ใช้เป็นพื้นที่ฮ้านอุ้งน้ำไว้ต้ม ไข่วาง ตะกร้าผ้า ถังน้ำ ตะกร้าใส่ของ	โถงน้ำ ตะกร้าผ้า ถังน้ำ ตะกร้าใส่ของ
8	(ซาน) เชื่อมต่อกับบันได ใช้เป็นพื้นที่เก็บของและใน อดีตใช้เป็นส่วนเรือนไฟ	ตู้เก็บของ กระจิกน้ำดื่ม ถังน้ำ
9	(ซาน) เชื่อมต่อกับบันได ในอดีตมีส่วนฮ้านอุ้งน้ำไว้ ต้ม	ไม่มีการใช้งาน
10	(ซาน) เชื่อมต่อกับบันได ใช้เป็นพื้นที่ส่วนเรือนไฟ ด้วย วางของและห้อยอุปกรณ์ต่าง ๆ ในการ ประกอบอาหาร และใช้ตากแขวนเสื้อผ้า	ตู้เก็บของ ตะกร้าใส่ของ กระจอก เต่าแก๊ส กา ต้มน้ำ ครก หม้อ ไม้กวาด หวดหนึ่งข้าวเหนียว ตาชั่ง ชันวางถ้วยจาน กระจิบข้าวเหนียว เชียง ตะกร้าเล็ก ๆ แก้วไม้ รวดตากผ้า
11	ไม่มีส่วนซาน	ไม่มีการใช้งาน
12	(ซานต่อ) ใช้เป็นพื้นที่ส่วนเรือนไฟ เก็บวางอุปกรณ์ และเครื่องปรุงต่าง ๆ ในการประกอบอาหาร นอกจากนั้นยังมีการกั้นเป็นห้องนอนสำหรับลูกสาว ด้วย	ส่วนเรือนไฟมี ชันวางของ ถ้วยจานชาม กะละมัง กระจอก ชันวางเครื่องปรุง มีอุปกรณ์ ต่าง ๆ ที่วางกับพื้นได้แก่ เต่าที่ใช้พื้นถ่าน ถ้วย จาน ชาม กะละมัง สาก ครก หม้อ ฝาหม้อ กระจอก ตั่งนั่ง ตะกร้าใส่ของ ช้อน ส้อม ส่วนห้องนอนมี เตียงนอน ที่นอน หมอน มุ้ง ผ้าห่ม ตุ๊กตา โทรทัศน์และที่วาง
13	(ซาน) เชื่อมต่อกับบันได ใช้เป็นส่วนเรือนไฟ	เตาแบบใช้พื้นถ่าน ครก สาก ถ้วย จาน ชาม กระจอกใส่เครื่องปรุงต่าง ๆ
14	(ซานต่อ) เชื่อมกับบันได	ไม่มีการใช้งาน
15	(ซานต่อ) เชื่อมต่อกับทางลาด	ไม่มีการใช้งาน

ตารางที่ 5.53 พบว่า จากเรือน 15 หลัง มีส่วนซาน 14 หลัง มีลักษณะการใช้พื้นที่คือ
ใช้เชื่อมกับบันไดกับตัวเรือนหลัก เดิมในพื้นที่ส่วนนี้จะมีส่วนฮ้านอุ้งน้ำไว้ต้มกิน ใช้เป็นพื้นที่นั่งเล่น ตาก
แขวนเสื้อผ้าวางรองเท้า มีการกั้นเป็นห้องนอนบางหลังและบางหลังยังใช้เป็นส่วนเรือนไฟด้วย
ส่วนซานต่อใช้พื้นที่เชื่อมกับบันได 3 หลังนอกนั้นใช้พื้นที่เก็บของ มีการกั้นเป็นห้องนอน 3
หลังและมีการใช้เป็นส่วนเรือนไฟ

5.1.7.3.2 ลักษณะการใช้งานพื้นที่ส่วนเกษ (เซีย)

ตารางที่ 5.54

ลักษณะการใช้งานพื้นที่ส่วนเกษ (เซีย)

เรือนที่	การใช้งาน	เฟอร์นิเจอร์และอุปกรณ์
1	เชื่อมต่อกับบันได วางรองเท้า ตากพริก	พรมเช็ดเท้า รองเท้า ถาดตากพริก
2	เชื่อมต่อบันได ใช้ตากแขวนเสื้อผ้า	ราวเชือกตากผ้า
3	เป็นที่นอนเจ้าของเรือน และมีการกันเป็นห้องนอน หลานสาว	พื้นปูเสื่อน้ำมัน พูกที่นอน หมอน ผ้าห่ม ตู้เก็บของและวางโทรทัศน์ ตู้เก็บผ้าห่ม หมอน ที่นอน ตู้เย็น โต๊ะรีดผ้า ที่บัวใส่น้ำหมาก ส่วนในห้องนอนมี เตียง ที่นอนหมอน ผ้าห่ม ตู้เสื้อผ้ากับโต๊ะเครื่องแป้ง กระเป่า
4	เป็นส่วนเก็บของ วางกระสอบข้าวสาร แขวนตากเสื้อผ้า กันเป็นห้องเก็บของชั่วคราว	กระสอบข้าวสาร ราวสำเร็จรูปแขวนเสื้อผ้า ตะกร้าผ้า ตู้เสื้อผ้า
5	เป็นส่วนที่นอนเจ้าของเรือน ดูโทรทัศน์ แขวนตากเสื้อผ้า	พื้นปูเสื่อน้ำมัน ที่นอน ผ้าห่ม หมอน พัดลม โทรทัศน์ กระจกน้ำร้อนไฟฟ้า ตู้เสื้อผ้า ขวดน้ำ
6	เชื่อมต่อบันได ใช้เป็นส่วนที่นอนลูกชาย แขวนตากเสื้อผ้า เป็นพื้นที่ซักสาน เก็บของ และใช้เป็นสวนเรือนไฟด้วย	กระสอบข้าวสาร ส่วนที่นอนลูกชายมี เตียงนอน ที่นอน ผ้าห่ม หมอน พัดลม ตู้วางและโทรทัศน์ ราวตากผ้า เสื้อผ้าที่พื้นวาง กระละมั่ง กระติบข้าวเหนียว มีดพัว ไม้ไฟในการซักสาน ส่วนพื้นที่เรือนไฟ มีตู้เก็บของ เครื่องปรุงและอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่วางกับพื้น ได้แก่ เตาที่ใช้พินถ่าน ถ้วย จาน ชาม กระละมั่ง สาก ครก หม้อ ฝาหม้อ กระทะ ตั้งนึ่ง ตะกร้าใส่ของ ช้อน ส้อม กระจกน้ำ ไห ปลาข้าว ถังน้ำ ฝาหม้อ ตะกร้าใส่ของ

ตารางที่ 5.54 (ต่อ)

เรือนที่	การใช้งาน	เฟอร์นิเจอร์และอุปกรณ์
7	เป็นพื้นที่นั่งนอนเล่น เคี้ยวหมาก	ตะกร้าใส่หมากพลู เสื่อ เก้าอี้ไม้ เก้าอี้หวาย เก้าอี้ไม้ยาว
8	ใช้เป็นพื้นที่นั่งเล่น ดูโทรทัศน์ แขนงตากเสื้อผ้า วาง เก็บของ	ตู้เก็บของ ชุดเก้าอี้ ชั้นวางกับโทรทัศน์ ราว ตากผ้า
9	ปัจจุบันใช้เก็บของ	ตากห้อยยวนหาปลา
10	ใช้เป็นส่วนที่นอนเจ้าของเรือน แขนงจากเสื้อผ้าเก็บ วางของต่าง ๆ และมีการกันห้องเป็นส่วนเก็บของ	ส่วนที่นอนมีเตียงนอน ที่นอน หมอน มุ้ง ผ้า ห่ม พัดลม ติ้ะกับโทรทัศน์ พาน ราวแขนง ตากผ้า พรมเช็ดเท้า ตู้เก็บของ ตู้เย็น ติ้ะไม้ ขวดน้ำ ถังน้ำ กระจกน้ำร้อนไฟฟ้า ห้องเก็บของมี ราวตากผ้า ติ้ะวางของ พัด ลมเก่า ผ้าห่ม ถังใส่ของ กล่องใส่ของ ตะกร้าใส่ของ
11	ไม่มีส่วนเกย (เซีย)	ไม่มีการใช้งาน
12	เชื่อมต่อกับบันได เป็นส่วนที่นอนลูกชาย	ที่นอนแบบพับ ผ้าห่ม หมอน พัดลม ชุด เครื่องเสียง ขวดเหล้าขาว กระจกน้ำ
13	ปัจจุบันไม่มีการใช้งาน	ไม่มีการใช้งาน
14	ปัจจุบันไม่มีการใช้งาน	ไม่มีการใช้งาน
15	ปัจจุบันไม่มีการใช้งาน	ไม่มีการใช้งาน

ตารางที่ 5.54 พบว่าเกยเชื่อมกับบันได 4 หลัง ใช้เป็นส่วนที่นอน 5 หลัง นอกจากนั้นยัง
ใช้เป็นพื้นที่นั่งเล่น ดูโทรทัศน์ แขนงตากเสื้อผ้า วางเก็บของ และใช้ส่วนเกยเป็นส่วนเรือนไฟ 1
หลัง ส่วนเฟอร์นิเจอร์และอุปกรณ์นั้น ขึ้นอยู่การใช้งานของพื้นที่

5.1.7.3.3 ลักษณะการใช้งานพื้นที่ส่วนชานเรือนนอน

ตารางที่ 5.55

ลักษณะการใช้งานพื้นที่ส่วนชานเรือนนอน

เรือนที่	การใช้งาน	เฟอร์นิเจอร์และอุปกรณ์
1	เป็นพื้นที่นั่งเล่นและมีส่วนกันเป็นห้องนอนลูกชาย	ภายในห้องนอนลูกชายมีที่นอนหมอน มุ้ง ฝ้ายห่ม ที่วางกับโทรทัศน์ เครื่องเล่นซีดี ตะกร้าผ้า ตะกร้าใส่ของ พัดลม ลำโพง เตารีด นาฬิกา ตู้เย็น ชั้นวางของ ตู้เสื้อผ้า ขวดน้ำต่าง ๆ ติดยูทิมแมนยูฯ
2	ใช้เป็นพื้นที่นั่งเล่น นอน ดูโทรทัศน์ รับประทานอาหาร ตู้เก็บของและกันเป็นห้องนอนลูกชาย	โทรทัศน์ที่วาง ตู้เก็บหมอน ฝ้ายห่ม ส่วนภายในห้องนอนมีที่นอนกับตู้เสื้อผ้ามีส่วนโต๊ะเครื่องแป้ง ปัจจุบันไม่มีผู้ใช้งาน
3	ไม่มีส่วนชานเรือนนอน	ไม่มีการใช้งาน
4	ใช้เป็นพื้นที่นั่งเล่น นอน รับประทานอาหาร ตู้เก็บของ ตู้โชว์ พื้นที่แต่งตัวด้วย	พื้นปูเสื่อน้ำมัน ตู้เก็บของ หมอน ที่นอน ฝ้ายห่ม ชั้นเก็บวางรูป โต๊ะเครื่องแป้ง ตะกร้าใส่ของ
5	ไม่มีส่วนชานเรือนนอน	ไม่มีการใช้งาน
6	ใช้เป็นพื้นที่นั่งเล่น นอน ดูโทรทัศน์ รับประทานอาหาร ตู้เก็บของและมีส่วนเป็นที่นอนเจ้าของเรือน เก็บวางของต่าง ๆ และแขวนตากเสื้อผ้า	โทรทัศน์กับชั้นวาง เครื่องเล่นซีดี ตู้เก็บของที่นอน หมอน ฝ้ายห่ม ตะกร้าผ้า ในส่วนที่นอนมี เสื้อ พูกที่นอน หมอน ฝ้ายห่ม ชั้นวางของ ตะกร้าผ้า รวตากผ้า
7	ไม่มีส่วนชานเรือนนอน	ไม่มีการใช้งาน
8	ใช้เป็นพื้นที่วางของ มีตู้เก็บของ	ตู้เก็บของ เก้าอี้วางเสื้อผ้าทับ
9	ไม่มีส่วนชานเรือนนอน	ไม่มีการใช้งาน
10	ไม่มีส่วนชานเรือนนอน	ไม่มีการใช้งาน
11	ไม่มีส่วนชานเรือนนอน	ไม่มีการใช้งาน

ตารางที่ 5.5 (ต่อ)

เรือนที่	การใช้งาน	เฟอร์นิเจอร์และอุปกรณ์
12	ใช้เป็นพื้นที่นั่งนอนเล่น เก็บของ แขนวตากเสื้อผ้า ไรด์ผ้า ที่วางกระติกน้ำ ที่วางขวดเครื่องปรุงทำอาหาร	ตู้เก็บของ โต๊ะรีดผ้า เตารีด ราวตากผ้า สำเร็จรูป กระติกน้ำ ขวดเครื่องปรุงต่าง ๆ วางมุ้ง
13	ไม่มีส่วนชานเรือนนอน	ไม่มีการใช้งาน
14	ไม่มีการใช้งาน	ไม่มีการใช้งาน
15	ไม่มีการใช้งาน	ไม่มีการใช้งาน

ตารางที่ 5.5 พบว่า ชาวแสมมีพื้นที่ชานเรือนนอน 8 หลัง ใช้เป็นพื้นที่นั่งเล่น นอน ดูโทรทัศน์ รับประทานอาหาร ตู้เก็บของและในบางเรือนใช้เป็นที่นั่ง เก็บวางของต่าง ๆ และแขนวตากเสื้อผ้า

5.1.7.3.4 ลักษณะการใช้งานพื้นที่ส่วนเรือนนอน

ตารางที่ 5.56

ลักษณะการใช้งานพื้นที่ส่วนเรือนนอน

เรือนที่	การใช้งาน	เฟอร์นิเจอร์และอุปกรณ์
1	ใช้เป็นส่วนที่นอนพ่อแม่ (เจ้าของเรือน) ใช้ตู้กันเป็นห้องนอนลูกสาว มีหิ้งพระ บูชาผีบรรพบุรุษ ยังใช้เป็นพื้นที่ดูโทรทัศน์และเก็บของต่าง ๆ	ตู้เก็บของ ที่นอน หมอน ผ้าห่ม มุ้ง กระติกน้ำ พัดลม โถงใส่ข้าวสาร ถังน้ำ โทรทัศน์กับที่วาง กระเป่า ตู้เย็น ขวดน้ำ หิ้งพระ ด้านล่างวางรูปบรรพบุรุษไว้กราบไหว้บูชา โต๊ะเตี้ย แจกัน รูปเทียน
2	ใช้เป็นที่นอนพ่อแม่ (เจ้าของเรือน) ใช้ผ้าม่านกับตู้กันเป็นส่วนห้องพระ บูชาบรรพบุรุษ และใช้เป็นพื้นที่วางกองผ้า	พื้นปูเสื่อน้ำมัน ที่นอน เสื่อ ตู้เก็บที่นอน หมอน ผ้าห่ม มีผ้าม่าน ตู้เก็บของด้านบนวางรูปบรรพบุรุษเพื่อกราบไหว้ ในส่วนห้องพระเมื่อก่อนใช้หิ้งพระปัจจุบันใช้โต๊ะหมู่บูชา
3	ปัจจุบันไม่ได้ใช้เป็นส่วนเรือนนอน ใช้เป็นพื้นที่เก็บของ และมีส่วนห้องพระเป็นหิ้งพระ	ตู้เก็บที่นอน หมอน ผ้าห่ม ก่องใส่ของต่าง ๆ ตะกร้า มีหิ้งพระ จาน ด้านล่างบูชาบรรพบุรุษวางรูปพระ มีแจกัน รูปเทียน ชั้นวางของ

ตารางที่ 5.56 (ต่อ)

เรือนที่	การใช้งาน	เฟอร์นิเจอร์และอุปกรณ์
4	ใช้เป็นที่นั่งนอนพ่อแม่ (เจ้าของเรือน) เก็บของ เก็บโทรทัศน์ แขนงตากเสื้อผ้า และใช้ตู้กันเพื่อเป็นส่วนห้องพระ	พินปูเสื่อน้ำมัน ที่นอน ผ้าห่ม หมอน มุ้ง โทรทัศน์และชั้นวาง เสื้อ ตู้เก็บของ หิ้งพระ มีจานไว้วางของกราบไหว้ แจกัน แก้วน้ำ ใช้เก็บของ รวดตากผ้า ตู้เสื้อผ้า โต๊ะเขียนแบบ
5	ใช้เป็นที่นั่งนอนเจ้าของเรือน เก็บของในตู้ ใช้เป็นที่แขวนเสื้อผ้า	ปูเสื่อ ที่นอน ผ้าห่ม หมอน มุ้ง ตู้เก็บของผ้าห่ม ที่นอน หมอน ตะกร้า พัดลม วางกองผ้าห่ม รวดตากผ้า กล้องใส่ของต่าง ๆ
6	ปัจจุบันใช้เป็นพื้นที่เก็บของ วางของกองเสื้อผ้า มีส่วนห้องพระ	ตู้ใส่เสื้อผ้า แขนง วางโทรทัศน์เก่า วางกองเสื้อผ้า ตู้เสื้อผ้า รวดตากผ้า มีส่วนหิ้งพระ มีจานไว้วางของกราบไหว้ แจกัน แก้วน้ำ
7	ใช้เป็นที่นั่งนอนเจ้าของเรือน เก็บของ และใช้ผ้าปูที่นอนเป็นส่วนห้องพระ	ส่วนนอนมีเตียง ที่นอน หมอน มุ้ง ผ้าห่ม มีตู้เก็บที่นอน หมอน ผ้าห่ม ตู้เสื้อผ้า โต๊ะเครื่องแป้ง ตู้เย็น ตู้ที่วางกับโทรทัศน์ ชั้นวางของ ไม้กวาด พัดลม เสื้อสาดม้วน ตะกร้า แขนงนาฬิกา
8	ปัจจุบันไม่มีการใช้งาน มีหิ้งพระ	หิ้งพระ มีจานไว้วางของกราบไหว้ แจกัน แก้ว
9	ปัจจุบันใช้เก็บของ ไม่มีการใช้งาน	ตู้เก็บของ กระสอบใส่ของต่าง ๆ
10	ใช้เป็นพื้นที่ต้อนรับแขก ครัวของแจกัน ถ้วย ต่าง ๆ วางรูป มีส่วนที่นอนลูกชาย ตู้เก็บของ โต๊ะเครื่องแป้ง และมี ส่วน ห้อง พระ ลักษณะ หิ้ง พระ นอกจากนั้นยังใช้แขวนตากเสื้อผ้า	ชุดโต๊ะเก้าอี้รับแขก ตู้เก็บทีวีของแจกัน ถ้วย ต่าง ๆ วางรูป เตียงนอน ผ้าห่ม หมอน มุ้ง กระจุก ตะกร้าใส่ของแก้วน้ำ ผ้าเช็ดเท้า วิทยุ นาฬิกา พัดลม พูกที่นอน ตู้เก็บของ โต๊ะเครื่องแป้งภายในใส่ถ้วย จาน กระเบื้อง แก้ว
11	ปัจจุบันไม่มีการใช้งาน ใช้เป็นส่วนห้องพระ	มีโต๊ะวางพระ ขวดน้ำ แจกัน
12	เดิมใช้เป็นห้องนอนพ่อแม่ ปัจจุบันใช้เป็นที่เก็บของ และมีส่วนห้องพระ	มีโต๊ะวางพระ ขวดน้ำ แจกัน ใช้ตู้กันเป็นส่วนห้องนอนเดิม ภายในกองเสื้อ ที่นอน หมอน เก้า ที่ไม่ใช้แล้ว
13	ไม่สามารถเข้าไปสำรวจข้างในได้	ไม่มีการใช้งาน
14	ไม่มีการใช้งาน (ไม่มีผู้อยู่อาศัย)	ไม่มีการใช้งาน
15	ไม่สามารถเข้าไปสำรวจข้างในได้	ไม่มีการใช้งาน

ตารางที่ 5.56 พบว่า ใช้เป็นส่วนนอนของพ่อกับแม่ ใช้ตู้กันเพื่อแบ่งพื้นที่กับส่วนห้องพระ ซึ่งส่วนใหญ่มีลักษณะเป็นห้องพระและเรือนบางหลังบุซาผ้าบรรพบุรุษ ในปัจจุบันบางเรือนอาจใช้ส่วนนี้เป็นห้องเก็บของแทน ส่วนเฟอร์นิเจอร์และอุปกรณ์ภายในห้องนอน เช่น ที่นอน เสื้อผ้าหมอน มุ้ง บางหลังจะใช้เสื่อน้ำมันปูก่อนแล้วค่อยใช้วางที่นอน ตู้เก็บของ (เก็บผ้าหมอน เก็บหมอน) โทรทัศน์ พัดลม ชั้นวาง ตู้เสื้อผ้า ไม้แขวนเสื้อผ้า และในเรือนบางหลังจะมีช่องเจาะตรงพื้นเพื่อใช้ปัสสาวะ อุจจาระ

5.1.7.3.5 ลักษณะการใช้งานพื้นที่ส่วนเรือนไฟกับชานเรือนไฟ

ตารางที่ 5.57

ลักษณะการใช้งานพื้นที่ส่วนเรือนไฟกับชานเรือนไฟ

เรือนที่	การใช้งาน	เฟอร์นิเจอร์และอุปกรณ์
1	(เรือนไฟ) ใช้เป็นพื้นที่ประกอบอาหาร เก็บอุปกรณ์และเครื่องปรุงที่ใช้ประกอบอาหาร (ชานเรือนไฟ) เป็นที่ซักล้าง ตาก และทำความสะอาดอุปกรณ์ครัวเรือน	(เรือนไฟ) เตาใช้พื้นถ่าน ที่รองถ่านซีได้จากพื้นที่เก็บพื้น ถ่าน ตู้เก็บอุปกรณ์ ตู้เก็บอาหาร ถาดจาน ชาม ถ้วย หม้อ หม้อนึ่ง เขียง มีด พริก ครก สาก กระเป๋ยนิวีข้าว กระติบข้าวเหนียว กระปุกใส่เครื่องปรุง ไส้ปลา ร้า ตังนึ่ง ขวดเครื่องปรุงต่าง เช่น น้ำปลา น้ำตาล น้ำมัน ส่วนผนังเรือนไฟใช้ห้อย หนีบ กระทะ หม้อ ถาด ทับที่ ตะหลิว มีด พริก ฝาหม้อ (ชานเรือนไฟ) โถงใส่น้ำ กะละมัง ถังน้ำตะกร้า วางใส่ จาน ถ้วย
2	เรือนไฟต่อเติมชั้นล่างเป็นผนังก่ออิฐฉาบปูน	ไม่สามารถเข้าไปสำรวจได้
3	(เรือนไฟ) ใช้เป็นพื้นที่ประกอบอาหาร เก็บอุปกรณ์และเครื่องปรุงที่ใช้ประกอบอาหาร (ชานเรือนไฟ) เป็นที่ซักล้าง ตาก และทำความสะอาดอุปกรณ์ครัวเรือน	(เรือนไฟ) เตาใช้พื้นถ่าน ที่รองถ่านซีได้จากพื้นที่เก็บพื้น ถ่าน ตู้เก็บอุปกรณ์ ตู้เก็บอาหาร ถาดจาน ชาม ถ้วย หม้อ หม้อนึ่ง เขียง มีด พริก ครก สาก กระเป๋ยนิวีข้าว กระติบข้าวเหนียว กระปุกเครื่องปรุงต่าง ๆ ส่วนผนังเรือนไฟใช้ห้อย หนีบ กระทะ หม้อ ถาด ทับที่ ตะหลิว มีด พริก ฝาหม้อ (ชานเรือนไฟ) โถงใส่น้ำ กะละมัง ถังน้ำตะกร้า วางใส่ จาน ถ้วย

ตารางที่ 5.57 (ต่อ)

เรื่อนที่	การใช้งาน	เฟอร์นิเจอร์และอุปกรณ์
4	(เรื่อนไฟ) ใช้เป็นพื้นที่ประกอบอาหาร เก็บอุปกรณ์และเครื่องปรุงที่ใช้ประกอบอาหาร (ชานเรื่อนไฟ) เป็นที่ซักล้าง ตาก และทำความสะอาดอุปกรณ์ครัวเรื่อน	(เรื่อนไฟ) ใช้แก๊ส ตู้เก็บอุปกรณ์ ตู้เก็บอาหาร ถาด จาน ชาม ถ้วย หม้อ หม้อนึ่ง เขียง มีด พัว ครก สาก กระเบียนวีข้าว กระตบข้าวเหนียว บางเรื่อนมีเตาแก๊ส กระปุกใส่เครื่องปรุง ไหใส่ปลาร้า ตั่งนึ่ง ขวดเครื่องปรุงต่าง ๆ เช่น น้ำปลา น้ำตาล น้ำมัน ส่วนผนังเรื่อนไฟใช้ห้อย หนีบ กระทะ หม้อ ถาด ทับที่ ตะหลิว มีด พัว ผาหม้อ (ชานเรื่อนไฟ) เต่าใช้พื้นถ่าน ที่รองถ่านซี้ถ้ำจากพื้น ที่เก็บพื้น ถ่าน โองใส่ น้ำ กะละมัง ถังน้ำ ตะกร้าวางใส่ จาน ถ้วย
5	(เรื่อนไฟ) ใช้เป็นพื้นที่ประกอบอาหาร เก็บอุปกรณ์และเครื่องปรุงที่ใช้ประกอบอาหาร (ชานเรื่อนไฟ) เป็นที่ซักล้าง ตาก และทำความสะอาดอุปกรณ์ครัวเรื่อน	(เรื่อนไฟ) เต่าใช้พื้นถ่าน ที่รองถ่านซี้ถ้ำจากพื้น ที่เก็บพื้น ถ่าน ตู้เก็บอุปกรณ์ ตู้เก็บอาหาร ถาด จาน ชาม ถ้วย หม้อ หม้อนึ่ง เขียง มีด พัว ครก สาก กระเบียนวีข้าว กระตบข้าวเหนียว กระปุกใส่เครื่องปรุง ไหใส่ปลาร้า ตั่งนึ่ง ขวดเครื่องปรุง เช่น น้ำปลา น้ำตาล น้ำมัน ส่วนผนังเรื่อนไฟใช้ห้อย หนีบ กระทะ หม้อ ถาด ทับที่ ตะหลิว มีด พัว ผาหม้อ (ชานเรื่อนไฟ) โองใส่ น้ำ กะละมัง ถังน้ำตะกร้า วางใส่ จาน ถ้วย
6	(เรื่อนไฟ) ใช้เป็นพื้นที่ประกอบอาหาร เก็บอุปกรณ์และเครื่องปรุงที่ใช้ประกอบอาหาร เป็นที่ซักล้าง ตาก และทำความสะอาดอุปกรณ์ครัวเรื่อน	(เรื่อนไฟ) เต่าใช้พื้นถ่าน ที่รองถ่านซี้ถ้ำจากพื้น ที่เก็บพื้น ถ่าน ตู้เก็บอุปกรณ์ ตู้เก็บอาหาร ถาด จาน ชาม ถ้วย หม้อ หม้อนึ่ง เขียง มีด พัว ครก สาก กระเบียนวีข้าว กระตบข้าวเหนียว กระปุกใส่เครื่องปรุง ไหใส่ปลาร้า ตั่งนึ่ง ขวดเครื่องปรุง เช่น น้ำปลา น้ำตาล น้ำมัน ส่วนผนังเรื่อนไฟใช้ห้อย หนีบ กระทะ หม้อ ถาด ทับที่ ตะหลิว มีด พัว ผาหม้อ โองใส่ น้ำ กะละมัง ถังน้ำตะกร้าวางใส่ จาน ถ้วย

ตารางที่ 5.57 (ต่อ)

เงื่อนไข	การใช้งาน	เฟอร์นิเจอร์และอุปกรณ์
7	(เรือนไฟ) ใช้เป็นพื้นที่ประกอบอาหาร เก็บอุปกรณ์และเครื่องปรุงที่ใช้ประกอบอาหาร (ชานเรือนไฟ) เป็นที่ซักล้าง ตาก และทำความสะอาดอุปกรณ์ครัวเรือน	(เรือนไฟ) ใช้แก๊ส ตู้เก็บอุปกรณ์ ตู้เก็บอาหาร ถาด จาน ชาม ถ้วย หม้อ หม้อนึ่ง เขียง มีด พริก ครก สาก กระเบียนวีข้าว กระตบข้าวเหนียว บางเรือนมีเตาแก๊ส กระปุกใส่เครื่องปรุง ไหใส่ปลาร้า ตั่งนึ่ง ขวดเครื่องปรุงต่าง ๆ เช่น น้ำปลา น้ำตาล น้ำมัน ส่วนผนังเรือนไฟใช้ห้อย หนีบ กระทะ หม้อ ถาด ทับที่ ตะหลิว มีด พริก ฝาหม้อ (ชานเรือนไฟ) เต่าใช้พื้นถ่าน ที่รองถ่านซีได้จากพื้น ที่เก็บพื้น ถ่าน โองใส่ น้ำ กะละมัง ถังน้ำ ตะกร้าวางใส่ จาน ถ้วย
8	ไม่มีการใช้งาน	ไม่มีการใช้งาน
9	ไม่มีการใช้งาน	ไม่มีการใช้งาน
10	(เรือนไฟ) ใช้เป็นพื้นที่ประกอบอาหาร เก็บอุปกรณ์และเครื่องปรุงที่ใช้ประกอบอาหาร (ชานเรือนไฟ) เป็นที่ซักล้าง ตาก และทำความสะอาดอุปกรณ์ครัวเรือน	(เรือนไฟ) ใช้แก๊ส ตู้เก็บอุปกรณ์ ตู้เก็บอาหาร ถาด จาน ชาม ถ้วย หม้อ หม้อนึ่ง เขียง มีด พริก ครก สาก กระเบียนวีข้าว กระตบข้าวเหนียว บางเรือนมีเตาแก๊ส กระปุกใส่เครื่องปรุง ไหใส่ปลาร้า ตั่งนึ่ง ขวดเครื่องปรุงต่าง ๆ เช่น น้ำปลา น้ำตาล น้ำมัน ส่วนผนังเรือนไฟใช้ห้อย หนีบ กระทะ หม้อ ถาด ทับที่ ตะหลิว มีด พริก ฝาหม้อ (ชานเรือนไฟ) เต่าใช้พื้นถ่าน ที่รองถ่านซีได้จากพื้น ที่เก็บพื้น ถ่าน โองใส่ น้ำ กะละมัง ถังน้ำ ตะกร้าวางใส่ จาน ถ้วย
11	ใช้พื้นที่ชั้นล่าง	(เรือนไฟ) ใช้แก๊ส ตู้เก็บอุปกรณ์ ตู้เก็บอาหาร ถาด จาน ชาม ถ้วย หม้อ หม้อนึ่ง เขียง มีด พริก ครก สาก กระเบียนวีข้าว กระตบข้าวเหนียว บางเรือนมีเตาแก๊ส กระปุกใส่เครื่องปรุง ไหใส่ปลาร้า ตั่งนึ่ง ขวดเครื่องปรุงต่าง ๆ เช่น น้ำปลา น้ำตาล น้ำมัน ส่วนผนังเรือนไฟใช้ห้อย หนีบ กระทะ หม้อ ถาด ทับที่ ตะหลิว มีด พริก ฝาหม้อ

ตารางที่ 5.57 (ต่อ)

เรือนที่	การใช้งาน	เฟอร์นิเจอร์และอุปกรณ์
12	ใช้พื้นที่ส่วนชานต่อ	(เรือนไฟ) เตาใช้พื้นถ่าน ที่รองถ่านซีได้จากพื้น ที่เก็บพื้น ถ่าน ตู้เก็บอุปกรณ์ ชั้น ตู้เก็บอาหาร ถาด จาน ชาม ถ้วย หม้อ หม้อหนึ่ง เขียง มีด พริก ครก สาก ระเบียบวีซ่าว กระติบข้าวเหนียว กระปุกใส่เครื่องปรุง ไหใส่ปลาร้า ตั่งนึ่ง ขวด เครื่องปรุงต่าง ๆ เช่น น้ำปลา น้ำตาล น้ำมัน ส่วนรวระเบียบใช้ห้อย กระทะ หม้อ ถาด ทับที่ ตะหลิว มีด พริก ฝาหม้อ
13	ใช้พื้นที่ส่วนชาน ปัจจุบันไม่มีการใช้งาน แต่ยังมีเหลือร่องรอย ที่ยังพอสำรวจได้	(เรือนไฟ) เตาใช้พื้นถ่าน ถาด จาน ชาม ถ้วย หม้อ กระปุกใส่เครื่องปรุง ระเบียบ ฝาหม้อ (ชานเรือนไฟ) โถงใสน้ำ
14	ปัจจุบันไม่มีการใช้งาน (ไม่มีผู้อยู่อาศัย)	ไม่มีการใช้งาน
15	ปัจจุบันไม่มีการใช้งาน	ไม่มีการใช้งาน

ตารางที่ 5.57 พบว่า เรือนไฟ ใช้เป็นพื้นที่ประกอบอาหาร เก็บอุปกรณ์และเครื่องปรุงที่ใช้ประกอบอาหาร มีเฟอร์นิเจอร์และอุปกรณ์เช่น เตาใช้พื้นถ่าน ที่รองถ่านซีได้จากพื้น ที่เก็บพื้น ถ่าน ตู้เก็บอุปกรณ์ ตู้เก็บอาหาร ถาด จาน ชาม ถ้วย หม้อ หม้อหนึ่ง เขียง มีด พริก ครก สาก ระเบียบวีซ่าว กระติบข้าวเหนียว กระปุกใส่เครื่องปรุง ไหใส่ปลาร้า ตั่งนึ่ง ขวดเครื่องปรุงต่าง ๆ เช่น น้ำปลา น้ำตาล น้ำมัน ส่วนผนังเรือนไฟใช้ ห้อย หนีบ กระทะ หม้อ ถาด ทับที่ ตะหลิว มีด พริก ฝาหม้อ ในบางเรือนมีการใช้เตาแก๊ส ส่วนชานเรือนไฟเป็นที่ซักล้าง ตาก และทำความสะอาดอุปกรณ์ครัวเรือน โถงใสน้ำ กะละมัง ถังน้ำตะกร้าวางใส่ จาน ถ้วย

จากการวิเคราะห์ข้อมูล คุณลักษณะทางสถาปัตยกรรมภายในเรือนพื้นดินชาวแสก สามารถสามารถสรุปตามวัตถุประสงค์การวิจัยได้ดังนี้ คือ

5.1.1 ลักษณะทางกายภาพ ความเชื่อ พิธีกรรม วัฒนธรรมเฉพาะถิ่นในการปลูกสร้างเรือน

5.1.1.1 คติความเชื่อในการสร้างเรือน

เริ่มแรกในการสร้างเรือนต้องหาพื้นที่ในการสร้างเรือน เมื่อได้ตำแหน่งที่ต้องการต้องทำพิธีขอพื้นที่จากเจ้าที่ โดยมีกวนจ๋า (หมอมผีประจำหมู่บ้าน) เป็นผู้ทำพิธีขอจากเจ้าที่ ตั้งขัน 5 เมื่อทำพิธีขอแล้ว ก็จะหาฤกษ์ยามในการปลูกเรือน

เมื่อได้ฤกษ์ยามก็ทำการก่อสร้างโดยวางผังก่อน การขุดหลุม สมมติชื่อคนขุดหลุมตามจำนวนเสาที่เป็นสิริมงคลเช่น แก้ว เงิน ทองคำ ดี มี สุข ยืน กั้นหลุมใส่หิน ใบตุม ใบยอ

การกำหนดเสาเอก (แรก) เสาขวัญ จะยึดเสาคู่ในทางตะวันออก เสาเอกจะอยู่ด้านในซึ่งเป็นด้านขยายตัวเรือนออกเป็น เฉลียง ซาน ถ้ากรณีหันหัวนอนไปทางทิศใต้ตำแหน่งเสา เอก - เสาขวัญจะสลับกันกับเสาลักษณะแรก การเลือกเสาคู่นี้ต้องเลือกเสาที่ดี

วิธีผูกเสาเอก - เสาขวัญ การผูกเสาจะใช้สิ่งที่เป็นมงคลและที่มีความหมายเป็นศรีแก่เรือนและผู้อยู่อาศัยให้มีความเป็นสิริมงคลเช่น ใบยอ ใบคูณ ยอดอ้อย กล้วย ไช้ใส่เงิน - ทอง อัก (เครื่องมือสำหรับเก็บด้ายทอผ้า) โดยเสาเอก (แรก) จะขึ้นก่อน และเสาขวัญ หลังจากนั้นขึ้นเสาอื่น ๆ

จากนั้นก็ขึ้นส่วนโครงสร้างอื่น เช่น คาน พื้น ชื่อ จันทัน แป หลังคา และผนัง ตามลำดับ ใช้การเข้าไม้และการตีทับของโครงสร้างแล้วยึดด้วยตะปู ในบางเรือนยังใช้สลักไม้ในการยึดโครงสร้างเรือนอยู่

จากผลการวิจัยในเรื่อง คติความเชื่อในการสร้างเรือน พบว่า มีลักษณะคล้ายกับคติความเชื่อในการสร้างเรือนของชาวลาว สอดคล้องกับวรรณกรรมของ สุวิทย์ จิระมณี (2530) ที่ว่า ก่อนที่จะสร้างเรือนนั้นต้องหาพื้นที่ก่อน ต้องทำพิธีขอพื้นที่สร้างเรือนจากหมอมผีประจำหมู่บ้าน มีการหาฤกษ์ยาม เมื่อได้ฤกษ์ยามแล้วก็ทำการวางผัง การขุดหลุมสมมติชื่อคนขุดหลุมตามจำนวนเสาที่เป็นสิริมงคล มีการกำหนดเสาเอกเสาขวัญ การผูกเสาจะใช้สิ่งที่เป็นมงคลที่มีความหมายเป็นศรีแก่เรือนและผู้อยู่อาศัยให้มีความเป็นสิริมงคลโดยเสาเอก (แรก) จะขึ้นก่อน และเสาขวัญ หลังจากนั้นขึ้นเสาอื่น ๆ

5.1.1.2 ฤกษ์เดือนในการสร้างเรือน

การถือฤกษ์เดือนในการปลูกเรือนยังนับถือแบบชาวอีสานในประเทศไทย คือ ปลูกเรือนเดือนยี่ (เดือนสอง) จะเกิดลาภผลมาก ทุกข์จะกลายเป็นสุข ศัตรูจะกลายเป็นมิตร ปลูกเรือนเดือนสี่ จักมีทรัพย์เงินเนืองนอง มีมิตรมีสหาย ทุกข์โรคภัยที่มีจะเบาบาง ปลูกเรือนเดือนเก้า จะมีความสุขกายสบายใจ มีอายุยืนนาน มีทรัพย์ดินมากยิ่งขึ้น เมื่อมาพิจารณาดูจะเห็นว่าเดือนสอง

กับเดือนสี่เป็นฤกษ์ดีในการปลูกเรือนเป็นช่วงที่ว่างจากการทำนาดินฟ้าอากาศเอื้ออำนวย ไม่มีฝน จึงเป็นที่นิยมปลูกบ้านกันมากกว่าเดือนเก้า

จากผลการวิจัยในเรื่อง ฤกษ์เดือนในการสร้างเรือนพบว่า มีลักษณะคล้ายกับคติความเชื่อชาวลาว สอดคล้องกับวรรณกรรมของ สุวิทย์ จิระมณี (2530) และมีลักษณะคล้ายกับคติความเชื่อชาวผู้ไทย สอดคล้องกับวรรณกรรมของ ไพโรจน์ เพชรสังหาร (2530) ที่ว่า ปลูกเรือนเดือนยี่ (เดือนสอง) เดือนสี่ และเดือนเก้า จะดี เจริญเป็นมงคล

5.1.1.3 ทิศทางการวางผังเรือน (พิจารณาจากแนวสันหลังคาการหันหน้าจั่ว)

เรือนชาวแสบบ้านอาจสามารถ จะหันหน้าเรือนรับกับถนนใช้เป็นทางเข้าออกตั้งนั้น แนวการหันหน้าจั่วจึงมีทั้งหันตามทิศเหนือ - ใต้และทิศตะวันออก - ตะวันตก

จากผลการวิจัยเรื่องความเชื่อทิศทางการวางผังเรือน (พิจารณาจากแนวสันหลังคาการหันหน้าจั่ว) ในเรือนบางหลังของชาวแสบมีความเชื่อคล้ายกับเรือนชาวลาวในอีสาน สอดคล้องกับวรรณกรรมของ สุวิทย์ จิระมณี (2530) ที่ว่า หันหน้าจั่วตามทิศตะวันออก - ตก จะดีและเป็นมงคล การวางขวางตะวันหรือแนวหลังคา เหนือ - ใต้ถือว่าไม่เป็นมงคล แต่ส่วนใหญ่เรือนของชาวแสบไม่ค่อยยึดติดกับทิศทางการหันหน้าจั่วเรือนเท่าไรนัก จึงมีการหันหน้าจั่วเรือนตามทิศเหนือ - ใต้ เพื่อให้ด้านหน้าเรือนหันหน้ารับกับถนนตามผังของหมู่บ้านชาวแสบ

5.1.1.4 ทิศทางตำแหน่งห้องพระ

ตำแหน่งห้องพระและหิ้งพระของเรือนชาวแสบจะอยู่ใกล้กับเสาแสบ (เสาเอก) และจะอยู่ทางทิศตะวันออกตามความความเชื่อตำแหน่งห้องพระและหิ้งพระ แม้ว่าเรือนจะหันไปทางทิศใด ๆ ก็ตาม ตำแหน่งห้องพระก็จะอยู่ทางด้านทิศตะวันออกเสมอ

จากผลการวิจัยในเรื่อง ทิศทางตำแหน่งห้องพระ พบว่า มีลักษณะคล้ายกับคติความเชื่อชาวลาว สอดคล้องกับวรรณกรรมของ สุวิทย์ จิระมณี (2530) และมีลักษณะคล้ายกับคติความเชื่อชาวผู้ไทย สอดคล้องกับวรรณกรรมของ นภดล ตั้งสกุล และ จันทนีย์ วงศ์คำ (2548) ที่ว่า ตำแหน่งห้องพระก็จะอยู่ทางด้านทิศตะวันออกเสมออยู่ใกล้กับเสาแสบ (เสาเอก)

5.1.1.5 ทิศทางตำแหน่งการบูชาผีบรรพบุรุษ

ตำแหน่งบูชาผีบรรพบุรุษ จะอยู่ทางทิศตะวันออก ใกล้กับส่วนห้องพระ การบูชาผีบรรพบุรุษมีการวางรูปกับพื้นและการติดผนังของส่วนห้องพระ ส่วนเรือนหลังอื่น ๆ จะติดรูปไว้ผนังหน้าเรือนนอน

5.1.1.6 ทิศทางการหันหัวนอน

ทิศทางการหันหัวนอนของชาวแสกจะนอนตามลายแนวการวางไม้พื้น ถ้านอนขวางแนวลายพื้นจะถือว่าเป็นคนตาย ซึ่งคติความเชื่อนี้ยังนับถือเหมือนกับการหันหัวนอนเหมือนกับชาวลาเวนในภาคอีสาน ผลการวิจัยพบว่าทิศทางการหันหัวนอน ทิศเหนือ จำนวน 5 หลัง ทิศตะวันออก จำนวน 5 หลัง ทิศตะวันตก จำนวน 3 หลัง ทิศใต้ จำนวน 2 หลัง

จากผลการวิจัยในเรื่อง การหันหัวนอน พบว่า มีลักษณะคล้ายกับคติความเชื่อชาวลาเวนสอดคล้องกับวรรณกรรมของ สุวิทย์ จิระมณี (2530) และมีลักษณะคล้ายกับคติความเชื่อชาวไทย สอดคล้องกับวรรณกรรมของ นกตล ตั้งสกุล และ จันทนีย์ วงศ์คำ (2548) ที่ว่า นอนตามลายแนวการวางไม้พื้น ถ้านอนขวางแนวลายพื้นจะถือว่าเป็นคนตาย

5.1.1.7 ทิศทางตำแหน่งบันไดหลัก

ตำแหน่งบันไดหลักด้านทิศใต้ ทิศเหนือและทิศตะวันตก ตามคติความเชื่อชาวแสกถือว่าดีเป็นมงคล ซึ่งก็อยู่ตำแหน่งที่ใกล้ถนนและการหันหน้าเรือน เพื่ออำนวยความสะดวกเข้าถึง

จากผลการวิจัยในเรื่อง ทิศทางตำแหน่งบันไดหลัก พบว่า มีลักษณะคล้ายกับคติความเชื่อชาวไทย สอดคล้องกับวรรณกรรมของ นกตล ตั้งสกุล และ จันทนีย์ วงศ์คำ (2548) ที่ว่า หากวางบันไดหลักอยู่ทิศตะวันออกทำให้หันหน้ามองไปทางทิศตะวันตกเป็นสิ่งชั่วร้าย เมื่อวิเคราะห์แล้วการวางบันไดในทิศตะวันออกและตั้งหน้าตรงไปทางทิศตะวันตก ตาจะพว้าเพราะแสงแดด จะเกิดอันตรายก้าวพลาดตกบันไดได้

5.1.1.8 ทิศทางตำแหน่งเรือนไฟ

ตำแหน่งเรือนไฟของเรือนชาวแสกจะอยู่ในทิศทางที่อากาศถ่ายเท อยู่ปลายทิศทางลม เวลาประกอบอาหารกลิ่นควันจะได้ไม่เข้าตัวเรือนหลัก ส่วนเรื่องคติความเชื่อชาวแสกไม่ได้ยึดถือเลย ผลการวิจัยพบว่าตำแหน่งเรือนไฟอยู่ทางทิศตะวันตกจำนวน 6 หลัง ทิศเหนือ 4 หลัง ทิศใต้ จำนวน 3 หลัง ทิศตะวันออกจำนวน 2 หลัง

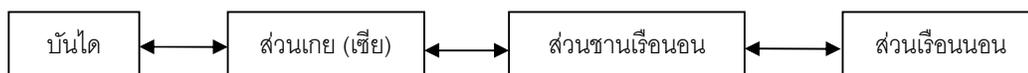
จากผลการวิจัยในเรื่อง ทิศทางตำแหน่งเรือนไฟ พบว่า มีลักษณะคล้ายกับคติความเชื่อชาวไทย สอดคล้องกับวรรณกรรมของ นกตล ตั้งสกุล และ จันทนีย์ วงศ์คำ (2548) ที่ว่าหากวางบันไดหลักอยู่ทิศตะวันออกทำให้หันหน้ามองไปทางทิศตะวันตกเป็นสิ่งชั่วร้าย เมื่อวิเคราะห์แล้วการวางบันไดในทิศตะวันออกและตั้งหน้าตรงไปทางทิศตะวันตก ตาจะพว้าเพราะแสงแดด จะเกิดอันตรายก้าวพลาดตกบันไดได้

5.1.2 ลักษณะพื้นที่ต่าง ๆ ของเรือน

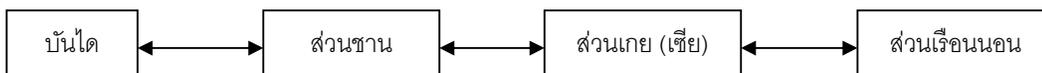
5.1.2.1 ลักษณะลำดับการเข้าถึงพื้นที่ต่าง ๆ ของเรือน

พบรูปแบบที่นิยม 3 แบบ

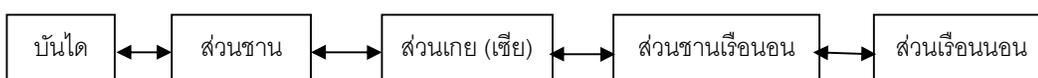
รูปแบบที่ 1 จำนวน 5 หลัง

รูปแบบที่ 2 จำนวน 4 หลัง

รูปแบบที่ 3 จำนวน 4 หลัง

จากผลการวิจัยในเรื่อง ลำดับการเข้าถึงพื้นที่ต่าง ๆ ของเรือนชาวแสก พบว่า มีลักษณะคล้ายกับชาวลาว ในภาคอีสาน สอดคล้องกับวรรณกรรมของ วิจิต คลังบุญครอง และ ไพโรจน์ เพชรสังหาร และมีลักษณะคล้ายกับชาวผู้ไทย ในภาคอีสาน สอดคล้องกับวรรณกรรมของ นภดล ตั้งสกุล และ จันทนีย์ วงศ์คำ (2548) ที่ว่า ที่ใช้ส่วนชานแดดเชื่อมต่อกับบ้านโตหลัก แต่ชาวแสกจะเรียกว่า ชาน

ส่วนการเชื่อมต่อกับส่วนเรือนไฟนั้นพบว่า ใช้ส่วนชานกับส่วนเรือนไฟจำนวน 6 หลัง ส่วนชานต่อกับส่วนเรือนไฟจำนวน 4 หลัง ส่วนเกย (เขีย) กับเรือนไฟจำนวน 2 หลัง ใช้ส่วนเกยเป็นส่วนเรือนไฟจำนวน 1 หลัง ใช้ส่วนชานต่อเป็นส่วนเรือนไฟจำนวน 1 หลัง และอีก 1 หลังใช้ส่วนต่อเติมเป็นส่วนเรือนไฟ

5.1.2.2 ส่วนพื้นที่ต่าง ๆ ของเรือน

ทางขึ้นลงของเรือนเป็นบ้านโตมี 14 หลัง เป็นทางลาด 1 หลัง เรือนมีชานจำนวน 6 หลัง เรือนมีชานและกันเป็นห้องนอนจำนวน 2 หลัง เรือนมีเกย (เขีย) จำนวน 10 หลัง เรือนมีเกยและกันเป็นห้องนอนจำนวน 2 หลัง เรือนมีเกยและมีส่วนที่นอน 2 หลัง เรือนมีส่วนชานเรือนนอน

จำนวน 6 หลัง เรือนมีส่วนชานเรือนนอนและกันเป็นห้องนอนจำนวน 2 หลัง เรือนมีส่วนชานเรือนนอนและมีส่วนที่นอนจำนวน 1 หลัง ส่วนเรือนนอนนอนรวมจำนวน 7 หลัง ส่วนเรือนนอนมีห้องพระจำนวน 11 หลัง ส่วนเรือนนอนใช้ตู้กันเป็นส่วนห้องนอนจำนวน 4 หลัง ส่วนเรือนนอนมีการกันห้องด้วยผนังจำนวน 4 หลัง ส่วนเรือนนอนบุชาติบรรพบุรุษจำนวน 2 หลัง เรือนมีส่วนชานต่อจำนวน 2 หลัง เรือนมีส่วนชานต่อและกันเป็นห้องนอนจำนวน 2 หลัง เรือนมีส่วนเรือนไฟจำนวน 15 หลัง เรือนไฟมีบันไดขึ้นลงจำนวน 4 หลัง เรือนมีส่วนชานเรือนไฟต่อกับชานต่อจำนวน 2 หลัง ส่วนชานเรือนไฟต่อจากเรือนไฟจำนวน 7 หลัง และมีส่วนห้องเก็บของจำนวน 3 หลัง

จากผลการวิจัยในเรื่อง พื้นที่ต่าง ๆ ของเรือนชาวแสก พบว่า มีลักษณะคล้ายกับชาวลาว ในภาคอีสาน สอดคล้องกับวรรณกรรมของ วิจิต คลังบุญคลอง และไพโรจน์ เพชรสังหาร (2530) และมีลักษณะคล้ายกับชาวผู้ไทย ในภาคอีสาน สอดคล้องกับวรรณกรรมของ นมาดล ตั้งสกุล และ จันทนีย์ วงศ์คำ (2548) ที่ว่า มีพื้นที่ส่วนชานแดด ส่วนเกย (เขีย) ส่วนเรือนนอน ส่วนเรือนไฟ ส่วนชานเรือนไฟ แตกต่างที่ชื่อเรียกเท่านั้น ส่วนพื้นที่ที่แตกต่างจากชาวลาวและชาวผู้ไทยคือ ชาวแสกมีพื้นที่ส่วนชานเรือนนอนซึ่งใช้หลังเดียวกับส่วนเรือนนอน และอยู่บริเวณด้านหน้าเรือนนอน

5.1.2.3 ลักษณะบันได

เรือนชาวแสกนิยมมีหลังคาคลุมตรงส่วนบันได เพื่อกันแดดและฝน มีราวบันไดเพื่อใช้จับเวลาขึ้นลงซึ่งจะอยู่ทางขวาของบันได (หันหน้าเข้าเรือน) ในเรือนบางหลังไม่มีราวบันได

จากผลการวิจัยในเรื่อง ลักษณะบันได พบว่า มีความแตกต่างกับชาวลาว ในภาคอีสาน สอดคล้องกับวรรณกรรมของ วิจิต คลังบุญคลอง และไพโรจน์ เพชรสังหาร (2530) ที่ว่า ลักษณะบันไดเรือนชาวลาวจะไม่มีราวบันได และไม่มีหลังคาคลุม

5.1.2.4 ลักษณะชาน

ส่วนชานของเรือนชาวแสกนิยมเชื่อมต่อกับบันไดขึ้นลง ลักษณะโล่งมีราวระเบียง ไม่นิยมการกันห้องเป็นห้องนอน มีระนาบปิดล้อม 2 ด้าน คือ ระนาบพื้นไม้กับระนาบเพดานโครงสร้างหลังคา ในอดีตพื้นที่ส่วนชานจะมีฮ้านอุ้มน้ำไว้ดื่มกินแต่ปัจจุบันชาวแสกนิยมใช้ตู้เย็นในการเก็บน้ำไว้ดื่มกินแทน

จากผลการวิจัยในเรื่อง ลักษณะชาน พบว่า มีลักษณะคล้ายกับชาวลาว ในภาคอีสาน สอดคล้องกับวรรณกรรมของ วิจิต คลังบุญคลอง และไพโรจน์ เพชรสังหาร (2530) และมีลักษณะคล้ายกับชาวผู้ไทย ในภาคอีสาน สอดคล้องกับวรรณกรรมของ นมาดล ตั้งสกุล และ จันทนีย์ วงศ์คำ (2548) ที่ว่า ชานแดดเป็นพื้นที่ลักษณะโล่งมีราวระเบียง ระนาบปิดล้อม 2 ด้าน คือ พื้นและเพดาน

5.1.2.5 ลักษณะเกย (เขีย)

เรือนชาวแสกนิยมมีส่วนเกย (เขีย) จำนวน 14 หลัง ไม่นิยมเชื่อมต่อกับบันไดขึ้นลง ส่วนเกย (เขีย) มีลักษณะโค้งเป็นส่วนเชื่อมต่อระหว่างชานกับชานเรือนนอน ส่วนเกย (เขีย) มีระนาบปิดล้อม 3 ด้าน คือ ระนาบพื้นไม้ 1 ด้าน ระนาบเพดานโซวีโครงสร้างหลังคา 1 ด้าน และระนาบผนังไม้มีลักษณะส่วนล่างตีซ้อนเกล็ด ส่วนบนมีระแนงไม้แนวเฉียงสลับ เว้นช่อง 1 ด้าน นอกจากนั้นส่วนเกย (เขีย) ยังเป็นใช้เป็นส่วนที่นอนด้วยไม่นิยมกันเป็นห้อง

จากผลการวิจัยในเรื่อง ลักษณะเกย (เขีย) พบว่า มีลักษณะคล้ายกับชาวลาว ในภาคอีสาน สอดคล้องกับวรรณกรรมของ วิจิต คลังบุญคลอง และไพโรจน์ เพชรสังหาร (2530) และมีลักษณะคล้ายกับชาวผู้ไทย ในภาคอีสาน สอดคล้องกับวรรณกรรมของ นภดล ตั้งสกุล และจันทิพย์ วงศ์คำ (2548) ที่ว่า คือมีลักษณะโค้ง ลักษณะที่แตกต่างคือ ส่วนเกย (เขีย) ของชาวแสก จะมีผนังส่วนล่างไม้ตีซ้อนเกล็ดแนวนอน ผนังส่วนบนไม้ระแนงตีเฉียงสลับเว้นช่อง 1 ด้าน ซึ่งเป็นที่นิยมที่สุด บางเรือนก็เป็นระแนงไม้แนวตั้งเว้นช่อง ใช้เป็นที่บังสายตา กรองแสงจากดวงอาทิตย์ นับเป็นภูมิปัญญาของชาวแสกอย่างหนึ่ง

5.1.2.6 ลักษณะชานเรือนนอน

เรือนชาวแสกนิยมมีส่วนชานเรือนนอน พื้นที่ส่วนนี้จะใช้หลังคาคลุมเดียวกับส่วนเรือนนอน เชื่อมต่อระหว่างเกย (เขีย) กับส่วนเรือนนอน ลักษณะโค้ง มีระนาบปิดล้อม 4 ด้าน คือ ระนาบพื้นไม้ 1 ด้าน ระนาบผนังไม้มีหน้าต่างบานเปิดคู่ 1 ชุด 1 ด้าน ระนาบผนังไม้ตีซ้อนเกล็ดมีประตูบานเปิดคู่ 2 ชุด 1 ด้าน ไม่นิยมกันเป็นห้องนอนแต่ใช้เป็นส่วนเรือนนอนเวลาร้อนเพราะมีลักษณะโค้ง จากการทบทวนวรรณกรรม เรือนชาวลาว ชาวผู้ไทย ไม่มีพื้นที่ส่วนนี้ในตัวเรือน

5.1.2.7 ลักษณะเรือนนอน

เรือนชาวแสกลักษณะเรือนนอนเป็นห้องนอนรวม และใช้ตู้กันเพื่อแบ่งเป็นส่วนเรือนนอนกับห้องพระ ห้องพระมีลักษณะเป็นห้องพระ ระนาบปิดล้อม 6 ด้าน คือ ระนาบพื้นไม้ 1 ด้าน ระนาบผนังไม้ตีซ้อนเกล็ดแนวนอน โซวีโครงคร่าวไม้แนวตั้ง (เช่นตั้ง) มีหน้าต่างบานเปิด 1 ชุด 2 ด้าน ระนาบผนังไม้ตีซ้อนเกล็ดแนวนอน โซวีโครงคร่าวไม้แนวตั้ง (เช่นตั้ง) ส่วนหัวนอน ไม่นิยมมีช่องเปิดหรือมีแค่ชุดเดียว 1 ด้าน ระนาบผนังไม้ตีซ้อนเกล็ดแนวนอน โซวีโครงคร่าวไม้แนวตั้ง (เช่นตั้ง) มีประตูเข้าส่วนเรือนนอน ประตูบานเปิดคู่ 2 ชุด 1 ด้าน และระนาบเพดานโซวีโครงสร้างหลังคา 1 ด้าน แสดงถึงความเป็นส่วนตัวของผู้อยู่อาศัย

จากผลการวิจัยในเรื่อง ลักษณะส่วนเรือนนอน พบว่า มีลักษณะคล้ายกับชาวลาว ในภาคอีสาน สอดคล้องกับวรรณกรรมของ วิจิต คลังบุญคลอง และไพโรจน์ เพชรสังหาร (2530)

และมีลักษณะคล้ายกับชาวผู้ไทย ในภาคอีสาน สอดคล้องกับวรรณกรรมของ นกคด ตั้งสกุล และ จันทนีย์ วงศ์คำ (2548) ที่ว่า ใช้เป็นห้องนอนรวม และใช้ดูกัน และมีส่วนหึ่งพระในส่วนเรือนนอน ในส่วนที่แตกต่าง คือ ส่วนเรือนนอนของชาวแสกไม่มีการแบ่งพื้นที่เหมือนชาวลาว และชาวผู้ไทย ในภาคอีสาน ที่แบ่งเป็นสามส่วน คือ ห้องส้วม (ที่นอนลูกสาว) ห้องนอนพ่อแม่ จะอยู่ตรงกลาง และ ส่วนห้องเปิง เป็นห้องนอนลูกชาย ภายในมีส่วนหึ่งพระ แต่ชาวแสกไม่มีการแบ่งพื้นที่แบบลักษณะนี้ พื้นที่ส่วนนอนพ่อแม่ของชาวแสกส่วนใหญ่จะไม่อยู่ตรงกลางเหมือนเรือนของชาวลาว

5.1.2.8 ลักษณะผนังหน้าเรือนนอน

ผนังหน้าเรือนนอนนิยมตีไม้ซ้อนเกล็ดแนวนอน ผนังด้านบนสุดมีช่องระบายอากาศไม้ แนวเฉียงสลับเว้นช่อง ความสูงของช่องระบายอากาศเฉลี่ย 0.55 ม. นอกจากนั้นยังมีช่องระบายอากาศไม้ระแนงแบบ ไม้แนวตั้งตีทับแนวนอน นอกจากใช้เป็นช่องระบายอากาศภายในตัวเรือนแล้วยังเป็นช่องแสงเพื่อนำแสงธรรมชาติเข้ามาส่วนเรือนนอน และยังเพิ่มความสวยงามให้กับภายในเรือนด้วย นับเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างหนึ่ง

5.1.2.9 ลักษณะเรือนไฟและชานเรือนไฟ

เรือนไฟของชาวแสกมีลักษณะแยกออกจากตัวเรือนหลัก เชื่อมจากตัวเรือนหลักด้วยชาน มีชานเรือนไฟแยกออกจากเรือนไฟ มีการใช้เตาแบบใช้พื้นถ่าน และส่วนของเรือนไฟมีบันไดขึ้นลง เพื่อลงไปยังส่วนปลูกผักสวนครัวเพื่อมาประกอบอาหารและบันไดส่วนนี้ยังเป็นส่วนลงไปยังห้องน้ำซึ่งแยกจากตัวเรือน

5.1.3 วิเคราะห์รูปแบบ รูปทรง ตัวเรือนหลัก

5.1.3.1 ส่วนชั้นล่าง (ใต้ถุน)

5.1.3.1.1 พื้น

จากผลการวิจัยในประเด็น พื้นชั้นล่าง พบว่า เป็นพื้นดินอัดแน่นจำนวน 14 หลัง และพื้นเป็นคอนกรีตเสริมเหล็กจำนวน 1 หลัง ซึ่งพื้นดินง่ายต่อการดูแลรักษา และแสดงถึงความสมถะเรียบง่าย

5.1.3.1.2 เสา

จากผลการวิจัยในประเด็น เสา พบว่า เรือนชาวแสกนิยมใช้เสากลมฝังลงในดินไม่มีฐานรากและใช้เสากลมวางบนตะม่อคอนกรีตเพื่อความแข็งแรง สมัยก่อนยังหาไม้ที่มีขนาดเท่ากันได้ จึงใช้เสากลม การใช้เสาวางบนตะม่อคอนกรีตแสดงถึงภูมิปัญญาในการแก้ปัญหาเรื่องความ

แข็งแรงของของการรับน้ำหนักของเรือนชาวแสกซึ่งมีแตกตจากเรือนชาวลาว และเรือนชาวผู้ไทย ในภาคอีสาน ที่ไม่มีลักษณะเสาที่วางบนตะม่อคอนกรีต

5.1.3.1.3 ผนัง

จากผลการวิจัยในประเด็น ผนังชั้นล่าง พบว่า ชั้นล่างเรือนชาวแสก นิยมเป็นลักษณะโค้ง มีการกั้นบางส่วนด้วยไม้เพื่อใช้เก็บของ เก็บพิน และเลี้ยงเป็ด ไก่ ลักษณะโค้งนี้แสดงถึงพื้นที่ที่สามารถปรับเปลี่ยนการใช้งานได้ มีความยืดหยุ่นการใช้งานสูง และลักษณะโค้งแสดงถึงการต้อนรับขับสู้ผู้มาเยี่ยมเยือน นอกจากนี้ยังเกี่ยวข้องกับการไหลเวียนของอากาศ ลม ต่อตัวเรือนด้วย มีลักษณะคล้ายกับเรือนอีสาน สอดคล้องกับวรรณกรรมของ วิจิต คลังบุญคลอง และไพโรจน์ เพชรสังหาร (2530) ที่ว่า ชั้นล่างของเรือนอีสานโค้ง ไม่มีการกั้นผนัง นอกจากแสดงถึงการต้อนรับแล้วยังเกี่ยวข้องกับการไหลเวียนของอากาศ ลม ต่อตัวเรือนด้วย นับเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างหนึ่ง

5.1.3.1.4 เพดาน

จากผลการวิจัยในประเด็น เพดานชั้นล่าง พบว่า เพดานชั้นล่างโครงสร้าง คานไม้ ตงไม้ พื้นไม้เว้นร่อง แสดงถึงความสมถะเรียบง่าย เนื้อแท้ของวัสดุโครงสร้างที่ตรงไปตรงมา นอกจากพื้นไม้ที่มีช่องว่างนั้น ยังเกี่ยวข้องกับการไหลเวียนของอากาศ ลม ต่อตัวเรือนและการนำแสงธรรมชาติที่ลอดช่องตามพื้นชั้นบนมายังพื้นชั้นล่างด้วย

5.1.3.2 ส่วนชั้นบน

5.1.3.2.1 พื้น

จากผลการวิจัยในประเด็น พื้นชั้นบน พบว่าเป็นไม้แผ่นสี่เหลี่ยมวางตั้งฉากกับแนวสันหลังคาตัวเรือนหลัก วางพาดกับคาน พื้นไม้มีช่องว่าง ใช้เป็นที่ระบายน้ำ ช่องกวาดทิ้งเศษดิน ขยะ ยังเกี่ยวข้องกับการไหลเวียนของอากาศ ลม ต่อตัวเรือน

5.1.3.2.2 ผนัง

จากผลการวิจัยในประเด็น ผนัง พบว่า ผนังที่เป็นที่นิยมของเรือนชาวแสกคือผนังตีไม้ ช้อนเกล็ดแวนอนเนื่องจากมีวิธีการติดตั้งที่ง่ายและการช้อนเกล็ดป้องกันฝนสาดเข้าไปในเรือนได้ดี ไม่ต้องตัดแผ่นผนัง อีกทั้งยังไม่เปลืองโครงคร่าว (เช่น ตั่ง) ด้วย จากลักษณะดังกล่าว ทำให้ลักษณะภายในจะโชว์โครงคร่าวแนวตั้ง (เช่น ตั่ง) และผนังไม้ตีช้อนเกล็ด สามารถใช้ประโยชน์ เช่น เก็บของ ห้อยของ

5.1.3.2.2 เพดาน

จากผลการวิจัยในประเด็น เพดาน พบว่า จะโชว์โครงสร้างหลังคาทั้งหมด มีบางเรือนจำนวน 1 หลังมีส่วนของเรือนที่ใช้ไม้อัดเป็นฝ้าเพดานในส่วนเรือนนอนกับชานเรือนนอน และมี

การใช้ไม้ตีช้อนเกล็ดเป็นฝ้าเพดานในส่วนเกย (เขีย) นอกจากนั้นส่วนอื่น ๆ ของเรือนจะโชว์ โครงสร้างหลังคาทั้งหมด ซึ่งการโชว์โครงสร้างหลังคานี้จะมีช่องระหว่างจันทันกับอะเส ทำให้แสงธรรมชาติสามารถเข้ามาภายในตัวเรือนได้ และยังเป็นช่องว่างสำหรับการระบายอากาศภายในตัว เรือนด้วย

5.1.3.3 ตัวเรือนหลัก (ส่วนหลังคาหรือส่วนยอด)

จากผลการวิจัยในประเด็น หลังคา พบว่า ส่วนเรือนนอน ซานเรือนนอน มีลักษณะเป็น ทรงจั่วใช้สังกะสี นิยมใช้ความลาดชันของหลังคาองศาค่อนข้างต่ำ การใช้หลังคาสังกะสีนี้เป็น แก้ปัญหาเพื่อการใช้งานอย่างแท้จริงและการซ่อมแซม เพราะสังกะสีมีความทนทาน กว่าวัสดุเดิม ซึ่งเมื่อก่อนใช้หญ้าแฝก ตอนกลางวันอากาศร้อนชาวเสกก็ไปใช้พื้นที่ชั้นล่างของเรือนแทน

5.1.4 วิเคราะห์รูปแบบ รูปทรง ตัวเรือนเรือนไฟ

5.1.4.1 ส่วนชั้นล่าง (ใต้ถุน)

5.1.4.1.1 พื้น

จากผลการวิจัยในประเด็น พื้นชั้นล่างเรือนไฟ พบว่า เป็นพื้นดินเมื่อเวลาทำอาหารจะมี ส่วนน้ำทิ้งต่าง ๆ ก็จะมีซึมลงดิน บางหลังอาจมีเศษหินเศษก้อนอิฐเอามาวางในพื้นที่ส่วนนี้เป็น เหมือนตัวกรองเศษอาหารให้ค้างไว้ให้เปิดให้ไถ่หมากิน นับเป็นภูมิปัญญาพื้นถิ่นอีกอย่างหนึ่ง

5.1.4.1.2 เสา

จากผลการวิจัยในประเด็น เสาส่วนเรือนไฟ พบว่า มีลักษณะกลมฝังลงดินไม่มีส่วน ฐานราก ทำให้เวลานานมีการทรุดลงจึงมีการนำเสาไม้ หรือไม้เศษที่มีขนาดไม่เท่ากับเสาเดิมมาค้ำ ส่วนคานไว้จึงมีเสาหลากหลายขนาด แสดงถึงการใช้ทรัพยากรที่คุ้มค่ายังยืนทางสถาปัตยกรรม

5.1.4.1.2 ผนัง

จากผลการวิจัยในประเด็น ชั้นล่าง (ใต้ถุน) เรือนไฟ พบว่า ปล่อยให้โล่งไม่มีผนังมีเรือน เพียง 1 หลัง ใช้สังกะสีมากันเพื่อไม่ให้คนเห็นถึงความสกปรกจากการทิ้งของเสียจากเรือนไฟ ลักษณะโล่งเพื่อระบายกลิ่นต่าง ๆ จากการทิ้งของของเสียจากชั้นบนลงชั้นล่างจากการประกอบ อาหาร

5.1.4.2 ส่วนชั้นบน

5.1.4.2.1 พื้น

จากผลการวิจัยในประเด็น พื้นเรือนไฟ พบว่า เป็นลักษณะแผ่นไม้ตีเหลี่ยมวางขนาน ตามแนวหลังคาเรือนไฟและวางตั้งฉากกับแนวหลังคาเรือนไฟ ส่วนพื้นซานเรือนไฟลักษณะแผ่นไม้

สี่เหลี่ยมเป็นที่นิยม พื้นวางพาดกับคาน พื้นไม่มีช่องว่าง ใช้เป็นที่ระบายน้ำ ช่องกวาดทิ้งเศษดินขยะ ยังเกี่ยวข้องกับการไหลเวียนของอากาศ ลม ของเรือนไฟด้วย

5.1.4.2.2 ผนัง

จากผลการวิจัยในประเด็น ผนังเรือนไฟชาวแสก พบว่า ถ้าเป็นแบบโล่ง มีราวระเบียงไม้ เพื่อการระบายอากาศ กลิ่นควันต่าง ๆ ในการประกอบอาหารและยังส่วนที่ต้องใช้แสงแดด เพื่อให้พื้นที่ส่วนนี้แห้งตลอด ถ้าเรือนไฟเป็นแบบกั้นห้องจะใช้ผนังไม้ตีซ้อนเกล็ด 4 ด้าน มีประตูทางเข้า 2 ด้าน มีหน้าต่าง 2 ด้านและส่วนบนมีช่องระแนงไม้ระบายอากาศ จากลักษณะดังกล่าว ทำให้ลักษณะภายในจะโชว์โครงคร่าวแนวตั้ง (เช่นตั่ง) และผนังไม้ตีซ้อนเกล็ด สามารถใช้ประโยชน์ เช่น เก็บของ ห้องของ หนีบของตามผนัง เป็นการใช้งานอย่างคุ้มค่า

5.1.4.2.3 เพดาน

จากผลการวิจัยในประเด็น ลักษณะเพดานส่วนเรือนไฟ พบว่า นิยมโชว์โครงสร้างหลังคาไม้ไม่มีเพดาน ซึ่งการโชว์โครงสร้างหลังคานี้จะมีช่องระหว่างจันทันกับอะเส ทำให้แสงธรรมชาติสามารถเข้ามาภายในตัวเรือนได้ และยังเป็นช่องว่างสำหรับการระบายอากาศภายในตัวเรือนด้วย

5.1.4.3 ส่วนยอด (หลังคา)

จากผลการวิจัยในประเด็น หลังคาส่วนเรือนไฟ พบว่า นิยมหลังคาแบบเพิงใช้สังกะสีองศาหลังคาเฉลี่ยอยู่ที่ 7 องศา การใช้หลังคาสังกะสีนี้เป็นแก้ปัญหาเพื่อการใช้งานอย่างแท้จริง และการซ่อมแซม เพราะสังกะสีมีความทนทาน กว่าวัสดุเดิม ซึ่งเมื่อก่อนใช้หญ้าแฝก

5.1.5 วิเคราะห์วัสดุและขนาด

5.1.5.1 เสา

เสาที่ใช้เป็นไม้ธรรมชาติที่เกิดในพื้นที่นิยมใช้ ไม้แดง ไม้จิก ไม้ประดู่ ไม้แคนและไม้ตะเคียนตามลำดับ นิยมใช้เสากลมขนาด \varnothing 0.20 ม.และ 0.16 ม. และมีใช้เสาแบบสี่เหลี่ยมบ้าง เพราะหาเสากลมที่มีขนาดเท่ากันยาก นอกจากนั้นยังนิยมใช้เสาวางบนตะม่อเพื่อความแข็งแรงของการรับน้ำหนักโครงสร้างไม่ให้ตัวเรือนทรุด

5.1.5.2 คานพื้น

เรือนชาวแสกนิยมใช้ไม้จิก (ไม้เต็ง) ไม้แดง ไม้ประดู่และไม้ตะเคียนตามลำดับ เป็นไม้ที่มีในพื้นที่ ขนาดคานที่นิยมใช้ขนาด 2"x6" เป็นคานเดียวมีลักษณะสี่เหลี่ยมวางแนวตั้ง ซึ่งก็ขึ้นอยู่กับระยะเสาของเรือน

5.1.5.3 ตงพื้น (หว่างร่าน)

เรือนชาวแสกนิยมใช้ตงไม้เป็อย ไม้แดง ไม้แคน ซึ่งมีขนาด 2"x4" และมีลักษณะตงเดี่ยวสี่เหลี่ยมวางแนวตั้ง

5.1.5.4 พื้น (แป้นปี่น)

เรือนชาวแสกนิยมใช้พื้นไม้แดง ไม้แคน ไม้ยาง ไม้ตะเคียนตามลำดับ ขนาดหน้าไม้ 7"-8" (ประมาณ 18 - 20 ซม.) หนา 1" และมีลักษณะสี่เหลี่ยมแนวยาว

5.1.5.5 บันได (งันไดร)

ไม้ที่นำมาใช้ทำบันไดเป็นไม้ธรรมชาติที่เกิดในพื้นที่ ส่วนใหญ่ใช้ไม้ประดู่ ไม้แดง ไม้เป็อย ความกว้างบันไดเฉลี่ยอยู่ที่ 1 ม. ขนาดแม่บันได 2"x6" และขนาด 2"x5" เป็นที่นิยมตามลำดับ ขนาดลูกตั้งบันไดเฉลี่ยอยู่ที่ 0.22 ม. ขนาดลูกนอนเฉลี่ยอยู่ที่ 0.185 ม. ความหนาลูกนอนที่นิยม 2" จำนวนชั้นบันไดต้องเป็นเลขคี่ซึ่งตามความเชื่อถือว่าเป็นมงคล ดี และชั้นบันไดที่นิยมคือ 7 ชั้น

5.1.5.6 โครงคร่าวผนัง แนวตั้ง (เซนตั้ง) แนวนอน (เซนนอน)

โครงคร่าวผนังนิยมใช้ไม้ประดู่ ไม้แดง ไม้แคน ขนาด 1"x2" วางแนวตั้งเพื่อไว้ติดตั้งผนังไม้ตีซ้อนเกล็ดแนวนอน

5.1.5.7 ผนัง (แป้นวา)

เรือนชาวแสกนิยมใช้ไม้ยาง ไม้แดง ไม้ตะเคียนตามลำดับ ขนาดหน้าไม้ 7" - 8" (ประมาณ 18 - 20 ซม.) หนา 1" ลักษณะตีซ้อนเกล็ดแนวนอน

5.1.5.8 ประตู (ปะตูปอง)

เรือนชาวแสกนิยมใช้ประตูไม้ยาง ไม้แคน ไม้แดงตามลำดับ ลักษณะประตูที่นิยมใช้เป็นบานคู่เปิดออก ขนาดความกว้างเฉลี่ย 1.40 ม. ความสูงเฉลี่ย 1.78 ม.

5.1.5.9 หน้าต่าง (ตุมอง)

เรือนชาวแสกนิยมใช้หน้าต่างไม้ยาง ไม้แคน ไม้ประดู่ตามลำดับเนื่องจากราคาถูกกว่า ความกว้างหน้าต่างเฉลี่ย 0.80 ม. ความสูงหน้าต่างเฉลี่ย 1.04 ม. ความสูงจากพื้นเฉลี่ย 0.72 ม. ลักษณะที่พบเป็นบานคู่เปิดออก

5.1.5.10 อะเส

เรือนชาวแสกนิยมใช้อะเสไม้เป็อย ไม้ประดู่ ไม้แดง และไม้แคนตามลำดับ อะเสขนาด 2"x4" และ 2"x6" เป็นที่นิยม อะเสมีลักษณะสี่เหลี่ยมวางแนวตั้ง

5.1.5.11 ชื่อ

เรือนชาวแสกนิยมใช้ชื่อไม้เปื่อย ไม้ประดู่ ไม้แดง และไม้แคนตามลำดับ ชื่อขนาด 2"x4" และ 2"x6" เป็นที่นิยม ชื่อมีลักษณะสี่เหลี่ยมวางแนวตั้ง

5.1.5.12 ดั่ง

เรือนชาวแสกนิยมใช้ดั่งไม้เปื่อย ไม้ประดู่ ไม้แดง และไม้แคนตามลำดับ ดั่งขนาด 2"x4" และ 2"x6" เป็นที่นิยม ดั่งมีลักษณะสี่เหลี่ยมวางแนวตั้ง

5.1.5.13 ออกไก่ (เอ็กไก)

เรือนชาวแสกนิยมใช้ออกไก่ไม้เปื่อย ไม้ประดู่ ไม้แดง และไม้แคนตามลำดับ ออกไก่ขนาด 2"x4" และ 2"x6" เป็นที่นิยม ดั่งมีลักษณะสี่เหลี่ยมวางแนวตั้งวางเดี่ยว

5.1.5.14 จันทัน (ลียัว)

เรือนชาวแสกนิยมใช้จันทันไม้เปื่อย ไม้ประดู่ ไม้แดง และไม้แคนตามลำดับ ขนาด 2"x4" และ 2"x6" เป็นที่นิยม จันทันมีลักษณะสี่เหลี่ยมวางแนวตั้ง

5.1.5.15 แป

เรือนชาวแสกมีแปที่นิยมใช้ไม้ประดู่ ไม้เปื่อย ไม้แคนตามลำดับ ขนาดแปที่นิยมใช้คือ 1"x2" สี่เหลี่ยมวางแนวนอน

5.1.5.16 เียงชาย (บั้นซ่าย)

เรือนชาวแสกนิยมใช้เียงชายไม้ไม้รัง ไม้เปื่อย เียงชายขนาด 1"x4" กับขนาด 1"x6" เียงชายลักษณะสี่เหลี่ยมแนวตั้ง

5.1.5.17 ช่องระบายอากาศผนังหน้าเรือนนอน

ช่องระแนงไม้ระบายอากาศที่ชาวแสกนิยมใช้เป็นแบบไม้แนวเฉียงสลับเว้นช่อง ใช้ไม้พลวงและมีขนาด 2"x1" การเว้นช่องเฉลี่ย 6.5 ซม. และมีความสูงเฉลี่ย 0.55 ม.

5.1.5.18 ช่องระแนงไม้ส่วนเกย (เซียบ)

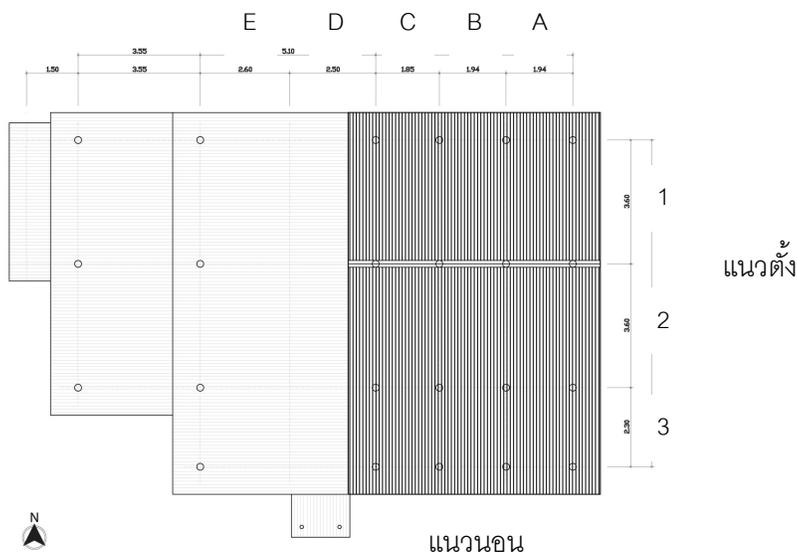
เรือนชาวแสกมีส่วนเกยที่นิยมมีระแนงไม้ตกแต่งและใช้กันสาดตา ลักษณะระแนงที่นิยมใช้คือ ติไม้เฉียงสลับเว้นช่อง ขนาดไม้ที่ใช้คือ 2"x1" ระยะเว้นช่องที่นิยมคือ 5 ซม.

5.1.5.19 ราวระเบียง

เรือนชาวแสกนิยมมีราวระเบียง นิยมใช้ไม้รัง ไม้ประดู่ ไม้แคน ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบแนวนอนตีทับแนวตั้งแบบตาราง ขนาดไม้แนวนอนที่นิยมใช้คือ 1"x1" ขนาดแนวตั้งที่นิยมใช้คือ 1"x2" ขนาดราวจับที่นิยมคือ 2"x1" ระดับความสูงที่นิยมคือ 0.80 ม.

5.1.6 วิเคราะห์สัดส่วนเรือน

5.1.6.1 ระยะเวลา

ระยะเวลาตัวเรือนหลักแนวนอน (ขนานสันหลังคา) ระยะเวลา A เฉลี่ยเท่ากับ 2.57 ม. ระยะเวลา B เฉลี่ย 2.57 ม. ระยะเวลา C เฉลี่ย 2.10 ม. ส่วนที่ต่อเติมจากตัวเรือนหลัก ระยะเวลา C เฉลี่ย 3.55 ม. ระยะเวลา D เฉลี่ย 2.55 ม. ระยะเวลา E เฉลี่ย 2.98 ม. ระยะเวลาตัวเรือนหลักแนวตั้ง (ตั้งฉากกับสันหลังคา) ระยะเวลา 1 เฉลี่ย 3.88 ม. ระยะเวลา 2 เฉลี่ย 3.25 ม. ระยะเวลา 3 เฉลี่ย 3.33 ม. ระยะเวลาแนวตั้งฉากกับสันหลังคาไม่นิยมต่อเติมพื้นที่

5.1.6.2 ระยะเวลาความสูงตัวเรือน

เรือนขาวแสดระยะเวลาความสูงจากพื้นดิน - พื้นชั้นบนเฉลี่ย 1.90 ม. ระยะเวลาพื้นชั้นบน - ฝ้า เฉลี่ย 2.68 ม. ระยะเวลาฝ้า - หลังคาเฉลี่ย 0.75 ม. ความสูงรวมเฉลี่ย 5.24 ม.

5.1.6.3 ระดับการยกพื้นในส่วนต่าง ๆ ของเรือน

ลักษณะการเชื่อมต่อกับบันไดส่วนชานกับเกยพบ 4 หลังมีการยกกระดานเฉลี่ย 0.19 ม. ลักษณะการเชื่อมต่อกับบันไดส่วนชานต่อกับเกยพบ 2 หลังมีการยกกระดานเฉลี่ย 0.05 ม. ลักษณะการเชื่อมต่อกับบันไดชานต่อกับชานพบ 1 หลังมีการยกกระดานเฉลี่ย 0.13 ม. ลักษณะการยกกระดานของตัวเรือนหลัก ส่วนชานกับเกยมีการยกกระดานเฉลี่ย 0.15 ม. ส่วนเกยกับชานเรือนนอนมีการยกกระดานเฉลี่ย 0.12 ม. ส่วนชานเรือนนอนกับเรือนนอนมีการยกกระดานเฉลี่ย 0.17 ม. ส่วนเกยกับเรือนนอนมี

การยกกระดับเฉลี่ย 0.19 ม. ลักษณะการยกกระดับของเรือนไฟ ถ้ามีส่วนชานต่อกับเรือนไฟมีการยกกระดับเฉลี่ย 0.185 ม. ถ้ามีส่วนชานต่อกับชานเรือนไฟมีการยกกระดับเฉลี่ย 0.26 ม. ถ้ามีส่วนชานกับเรือนไฟไม่นิยมยกกระดับ ถ้าใช้ส่วนเกยเป็นส่วนเรือนไฟจะไม่มีการยกกระดับ ส่วนการยกกระดับระหว่างเรือนไฟกับชานเรือนไฟเฉลี่ย 0.15 ม. สำหรับการยกกระดับพื้นเรือนเพื่อแบ่งขอบเขตพื้นที่แล้ว ส่วนพื้นที่ไหนที่ยกกระดับพื้นเรือนสูงที่สุดก็จะเป็นส่วนสำคัญที่สุดของเรือนและแสดงความเป็นส่วนตัวของผู้อยู่อาศัยด้วย เช่น ส่วนเรือนนอน ส่วนชานเรือนนอน ส่วนเกย (เขี่ย) ส่วนชาน ตามลำดับจากระดับการยกพื้นความสูงสุด - ต่ำสุด

5.1.6.4 ขนาดพื้นที่ส่วนต่าง ๆ ของเรือน

เรือนของชาวแสมมีขนาดส่วนเรือนนอนเฉลี่ยเท่ากับ 22.00 ตร.ม. ขนาดพื้นที่ส่วนชานเรือนนอนเฉลี่ยเท่ากับ 21.45 ตร.ม. ขนาดพื้นที่ส่วนเกย (เขี่ย) เฉลี่ยเท่ากับ 22.18 ตร.ม. ขนาดพื้นที่ส่วนชานเฉลี่ยเท่ากับ 10.95 ตร.ม. ขนาดพื้นที่ส่วนชานต่อเฉลี่ยเท่ากับ 20.79 ตร.ม. ขนาดพื้นที่ส่วนเรือนไฟเฉลี่ยเท่ากับ 11.78 ตร.ม. ขนาดพื้นที่ส่วนชานเรือนไฟเฉลี่ยเท่ากับ 6.05 ตร.ม. และพื้นที่ใช้สอยรวมเฉลี่ยเท่ากับ 84.53 ตร.ม. สำหรับขนาดพื้นที่ส่วนไหนที่มีขนาดมากที่สุดก็จะเป็นส่วนสำคัญที่สุดของเรือนและมีการใช้งานพื้นที่ในการทำกิจกรรมระยะเวลาานานที่สุด

5.1.7 วิเคราะห์ลักษณะการใช้พื้นที่

5.1.7.1 ลักษณะการใช้พื้นที่ภายนอกเรือน

เรือนชาวแสมนิยมใช้ทิศใต้กับทิศตะวันออกเป็นทางเข้าออกเนื่องจากการวางผังของชุมชนชาวแสมและการหันหน้าเรือนรับกับถนน ตำแหน่งยั้งข้าวอยู่ทิศตะวันตก ทิศตะวันออก และทิศใต้เนื่องจากเป็นทิศที่รับแสงแดดไม่ให้ข้าวเปลือกในยุ้งฉางมีความชื้น ส่วนตำแหน่งห้องน้ำที่นิยมคือทิศตะวันตก ทิศเหนือ ทิศตะวันออก ซึ่งจะอยู่ปลายลมพอดีและแยกจากตัวเรือน พื้นที่รอบตัวเรือนจะปลูกไม้ให้ร่มเงาและใช้กินผล เช่น มะม่วง มะขาม ลำไย ขนุน มะเฟือง ละครุดกระถิน ต้นกล้วย มะพร้าว ต้นไผ่ ส่วนที่ปลูกเป็นพืชผักสวนครัวเช่น ตระไคร้ มะละกอ ใบย่านาง ผักกาด เป็นต้น ส่วนต้นไม้สำหรับคนแก่ คนเฒ่าที่ชอบกินหมาก ก็จะมีปลูก ต้นหมาก พลุ ต้นสีเสียด ส่วนไม้ประดับต่าง ๆ ก็จะใช้ไม้ประดับที่เป็นมงคลและเป็นไม้ที่ให้ดอกที่สวยงาม ในส่วนที่ใกล้โถงเก็บน้ำหรือใกล้ตรงเรือนไฟก็จะปลูกใบเตยหรือเอาผลมะพร้าวมาวางไว้เพื่อให้ออกหน่อ ส่วนพืชพรรณที่ปลูกตามความเชื่อก็เช่น ต้นขนุน มีคนค้าจุนหนุนหลัง ต้นมะขาม ผู้คนเกรงขาม ต้นมะเฟืองและต้นพลู ปลูกไว้ชีวิตจะเฟื่องฟูเจริญ ปลูกต้นอ้อย แสดงถึง ความเป็นมงคล ลดความโหดร้ายเพิ่มความหวานให้กับชีวิต ต้นว่านต่าง ๆ เพื่อแก้อาคมสิ่งอวิชาชั่วร้าย เป็นต้น

5.1.7.2 ลักษณะการใช้พื้นที่ชั้นล่าง (ใต้ถุน)

การใช้พื้นที่ชั้นล่าง จะใช้เป็นที่นั่งเล่น กินข้าว ตอนกลางวัน คุยพบปะกับเพื่อนบ้านมีแค่วัฒน ปลูกเปล ชั้นล่างยังใช้เป็นพื้นที่ประกอบอาชีพเสริมต่าง ๆ ของเจ้าของเรือน เป็นที่เก็บฟืน เก็บไม้ เก็บผลผลิตทางการเกษตร เก็บล้อยากเข็น เก็บจักรยาน เก็บจักรยานยนต์ กันเป็นพื้นที่ห้องเก็บของ ตากเสื้อผ้าและเลี้ยงเป็ดเลี้ยงไก่

5.1.7.3 ลักษณะการใช้พื้นที่ชั้นบน

5.1.7.3.1 ลักษณะการใช้งานพื้นที่ส่วนชาน

จากเรือน 15 หลัง มีส่วนชาน 14 หลัง มีลักษณะการใช้พื้นที่คือ ใช้เชื่อมกับบันไดกับตัวเรือนหลัก เดิมในพื้นที่ส่วนนี้จะมีฮ้านอุ้นน้ำไว้ดื่มกิน ใช้เป็นพื้นที่นั่งเล่น ตากแขวนเสื้อผ้าวางรองเท้า มีการกั้นเป็นห้องนอนบางหลังและบางหลังยังใช้เป็นส่วนเรือนไฟด้วย ส่วนชานต่อใช้เป็นพื้นที่เชื่อมกับบันได 3 หลังนอกนั้นใช้เป็นพื้นที่เก็บของ มีการกั้นเป็นห้องนอน 3 หลังและมีการใช้เป็นส่วนเรือนไฟ

5.1.7.3.2 ลักษณะการใช้งานพื้นที่ส่วนเกย (เขียบ)

เกยเชื่อมกับบันได 4 หลัง ใช้เป็นส่วนที่นอน 5 หลัง นอกจากนั้นยังใช้เป็นพื้นที่นั่งเล่น ดูโทรทัศน์ แขวนตากเสื้อผ้า วางเก็บของ และใช้ส่วนเกยเป็นส่วนเรือนไฟ 1 หลัง

5.1.7.3.3 ลักษณะการใช้งานพื้นที่ส่วนชานเรือนนอน

ชาวแสมมีพื้นที่ชานเรือนนอน 8 หลัง ใช้เป็นพื้นที่นั่งเล่น นอน ดูโทรทัศน์ รับประทานอาหาร ตู้เก็บของและในบางเรือนใช้เป็นที่นอน เก็บวางของต่าง ๆ และแขวนตากเสื้อผ้า

5.1.7.3.4 ลักษณะการใช้งานพื้นที่ส่วนเรือนนอน

ใช้เป็นส่วนนอนของพ่อกับแม่ ใช้ตู้กันเพื่อแบ่งพื้นที่กับส่วนห้องพระ ซึ่งส่วนใหญ่มีลักษณะเป็นห้องพระและเรือนบางหลังบูชาผีบรรพบุรุษ ในปัจจุบันบางเรือนอาจใช้ส่วนนี้เป็นห้องเก็บของ แทน ส่วนเฟอร์นิเจอร์และอุปกรณ์ภายในห้องนอน เช่น ที่นอน เสื้อ ผ้าห่ม หมอน มุ้ง บางหลังจะใช้เสื่อน้ำมันปูก่อนแล้วค่อยใช้วางที่นอน ตู้เก็บของ (เก็บผ้าห่ม เก็บหมอน) โทรทัศน์ พัดลม ชั้นวาง ตู้เสื้อผ้า ไม้แขวนเสื้อผ้า และในเรือนบางหลังจะมีช่องเจาะตรงพื้นเพื่อใช้ปัสสาวะ อุจจาระ

5.1.7.3.5 ลักษณะการใช้งานพื้นที่ส่วนเรือนไฟกับชานเรือนไฟ

เรือนไฟ ใช้เป็นพื้นที่ประกอบอาหาร เก็บอุปกรณ์และเครื่องปรุงที่ใช้ประกอบอาหาร มีเฟอร์นิเจอร์และอุปกรณ์เช่น เตาใช้ฟืนถ่าน ที่รองถ่านซีไถ่จากฟืน ที่เก็บฟืน ถ่าน ตู้เก็บอุปกรณ์ ตู้เก็บอาหาร ถาด จาน ชาม ถ้วย หม้อ หม้อนึ่ง เขียง มีด พร้า ครก สาก กระเบียนวีข้าว กระตืบข้าว เหนียว กระปุกใส่เครื่องปรุง ไหใส่ปลาร้า ตั่งนั่ง ขวดเครื่องปรุงต่าง ๆ เช่น น้ำปลา น้ำตาล น้ำมัน

ส่วนผนังเรือนไฟใช้ ห้อย หนีบ กระทะ หม้อ ถาด ทับที่ ตะหลิว มีด พรำ ฝาหม้อ ในบางเรือนมีการใช้เตาแก๊ส

ส่วนخانเรือนไฟเป็นที่ซักล้าง ตาก และทำความสะอาดอุปกรณ์ครัวเรือน โถ่งใส่น้ำ กะละมัง ถังน้ำตะกร้าวางใส่ จาน ถ้วย

5.2 อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยครั้งนี้เนื้อหาการวิจัยประกอบไปด้วย ประวัติความเป็นมา ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต สภาพแวดล้อมพร้อมบริบทที่เกี่ยวข้อง คติความเชื่อที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเรือน สถาปัตยกรรม สถาปัตยกรรมภายใน ขนาดสัดส่วน วัสดุ และการใช้พื้นที่ทั้งภายในและภายนอก เรือน ในการวิจัยครั้งนี้ยังขาดเนื้อหาที่น่าสนใจ จึงมีข้อเสนอแนะและงานวิจัยในอนาคตดังนี้

1. การประหยัดพลังงานและเทคโนโลยีของการก่อสร้างของเรือนชาวแสก ซึ่งงานวิจัยนี้ยังไม่ครอบคลุมเนื้อหาในส่วนนี้ในเชิงลึก
2. ผู้รู้ของชาวแสก ที่มีความสัมพันธ์แน่นแฟ้นกับเรือนพักอาศัย จึงเป็นหัวข้อที่น่าสนใจที่จะดำเนินการศึกษาต่อไป
3. การนำเรือนพื้นถิ่นชาวแสกนำไปเปรียบเทียบกับเรือนพื้นถิ่นในประเทศไทย และในระดับเอเชีย เพื่อหาแนวทางสถาปัตยกรรมและสถาปัตยกรรมภายในร่วมสมัยในอนาคต